

Udskriftsdato: 19. december 2025

2014/1 LSF 85 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om råstoffer, lov om kystbeskyttelse og lov om havstrategi
(Ændringer af auktionsordningen og andre regler om indvinding af råstoffer på havet som følge af regeringens konkurrencepolitiske udspil og evaluering af råstofloven, ændringer som følge af overførelse af kystbeskyttelsesloven til Miljøministeriet og præcisering af gennemførelse af havstrategirammedirektivet m.v.)

Ministerium: Miljøministeriet

Journalnummer: Miljømin.,
Naturstyrelsen, j.nr. NST-700-00031

Forslag

til

Lov om ændring af lov om råstoffer, lov om kystbeskyttelse og lov om havstrategi¹⁾

(Ændringer af auktionsordningen og andre regler om indvinding af råstoffer på havet som følge af regeringens konkurrencepolitiske udspil og evaluering af råstofloven, ændringer som følge af overførelse af kystbeskyttelsesloven til Miljøministeriet og præcisering af gennemførelse af havstrategirammedirektivet m.v.)

§ 1

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 657 af 27. maj 2013, som ændret ved § 6 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, § 5 i lov nr. 80 af 28. januar 2014, § 12 i lov nr. 86 af 28. januar 2014 og § 1 i lov nr. 380 af 23. april 2014, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til lovens titel affattes således:

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (Habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøansvarsdirektivet), EU-Tidende 2004, nr. L 143, side 56, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/30/EU af 12. juni 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 178, side 66, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (Fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1.«

2. I § 3, 2. pkt., indsættes efter »videnskabelige interesser,«: »rekreative interesser,«, efter »infrastruktur-anlæg,« indsættes: »herunder energiproducerende anlæg,«, og »kystsikkerhed« ændres til: »risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten«.

3. I § 7 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Indvinding af råstoffer, der er blevet givet tilladelse til efter § 16 b, stk. 1, nr. 1, i lov om kystbeskyttelse, er ikke omfattet af stk. 1-3.«

4. I § 10, *stk. 7*, ændres »stk. 1« til: »§ 7, stk. 1,« og efter »bortfalder,« indsættes: »medmindre andet fremgår af tilladelsens vilkår,«.

5. I § 16, *stk. 6*, indsættes som 2. pkt.:

»Rettidig klage efter § 13, stk. 1, 2. pkt., har dog ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.«

6. *Overskriften* efter § 18 ophæves.

7. I § 20, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »lov«: », jf. dog stk. 6 og § 20 b, stk. 3«.

8. I § 20, stk. 2, nr. 1, 1. pkt., indsættes efter »betale«: »pr. kubikmeter«.

9. § 20, stk. 2, nr. 1, 2. pkt., ophæves, og i stedet indsættes:

»Tilbyder flere ansøgere at betale samme vederlag pr. kubikmeter, meddeles tilladelsen på grundlag af størst budte mængde. Tilbyder flere ansøgere at betale samme vederlag pr. kubikmeter for den samme mængde, indkaldes supplerende tilbud fra disse ansøgere.«

10. I § 20, stk. 2, nr. 2, ændres »områder omfattet af § 22, stk. 1,« til: »fællesområder til råstofindvinding«.

11. § 20, stk. 2, nr. 3, affattes således:

»3) Tilladelse med eneret til efterforskning eller indvinding til større opfyldningsopgaver og andre større anlægsarbejder samt til kystbeskyttelse kan efter ansøgning meddeles til bygherren.«

12. I § 20, stk. 3, indsættes efter »tilladelse«: »til indvinding, herunder prøvesugninger og produktionsforsøg«, og som 2. pkt. indsættes:

»Tilladelse til efterforskning kan kun meddeles i geografisk afgrænsede områder.«

13. I § 20 indsættes som stk. 6 og 7:

»Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at efterforskning ikke er omfattet af kravet i stk. 1 om tilladelse til efterforskning af råstoffer. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte, at undersøgelser, der ikke kræver tilladelse, skal anmeldes, og fastsætte regler om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, og om, at resultaterne af undersøgelserne skal indberettes.

Stk. 7. Miljøministeren kan nedlægge forbud og meddele påbud i forhold til efterforskning, der ikke kræver tilladelse, jf. stk. 6.«

14. I § 20 a, stk. 1, 1. pkt., indsættes efter »periode«: », og tilladelse til indvinding meddeles desuden til en begrænset mængde«.

15. I § 20 a, stk. 1, 3. pkt., indsættes efter »nr. 1«: »og 3«.

16. I § 20 a, stk. 2, indsættes efter »Tilladelse«: »til indvinding«.

17. § 20 a, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om tilladelsesordningen efter § 20, herunder om

- 1) behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om vilkår efter § 21, stk. 3,
- 2) krav til anmodning om afholdelse af auktion over bestemte områder, om offentlig indkaldelse af ansøgninger efter § 20, stk. 2, nr. 1, herunder at indkaldelse kan ske udelukkende ved digital annoncering, om betingelser for og afholdelse af auktion og overbud samt om kriterier i forbindelse med auktion,
- 3) tidsbegrænsning, eneretsperiode og fortrolig behandling af efterforsknings- og undersøgelsesdata, og
- 4) tilladelse til efterforskning og indvinding i et fællesområde efter § 20, stk. 2, nr. 2, herunder om, i hvilke områder der kan gives tilladelse til fælles råstofindvinding.«

18. Efter § 20 a indsættes:

»§ 20 b. Miljøministeren kan på nærmere fastsatte vilkår, jf. § 21, stk. 2, meddele tilladelse til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer, jf. § 20 c.

Stk. 2. Det påhviler ansøger til en tilladelse efter stk. 1 at foretage de fornødne undersøgelser og miljømæssige vurderinger.

Stk. 3. Der kræves ikke tilladelse efter stk. 1 i tilfælde, der er omfattet af en tilladelse til videreførelse eller nyttiggørelse efter § 16 b i lov om kystbeskyttelse.

Stk. 4. Tilladelse efter stk. 1 kan afslås, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres ved by-pass, jf. § 16 b, stk. 1, nr. 1, i lov om kystbeskyttelse.

Stk. 5. Ansøgning om tilladelse til dumpning i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet kan, hvis materialet er egnet til nyttiggørelse, anses som ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1.

Stk. 6. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om vilkår efter § 21, stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om kravet i stk. 4.

§ 20 c. Ved oprensnings- og uddybningsmaterialer forstås havbundsmateriale, der fremkommer ved oprensning eller uddybning af havne og sejlrender, eller når der i andre tilfælde er brug for oprensning eller uddybning på søterritoriet.«

19. I § 21, stk. 1, nr. 2, udgår »den råstofgeologiske«.

20. I § 21, stk. 1, nr. 7, ændres »indvindingsfartøjets« til: »fartøjets«, og efter »m.v.,« indsættes: »og om egenkontrol i øvrigt«.

21. I § 21, stk. 2, indsættes efter »efter § 20 til indvinding«: »eller efter § 20 b til nyttiggørelse«.

22. I § 21, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »indvindingen«: »eller nyttiggørelsen« og efter »overvågning« indsættes: »og egenkontrol i øvrigt«.

23. § 21, stk. 3, 2. og 3. pkt., ophæves.

24. § 21, stk. 4, ophæves.

25. Før § 22 indsættes som overskrift:

»Generelle regler«

26. § 22, stk. 1 og 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 1.

27. I § 22, stk. 3, der bliver stk. 1, ændres »ved bekendtgørelse udlægge« til: »fastsætte regler, hvorved der udlægges«.

28. Efter § 22, stk. 3, der bliver stk. 1, indsættes:

»Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler, hvorved der udlægges områder, hvor der ikke kan gives tilladelse til råstofindvinding, eller hvor adgang til at give tilladelse til råstofindvinding begrænses.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvordan efterforskning og indvinding af råstoffer skal udføres, herunder om efterforsknings- og indvindingsmetoder, anmeldelse af og krav til efterforsknings- og indvindingsmateriel, overvågning og egenkontrol i øvrigt samt indberetning.«

29. § 22 a, stk. 4 og 5, affattes således:

»Stk. 4. Der betales ikke vederlag for

1) råstoffer, der benyttes til kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse fra miljøministeren,

- 2) råstoffer, der indvindes i henhold til en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 eller 3, og som benyttes til anlægsarbejder på søterritoriet og kontinentalsoklen vedtaget ved lov,
- 3) råstoffer, der indvindes i henhold til en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 eller 3, og som benyttes af en offentlig bygherre til udbygning eller nyanlæg af veje, broer og jernbaner, og
- 4) oprensings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres, jf. § 20 b.

Stk. 5. Ved anmodning om afholdelse af auktion over et område efter § 20, stk. 2, nr. 1, stilles sikkerhed for gennemførelse af efterforskningen af området. Hvis auktionen over et område er blevet vundet af en anden end den, der har anmodet om afholdelse af auktionen, skal auktionsvinderen stille tilsvarende sikkerhed før udstedelse af efterforskningstilladelse. Før udstedelse af efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, stilles tilsvarende sikkerhed. Kravet om sikkerhedsstillelse bortfalder, når miljøministeren har konstateret, at der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport. Sikkerhed, der er stillet ved anmodning om afholdelse af auktion over et område, bortfalder, hvis auktionen er blevet vundet af en anden. Sikkerhedsstillelse bortfalder endvidere, hvis den pågældende lovligt opgiver området uden at foretage efterforskning. Opfylder den, der har anmodet om afholdelse af auktion, har vundet en auktion, eller er meddelt efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, ikke inden for de fastsatte frister betingelserne for bortfald af sikkerhedsstillelsen, skal den pågældende betale et beløb svarende til sikkerhedsstillelsen som bod til Naturstyrelsen for den manglende efterforskning af området.«

30. I § 22 a, *stk. 6*, indsættes som *2. pkt.*:

»Ministeren kan fastsætte nærmere regler om sikkerhedsstillelse og bod, herunder om størrelsen heraf.«

31. I § 23, *stk. 1*, ændres »at påvirke miljøet i væsentlig grad« til: »at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet«.

32. I § 23, *stk. 3*, indsættes efter »regler om«: »vurderingen efter stk. 1 og om«.

33. § 24, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 1 og 2.

34. § 24, *stk. 3*, der bliver stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Miljøministeren kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse efter §§ 20 og 20 b, hvis det er nødvendigt for at beskytte væsentlige miljø-, natur-, kulturarvs- eller fiskerimæssige interesser, af hensyn til væsentlig risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten eller af hensyn til væsentlige interesser for skibsfarten. Ministeren kan endvidere tilbagekalde en tilladelse efter §§ 20 og 20 b i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkår eller af lovgivningen i øvrigt.«

35. I § 26, *stk. 2, 1. pkt.*, indsættes efter »§§ 20,«: »20 b,«.

36. § 26, *stk. 2, 2. pkt.*, ophæves.

37. I § 26, *stk. 3, 1. pkt.*, ændres »§ 20« til: »§ 20 b«.

38. I § 26, *stk. 3, 2. pkt.*, ændres »vilkår, som er fastsat i regler udstedt i medfør af § 22, stk. 1« til: »samme vilkår som en allerede meddelt tilladelse, bortset fra vilkår om vederlag.«

39. § 26 a, *stk. 1, nr. 9*, affattes således:

»9) Danske Råstoffer,«

40. I § 26 b, *stk. 6*, indsættes som *2. pkt.*:

»Klage over forbud og påbud efter § 20, stk. 7, har dog ikke opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.«

41. Tre steder i § 28 ændres »By- og Landskabsstyrelsen« til: »Naturstyrelsen«.

42. Efter § 32 indsættes:

»§ 32 a. Den, der er ansvarlig for efterforskning efter eller indvinding af råstoffer eller for nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer skal efter anmodning fra regionsrådet eller miljøministeren give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for vurderingen af efterforskningens, indvindingens eller nyttiggørelsens indvirkning på miljøet eller andre af de forhold, der er nævnt i § 3, for eventuelle afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger og for andre forhold, der er reguleret i loven eller regler udstedt i medfør af loven. Oplysninger skal også gives efter anmodning fra andre myndigheder, der har fået tillagt opgaver eller beføjelser efter loven eller regler udstedt i medfør af loven. Myndighederne nævnt i 1. og 2. pkt. kan herunder påbyde den pågældende for egen regning

- 1) at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes eller nyttiggøres og af stoffer, der udsendes til omgivelserne, samt af støj og rystelser,
- 2) at foretage prøveudtagning og analyser af materialer og produkter, der anvendes eller behandles, samt af eventuelle affaldsstoffer,
- 3) at klarlægge årsagerne til eller virkningerne af en stedfunden indvinding eller forurening og
- 4) at klarlægge, hvordan følgerne af indvindingen, nyttiggørelsen eller forureningen afhjælpes eller forebygges.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan revidere vilkårene i en tilladelse for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

§ 32 b. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, kan regionsrådet eller miljøministeren udføre nødvendige undersøgelser for den ansvarliges regning til belysning af forhold, som denne ellers er eller kunne være pålagt at afgive oplysninger om.

§ 32 c. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, eller hvor det af håndhævelsesmæssige eller miljømæssige årsager i øvrigt skønnes nødvendigt, kan regionsrådet eller miljøministeren for en afgrænset periode træffe beslutning om at udføre den kontrol, som en virksomhed ellers skulle udføre som egenkontrol, for virksomhedens regning. I afgørelsen om at overtage egenkontrollen kan myndigheden fastsætte de krav, der er nødvendige for myndighedens gennemførelse af kontrollen.«

43. § 34, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

44. Efter § 36 indsættes før overskriften før § 37:

»Kommunikation

§ 36 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra miljøministeren, regionsrådet og øvrige myndigheder, som har fået tillagt beføjelser i medfør af § 38, om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur.

Stk. 3. En digital meddelelse anses efter denne lov for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 36 b. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end de i § 36 a nævnte myndigheder, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

45. I § 44, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »§ 9, stk. 2,«: »§ 20, stk. 7, § 24, stk. 1, 2. pkt.,«.

46. I § 44, stk. 1, nr. 4, ændres »§ 32, stk. 4, eller« til: »§ 32, stk. 4,«.

47. I § 44, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) undlader at meddele oplysninger eller afgive prøver efter § 32 a, stk. 1, eller«

Nr. 5 bliver herefter nr. 6.

48. I § 44, stk. 2 og 3, ændres »1 år« til: »2 år«.

§ 2

I lov om kystbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 267 af 11. marts 2009, foretages følgende ændringer:

1. § 16, stk. 3, ophæves.

2. § 16 b ophæves og i stedet indsættes:

»§ 16 b. På søterritoriet samt på strandbredder og andre kyststrækninger, hvor der ikke findes sammenhængende landvegetation, kan der efter tilladelse fra miljøministeren foretages

- 1) videreførelse ved by-pass nedstrøms på kysten af sediment, som er ophobet som følge af et fast anlæg, en sejlrende, et havnebassin eller lignende, eller
- 2) nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer, jf. § 20 c, i lov om råstoffer, i form af kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse efter § 16, stk. 1, nr. 1, eller etablering af anlæg eller opfyldning i henhold til en tilladelse efter § 16 a, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 2. Miljøministeren kan stille vilkår for tilladelser udstedt i medfør af stk. 1.

Stk. 3. Tilladelse efter stk. 1, nr. 2, til nyttiggørelse kan afslås, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres som omhandlet i stk. 1, nr. 1. Ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1, nr. 2, kan i så fald anses som ansøgning om tilladelse til videreførelse i henhold til stk. 1, nr. 1.

Stk. 4. Ansøgning om tilladelse til dumpning i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet eller om nyttiggørelse i henhold til § 20 b i lov om råstoffer kan, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres som omhandlet i stk. 1, nr. 1, anses som ansøgning herom. Ansøgning om tilladelse til dumpning i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet kan, hvis 1. pkt. ikke finder anvendelse, og materialet er egnet til nyttiggørelse, anses som ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1, nr. 2.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om krav til ansøgning om tilladelse efter stk. 1, herunder om hvilke oplysninger ansøgeren skal tilvejebringe, og om at ansøgning skal gives digitalt, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur. Ministeren fastsætter nærmere regler om behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, herunder om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om behandlingen af sagerne i øvrigt.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at den, der foretager videreførelse eller nyttiggørelse, skal give oplysninger herom, blandt andet om beliggenhed, art og mængde af de sedimenter, der videre-

føres eller nyttiggøres, om anvendelsen heraf, og om at oplysningerne skal gives digitalt, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur.

§ 16 c. Ansøgninger om tilladelser og afgørelser efter § 16, stk. 1, §§ 16 a og 16 b skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme. Ansøgningerne og afgørelserne skal offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside, hvis de er af væsentlig betydning eller har almindelig offentlig interesse. Offentliggørelsen skal ske samtidigt med, at ansøgningen sendes i høring og tilladelsen meddeles ansøgeren.

Stk. 2. Vilkår for tilladelse efter § 16, stk. 1, og § 16 a kan tinglyses på ejendommen for ejerens regning.«

3. § 17, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

4. § 18 ophæves og i stedet indsættes:

»**§ 18.** Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 2, stk. 2, kan dog kun påklages for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Afgørelser efter §§ 16, 16 a og 16 b, der er truffet af miljøministeren eller efter bemyndigelse fra miljøministeren, jf. § 19, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet for så vidt angår retlige forhold.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om klage over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren efter regler udstedt i medfør af loven. Miljøministeren kan herunder bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 18 a. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages af den, afgørelsen er rettet til, og af enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen, samt af Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Grundejernes Landsorganisation og Fritidshusejernes Landsforening.

Stk. 2. Miljøministerens afgørelser efter lovens §§ 16, 16 a og 16 b kan påklages af afgørelsens adressat og enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen, samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af,

- 1) at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og
- 2) at foreningen eller organisationen kan dokumentere, at den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Stk. 3. Fristen for at klage efter stk. 1 og 2 er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende eller offentliggjort.

Stk. 4. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen, snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 5. Videresender myndigheden klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 6. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandlinger med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte

behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 7. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 4, 4. og 5. pkt., og stk. 5 ikke anvendelse.

Stk. 9. Rettidig klage har opsættende virkning. Dog kan den myndighed, der har truffet afgørelsen, bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal iværksættes uanset rettidig klage.

Stk. 10. En afgørelse i henhold til § 6 kan ikke indbringes for domstolene, før afgørelsen har været prøvet i henhold til § 18, stk. 1.

Stk. 11. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at andre lignende interesseorganisationer, end de i stk. 1 anførte, tillige kan påklage afgørelser efter stk. 1.«

5. I § 20, *stk. 1*, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) overtræder § 16 b, stk. 1,«

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 4 og 5.

6. I § 20, *stk. 1, nr. 3*, der bliver nr. 4, ændres »og § 16 a« til: », § 16 a og § 16 b, stk. 2,«.

§ 3

I lov nr. 522 af 26. maj 2010 om havstrategi, som ændret ved § 24 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, § 5 i lov nr. 1631 af 26. december 2013 og § 22 i lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

1. § 11, *stk. 3*, affattes således:

»Stk. 3. Finder stk. 1 og 2 anvendelse, skal det begrundes i indsatsprogrammet.«

2. I § 11, *stk. 4*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Ad hoc-foranstaltninger skal, i det omfang det er praktisk muligt, integreres i indsatsprogrammet.«

3. I § 11 indsættes som *stk. 5*:

»Stk. 5. Finder stk. 1, nr. 4, anvendelse, skal miljøministeren sikre, at ændringerne eller forandringerne ikke vedvarende udelukker eller hindrer, at der opnås en god miljøtilstand i hele det pågældende havområde eller i andre medlemsstaters havområder.«

4. I § 14 indsættes som *stk. 3 og 4*:

»Stk. 3. Uanset stk. 1 har miljøministeren pligt til, i samarbejde med de medlemsstater, der grænser op til den samme havregion, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger, og hvor havets tilstand er så kritisk, at der er behov for øjeblikkelig handling, at udarbejde en fælles plan som en del af havstrategien i henhold til § 4, stk. 1. Planen skal sikre en tidligere iværksættelse af indsatsprogrammerne samt eventuelle strengere beskyttelsesforanstaltninger, forudsat at dette ikke udgør en hindring for at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i en anden havregion eller subregion.

Stk. 4. Finder stk. 3 anvendelse, skal miljøministeren underrette Europa-Kommissionen om den reviderede tidsplan og fortsætte i overensstemmelse med denne.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2015, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 2, nr. 4.

§ 5

Stk. 1. Loven finder ikke anvendelse på verserende sager om nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmateriale. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 2. Regler udstedt i medfør af § 22, stk. 1, i lov om råstoffer opretholdes, indtil de afløses af regler udstedt i medfør af § 1, nr. 17, og tilladelser udstedt i medfør af § 20, stk. 2, nr. 2, i lov om råstoffer, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 10. Tilladelser, der udstedes i medfør af § 20, stk. 2, nr. 2, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 10, og som erstatter tilsvarende tilladelser udstedt i medfør af de hidtil gældende regler, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 3. § 2, nr. 4, gælder ikke for sager, hvori der klages over en afgørelse, som er truffet efter kystbeskyttelsesloven før lovens ikrafttræden. I disse sager oversendes en indgivet klage til færdigbehandling og afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet. § 18 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet gælder ikke for sådanne sager.

- ¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet), EU-Tidende 2008 nr. L 164, side 19.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. *Indledning*
2. *Lovforslagets baggrund*
 - 2.1. *Auktionsordningen for indvinding på havet*
 - 2.2. *Ændring af reglerne om fritagelse for vederlagsbetaling for indvinding på havet*
 - 2.3. *Nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer og videreførelse af sediment (by-pass)*
3. *Hovedpunkter i lovforslaget*
 - 3.1. *Auktionsordningen for indvinding på havet*
 - 3.1.1. *Gældende ret*
 - 3.1.2. *Lovforslaget*
 - 3.2. *Fællesområder for indvinding på havet*
 - 3.2.1. *Gældende ret*
 - 3.2.2. *Lovforslaget*
 - 3.3. *Ændring af reglerne om fritagelse for vederlagsbetaling for indvinding på havet*
 - 3.3.1. *Gældende ret*
 - 3.3.2. *Lovforslaget*
 - 3.4. *Nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer og videreførelse af sediment (by-pass)*
 - 3.4.1. *Gældende ret*
 - 3.4.2. *Lovforslaget*
 - 3.5. *Ændring af reglerne for klage over råstofplanerne på land*
 - 3.5.1. *Gældende ret*
 - 3.5.2. *Lovforslaget*
 - 3.6. *Andre ændringer i råstofloven*
 - 3.6.1. *Gældende ret*
 - 3.6.2. *Lovforslaget*
 - 3.7. *Andre ændringer i kystbeskyttelsesloven*
 - 3.7.1. *Gældende ret*
 - 3.7.2. *Lovforslaget*
 - 3.8. *Ændringer i havstrategiloven*
 - 3.8.1. *Gældende ret*
 - 3.8.2. *Lovforslaget*
4. *Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige*
5. *Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet*
6. *Administrative konsekvenser for borgerne*
7. *Miljømæssige konsekvenser*
8. *Forholdet til EU-retten*
9. *Hørte myndigheder og organisationer*
10. *Sammenfattende skema*

1. Indledning

Lovforslaget vedrører hovedsagelig reglerne i lov om råstoffer (herefter råstofloven) for indvinding af råstoffer på havet. De foreslåede ændringer omfatter primært auktionsordningen, reglerne om fritagelse for vederlagsbetaling for indvinding på havet og områder til fælles råstofindvinding (fællesområder). Der

foreslås ændringer af råstofloven og lov om kystbeskyttelse (herefter kystbeskyttelsesloven) for så vidt angår regler om nyttiggørelse af havbundsmateriale fra oprensning og uddybning og indførelse af regler om videreførelse af havbundssediment ved menneskeskabte anlæg og sejlrender. Der foreslås også regler om beskyttede områder på søterritoriet, hvor der ikke kan gives tilladelse til råstofindvinding, eller hvor muligheden for at give tilladelse begrænses. Der foreslås endvidere justering af råstoflovens regler vedrørende opsættende virkning af klage over råstofplaner på land, og kystbeskyttelsesloven foreslås ændret som opfølgning på overførelsen af loven til miljøministerens ressort.

Lovforslaget indeholder endelig mindre justeringer af havstrategilovens gennemførelse af direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (herefter havstrategidirektivet), så den bliver mere direktivnær.

2. Lovforslagets baggrund

Råstoflovens regler om indvinding på havet blev ændret ved lov nr. 515 af 12. juni 2009, som trådte i kraft den 1. januar 2010. Ændringen havde bl.a. det formål at sikre en fri og dermed større konkurrence mellem virksomheder, der indvinder råstoffer på havet. Der blev bl.a. indført auktionsområder med eneret, og områder til fælles råstofindvinding (fællesområder), hvor alle kan få tilladelse til indvinding. Bygherrer kan endvidere få tilladelse i særlige bygherreområder, og der kan gives tilladelse til nyttiggørelse af oprenset havbundsmateriale. Der blev desuden indført regler om vederlag til staten.

Der har vist sig behov for at justere det system, der blev indført i 2009, idet der ikke er opnået den tilsigtede konkurrence, og idet auktionsordningen har vist sig ikke at være så interessant for små og mellemstore indvindingsvirksomheder, jf. nedenfor afsnit 2.1. Der er herudover identificeret en række regler vedrørende indvinding på havet, som bør justeres, bl.a. vedrørende vederlagsfritagelse, jf. nedenfor afsnit 2.2.

Derudover har der vist sig behov for justering af reglerne om nyttiggørelse m.v. af oprensnings- og uddybningsmaterialer, jf. nedenfor afsnit 2.3.

Det foreslås endvidere at præcisere reglerne om ændring og tilbagekaldelse af tilladelser til råstofindvinding på havet.

Det vurderes også hensigtsmæssigt at skabe bedre muligheder for at føre tilsyn med råstofindvinding med henblik på at kunne kontrollere og håndhæve reglerne mere effektivt. Der foreslås derfor bl.a. indsat en regel om oplysningspligt for de virksomheder, der indvinder råstoffer, som svarer til reglerne i andre love på miljøområdet, f.eks. miljøbeskyttelsesloven. Desuden foreslås strafferammen i loven hævet, så den bliver ensrettet med andre virksomhedsregulerende miljølove, f.eks. miljøbeskyttelsesloven.

For at sikre mulighederne for yderligere digitalisering af sagsbehandlingen efter råstofloven foreslås endvidere opdaterede bestemmelser om digital kommunikation.

Det foreslås herudover at ændre råstoflovens regel om klage vedrørende råstofplanlægning på land, således at klage over råstofplanerne som udgangspunkt ikke har opsættende virkning for planen, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Det foreslås endelig, at klageadgangen i kystbeskyttelsesloven ændres, så de afgørelser, der i dag kan påklages til miljøministeren, fremover kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere foreslås en række konsekvensrettelser som følge af ressortomlægningen af kystbeskyttelsesområdet fra Transportministeriet til Miljøministeriet.

Danmark modtog den 11. juli 2014 en åbningsskrivelse fra Europa-Kommissionen om gennemførelsen i dansk ret af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger. I det følgende er EU's populærtitel »havstrategirammedirektivet« erstattet med populærtitlen »havstrategidirektivet«.

Havstrategidirektivet trådte i kraft den 15. juli 2008 og skulle være gennemført senest den 15. juli 2010. Dele af direktivet er gennemført i dansk ret ved lov nr. 522 af 26. maj 2010 om havstrategi.

Det fremgår af åbningsskrivelsen, at Europa-Kommissionen er af den opfattelse, at Danmark ikke har implementeret havstrategidirektivets artikel 5, stk. 3, samt 14, stk. 2 og 3, korrekt i havstrategiloven.

Regeringen deler Europa-Kommissionens vurdering, og på den baggrund foreslås artikel 5, stk. 3, implementeret udtrykkeligt i havstrategiloven. Samtidig præciseres gennemførelsen af artikel 14, stk. 2 og 3.

2.1. Auktionsordningen for indvinding på havet

En evaluering af råstofloven fra februar 2012 pegede på, at auktionssystemet foreløbig ikke havde bidraget til at fremme konkurrencen, og at auktionerne var mest interessante for større virksomheder. Evalueringen er sendt til Folketingets miljøudvalg og kan desuden findes på Naturstyrelsens hjemmeside www.nst.dk. I regeringens konkurrencepolitiske udspil, som Erhvervs- og Vækstministeriet offentliggjorde i oktober 2012, fremgår det, at regeringen vil skabe bedre muligheder for, at eksisterende små og mellemstore indvindingsvirksomheder samt nye aktører kan konkurrere med de store indvindingsvirksomheder. En arbejdsgruppe med repræsentanter fra Naturstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er i oktober 2013 kommet med en rapport »Forbedrede konkurrenceforhold ved råstofindvinding på havet«. Rapporten indeholder anbefalinger om ændringer af auktionssystemet, som nødvendiggør lovændringer. Rapporten kan findes på Naturstyrelsen hjemmeside www.nst.dk.

Arbejdsgruppens anbefalinger vedrørende auktionssystemet indebærer en række ændringer af reglerne, som skal forbedre konkurrencen, bl.a. ved at gøre det mere attraktivt at byde, særlig for små og mellemstore virksomheder, men også for større virksomheder, og ved at skabe større gennemsigtighed i auktionssystemet. Forslagene vedrører bl.a., hvordan områder indmeldes til auktion, enerettens længde, tilgængelighed af undersøgelsesresultater og minimumsvederlag. På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger og drøftelser med råstofbranchen foreslås en række ændringer af auktionsordningen.

Der foreslås ikke ændringer i selve vederlagssatserne. Dette skyldes, at vederlagssystemet først er blevet fuldt gennemført fra 2014, da overgangsregler i lovændringen fra 2009 har betydet, at der har været betydelige områder, hvor en række firmaer har kunnet indvinde vederlagsfrit til og med 2013. Miljøministeriet finder derfor ikke, at der er tilstrækkelige erfaringer med vederlagssystemet til at vurdere, om vederlagssatserne er passende, herunder om forskellen mellem den høje og den lave sats i fællesområderne er passende. Dette bør vurderes, når systemet har fungeret i en årrække med stabile vilkår.

Ordningen for indvinding i områder til fælles råstofindvinding (fællesområder) foreslås justeret, men ikke grundlæggende ændret. Hvis det i løbet af en årrække efter de nye reglers ikrafttræden viser sig, at der ikke sker en løbende udnyttelse og genudlægning af fællesområderne, vil dette dels kunne medtages i en vurdering af vederlagsstrukturen, jf. ovenfor, dels kunne indgå i overvejelser om andre justeringer af ordningen for fællesområder.

Der foreslås heller ikke indførelse af en egentlig planlægning af råstofindvinding på havet, da overvejelser herom bør afvente arbejdet med at gennemføre det nye direktiv om havplanlægning (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/89/EU af 23. juli 2014 om rammerne for maritim fysisk planlægning). Direktivet betyder, at der som noget nyt skal udarbejdes havplaner. Den første danske havplan skal være på plads senest i 2021, og det forventes, at arbejdet med den igangsættes i 2016, hvor direktivet skal være implementeret i dansk ret.

2.2. Ændring af reglerne om fritagelse for vederlagsbetaling for indvinding på havet

Bygherrer til anlægsarbejder på havet, som er vedtaget ved lov, har efter de gældende regler ret til vederlagsfri indvinding. Disse bygherrer kan få udlagt særlige bygherreområder, men de kan også vælge at indvinde i fællesområder uden vederlag. Det er i konflikt med lovens incitamentsstruktur, idet

virksomheder, der bekoster den efterforskning og miljøvurdering, der ligger til grund for udlægningen af et fællesområde, herved risikerer ikke at kunne forrente denne investering. Det foreslås derfor, at vederlagsfritagelsen for bygherrer til anlægsarbejder på havet vedtaget ved lov ikke skal gælde i fællesområder.

2.3. Nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer og videreførelse af sediment (by-pass)

Havbundsmateriale, der stammer fra oprensning af sejlrender eller havnebassiner eller uddybninger på havet kan nyttiggøres til f.eks. kystbeskyttelse eller i forbindelse med etablering af anlæg på søterritoriet eller på land. Tilladelse til nyttiggørelse af sådanne havbundsmaterialer skal i en del tilfælde behandles efter flere forskellige regelsæt, herunder råstofloven og kystbeskyttelsesloven. Råstoflovens regler for nyttiggørelse er på visse punkter uhensigtsmæssigt afgrænset, hvilket indebærer, at der ikke kan gives tilladelse til nyttiggørelse i alle tilfælde, hvor det ville være relevant. Der er et særligt tæt samspil mellem reglerne i råstofloven om nyttiggørelse og kystbeskyttelsesloven, og derfor foreslås reglerne ændret, så de bliver mere fleksible, og således at sagsbehandlingen forenkles.

Menneskeskabte anlæg på søterritoriet, f.eks. en mole, medfører ofte, at der ophobes materiale på den ene side af anlægget, mens materialet kommer til at mangle på den anden side, hvor der så sker nedbrydning af kysten. Tilsvarende tilfælde kan opstå ved sejlrender, hvor materialet kan blive fanget i sejlrenden. Der er i dag ikke hjemmel til at tillade, at det materiale, der ophobes, videreføres nedstrøms på kysten ved at blive flyttet til den anden side af anlægget eller sejlrenden (by-pass), og der foreslås derfor indført en sådan hjemmel. Da der vil være tale om flytning af sediment, der er aflejret på mindre end 6 m dybde, hvor der efter råstofloven som udgangspunkt ikke må ske råstofindvinding, er der lagt vægt på at afgrænse denne mulighed snævert.

En stor del af det havbundsmateriale, som stammer fra oprensninger og uddybninger, dumpes (klappes) på havet. I det omfang materialet er egnet, vil det være mere hensigtsmæssigt, at det videreføres nedstrøms på kysten (by-pass) eller nyttiggøres til f.eks. kystfodring eller som fyldmaterialer. Derfor foreslås der indført et hierarki for anvendelse af sediment, således at by-pass skal gå forud for nyttiggørelse (f.eks. kystbeskyttelse eller anvendelse i anlæg på søterritoriet eller på land), som ligeledes går forud for dumpning på havet. Hvis der ikke er andre muligheder, kan materialerne deponeres på land.

3. Hovedpunkter i lovforslaget

3.1. Auktionsordningen for indvinding på havet

3.1.1. Gældende ret

Den gældende auktionsordning er reguleret i råstoflovens kapitel 4, særlig § 20, stk. 2, nr. 1, og § 22 a, stk. 1 og 5, samt i bekendtgørelse nr. 60 af 19. januar 2012 om auktion over områder til råstofindvinding fra havbunden (auktionsbekendtgørelsen) og bekendtgørelse nr. 59 af 19. januar 2012 om vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden (vederlagsbekendtgørelsen).

Hovedtrækkene i ordningen er følgende:

- To gange årligt annoncerer Naturstyrelsen efter interesselikendegivelser om udlægning af indvindingsområder med henblik på auktion.
- Ved interesselikendegivelsen indmelder virksomheder et helt farvandsområde, f.eks. Skagerrak, til auktion, som herefter udbydes opdelt i mindre felter af Naturstyrelsen.
- Auktionen vindes af den, der byder det højeste vederlag, dvs. den højeste pris pr. m³ ganget med den tilbudte mængde pr. år.
- Der skal (som ved andre typer af tilladelser) foretages en efterforskning bestående af en råstofgeologisk efterforskning og en miljøundersøgelse og miljøvurdering af området, før der kan gives indvindingsstilladelse.

- Der skal stilles sikkerhed for udførelsen af efterforskningen ved udstedelse af efterforskningstilladelse.
- Geologiske data fra efterforskningen er fortrolige i eneretsperioden.
- Eneret til indvinding gives normalt for 5 år.
- Den del af et auktioneret felt, som auktionsvinderen har efterforsket, men valgt ikke at søge indvindingstilladelse i, og et udlagt indvindingsområde, hvor eneretten er udløbet, kan søges udlagt som fællesområde.
- Der betales et arealvederlag på 25.000 kr. pr. km² pr. år (beløbet pristalsreguleres og er i 2014 på 26.520 kr.). Derudover betales et produktionsvederlag på den budte pris pr. m³ for den mængde, der indvindes, dog mindst 50 % af den årlige indvindingsmængde fastsat i tilladelsen. En mængde, der er betalt for i et år, uden at den er indvundet, kan indvindes vederlagsfrit i efterfølgende år (modregning).
- Tilladelsesindehaveren kan frasige sig tilladelsen og eneretten inden eneretsperiodens ophør og skal herefter ikke betale vederlag, men kan ikke begrænse indvindingsområdet eller den tilladte mængde i tilladelsesperioden, hvis det viser sig, at det ikke er rentabelt at indvinde i hele området, eller der ikke er afsætning for hele den tilladte mængde.
- En tilladelse, som ikke har været udnyttet i 3 år, bortfalder, medmindre andet er fastsat i vilkårene i tilladelsen

3.1.2. Lovforslaget

Evalueringen af råstofloven i februar 2012 pegede på, at auktionssystemet foreløbig ikke havde bidraget til at fremme konkurrencen, og at auktionerne var mest interessante for større virksomheder. I regeringens konkurrencepolitiske udspil, som Erhvervs- og Vækstministeriet offentliggjorde i oktober 2012, fremgår det, at regeringen vil skabe bedre muligheder for eksisterende små og mellemstore indvindingsvirksomheder samt nye aktører, så de kan konkurrere med de store indvindingsvirksomheder.

I årene 2010-2013 har der været afholdt auktioner to gange årligt, i alt otte gange. Der har ikke været afholdt auktioner i 2014, da der ikke har været nogen interessetilkendegivelser. Der er afgivet bud ved syv auktioner. Der er indkommet mellem et og ni bud ved hver auktion. Det er sjældent, at der er flere, der har budt på samme felt. Der er p.t. givet indvindingstilladelse i ti auktionsområder, og der er yderligere syv auktionsområder under sagsbehandling. Der er i perioden 2010-2013 givet samlet 28 bud med et gennemsnitligt bud på ca. 175.000 m³ pr. år. Ikke alle bud ender i en indvindingstilladelse. Buddene ved auktionerne har stort set ligget på den mindste tilladte kubikmeterpris på 2,50 kr. pr. m³ (beløbet pristalsreguleres og er i 2014 på 2,65 kr.). Den gennemsnitlige budpris har været kr. 2,58 kr. pr. m³.

En arbejdsgruppe med repræsentanter fra Naturstyrelsen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er i oktober 2013 kommet med anbefalinger om ændringer af auktionssystemet, som nødvendiggør ændringer af råstoflovens regler om indvinding på havet og tilhørende bekendtgørelser.

På baggrund af arbejdsgruppens anbefalinger og efterfølgende drøftelser med branchen foreslås en række ændringer vedrørende auktionssystemet, som skal forbedre konkurrencen, bl.a. ved at skabe større gennemsigtighed i auktionssystemet og ved at gøre det mere attraktivt at byde, særligt for små og mellemstore virksomheder, men også for større virksomheder. De væsentligste ændringer omfatter:

- Indvindere skal indmelde et konkret, mindre område til auktion for at opnå større åbenhed om, hvad der bydes på.
- Afgrænsningen af det område, der sættes på auktion, foretages af den, der indmelder det. Indvinderen kan afgrænse området, så det kun omfatter arealer, hvor vedkommende ønsker at efterforske efter råstoffer. Indvinderne tvinges dermed ikke til at skulle efterforske (del)områder, som de på forhånd ved, ikke er interessante for dem, som tilfældet er med de felter, som Naturstyrelsen afgrænser.
- Indvindere er forpligtet til at byde på de områder, som de har meldt ind, og, hvis de vinder, foretage efterforskning, og de skal derfor stille sikkerhed allerede ved afgivelse af interessetilkendegivelsen.
- Lettere adgang for alle virksomheder, ved at auktionerne vindes af den, der byder højeste pris pr. m³,

og ikke som nu af højeste pris pr. m³ ganget med den tilbudte mængde, medmindre der er flere, der byder den samme pris pr. m³.

- Data fra efterforskningen gøres offentligt tilgængelige, efter at auktionsvinderen har fået indvindings-tilladelse eller valgt at indstille aktiviteterne i området, og ikke som nu, når eneretten er udløbet. Det betyder en bedre udnyttelse af data, idet de kan anvendes af andre virksomheder på et tidligere tidspunkt.
- Auktionsvinderen får mulighed for at få eneret til indvinding i 10 år mod i dag 5 år, og dermed bedre mulighed for at forrente sin investering i efterforskning og miljøundersøgelser.
- Der kan ske genauktion (sekundær auktion) med en eneret på 5 år. Dette gælder både den del af et auk-tioneret område, som auktionsvinderen har efterforsket, men valgt ikke at søge indvindingstilladelse i, og et udlagt indvindingsområde, hvor eneretten er udløbet. Sådanne områder vil også som hidtil kunne udlægges som fællesområder. Tilsvarende vil gælde i forhold til et tidligere bygherreområde.
- For at gøre ordningen mere fleksibel for tilladelsesindehaveren præciseres det, at der ikke i alle tilfælde skal fastsættes et loft for årlig indvinding. Der vil dog kun kunne gives indvindingstilladelse uden et årligt loft, hvis den konkrete miljøvurdering viser, at det er miljømæssigt acceptabelt. Hvis der fastsættes et årligt loft, skal det ske på baggrund af miljøvurderingen.
- Det nuværende årlige minimums-produktionsvederlag på 50 % af den budte/tilladte årlige mængde nedsættes til 30 % af den gennemsnitlige tilladte årlige mængde (samlet tilladt mængde divideret med eneretsperioden).
- En virksomhed, der har fået en indvindingstilladelse, får mulighed for at begrænse indvindingsområdet (og dermed arealvederlaget) efter det første år, hvis det har vist sig, at en del af arealet alligevel ikke indeholder de ønskede råstoffer, eller disse ikke kan indvindes rentabelt.
- Reglen om bortfald af tilladelser, der ikke har været udnyttet i 3 år, ophæves. Der kan indsættes vilkår om udnyttelse, hvis der er grund til det i forbindelse med konkrete tilladelser.

Visse af disse ændringer indføres med de ændringer af råstofloven, der er indeholdt i dette lovforslag, mens andre vil blive gennemført ved ændringer af de bekendtgørelser, der er udstedt i medfør af loven.

Der foreslås ikke ændringer i selve vederlagssatserne.

Den foreslåede auktions- og tilladelsesordning vurderes ikke at være omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer.

3.2. Fællesområder for indvinding på havet

3.2.1. Gældende ret

Den gældende ordning med fællesområder for indvinding er reguleret i råstoflovens kapitel 4, særlig § 20, stk. 2, nr. 2, § 22, stk. 1 og 2, og § 22 a, stk. 2, samt bekendtgørelse nr. 1298 af 12. december 2013 om udlægning af områder for fælles indvinding af råstoffer fra havbunden (fællesområdebekendtgørelsen) og vederlagsbekendtgørelsen.

Hovedtrækkene i ordningen er følgende:

- Fællesområder udlægges ved bekendtgørelse, inkl. de vilkår, der skal gælde for indvinding i områderne, herunder den mængde, der kan indvindes.
- De oprindelige fællesområder, der blev udlagt pr. 1. januar 2010, var baseret på eksisterende indvin-dingsområder og tilladelser. Det samme gælder en række fællesområder, der blev udlagt pr. 1. januar 2014, som omfattede en række områder, hvor der var givet kortvarige tilladelser uden vederlag efter en overgangsregel i § 2, stk. 4, i lov nr. 515 af 12. juni 2009.
- Udlægning af nye fællesområder eller en yderligere mængde i et eksisterende område kan i øvrigt ske efter ansøgning. Når Naturstyrelsen har modtaget en ansøgning, har styrelsen normalt sat en frist for indsendelse af ansøgninger vedrørende andre områder, som ønskes behandlet parallelt med den først

modtagne. Miljøministeren (Naturstyrelsen) træffer afgørelse om vilkårene for udlægning. Afgørelserne indarbejdes efter udløb af klagefristen i fællesområdebekendtgørelsen.

- Der kan søges om udlægning af nye fællesområder i de tidligere overgangsområder og i den del af et auktioneret felt, som auktionsvinderen har efterforsket, men valgt ikke at søge indvindingstilladelse i, og et indvindingsområde udlagt efter auktion, hvor eneretten er udløbet.
- Ansøgning om udlægning af nye fællesområder eller en yderligere mængde i et eksisterende fællesområde kræver efterforskning, herunder miljøundersøgelser, og miljøvurdering.
- Enhver kan få tilladelse til indvinding i et fællesområde inden for den mængde, som er udlagt ved bekendtgørelsen.
- Vederlaget i fællesområder er 8 kr. pr. m³ (beløbet indeksreguleres, og er i 2014 på 8,49 kr.). Såfremt indvinderen har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering i det pågældende område, betales dog kun 6 kr. pr. m³ (beløbet indeksreguleres, og er i 2014 på 6,36 kr.).
- Udlægningen af fællesområder, der ikke har været udnyttet i 3 år, skal ophæves.

3.2.2. Lovforslaget

Der foreslås ikke grundlæggende indholdsmæssige ændringer i ordningen med fællesområder, men det har vist sig, at udlægning af områder og mængder ved bekendtgørelse er en omstændelig procedure. For at forenkle og forkorte sagsbehandlingen foreslås det, at fællesområder fremover ikke skal udlægges ved bekendtgørelse, men alene ved tilladelser. Disse tilladelser vil som andre tilladelser skulle tidsbegrænses, som hovedregel til 10 år.

Det foreslås, at der ikke mere skal gælde en generel regel om, at udlægning af fællesområder, der ikke har været udnyttet i 3 år, skal ophæves. Der kan indsættes vilkår herom, hvis der er grund til det i forbindelse med konkrete tilladelser.

Den foreslåede tilladelsesordning for fællesområder vurderes ikke at være omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Desuden er det hensigten, at tidligere bygherreområder også skal kunne søges udlagt som fællesområder.

I forbindelse med, at udlægningen af fællesområder ved bekendtgørelse bliver ophævet, skal der udstedes nye tilladelser også i de nuværende fællesområder. I den forbindelse vil tilladelserne blive rettet til efter de nye regler, således at de bl.a. tidsbegrænses, som udgangspunkt til 10 år.

Det forventes, at der ved en ændring af fællesområdebekendtgørelsen i foråret 2015 vil blive indført et loft for den årlige indvindingsmængde i en række fællesområder, ud over den samlede tilladte mængde, som er fastsat i bekendtgørelsen i dag. Et loft vil blive overvejet for hvert af de oprindelige fællesområder, som blev udlagt pr. 1. januar 2010 som en videreførelse af de tidligere konverteringsområder, hvor mængden ikke senere er blevet udvidet på baggrund af en ny miljøundersøgelse.

Når der fremover gives nye tilladelser, vil det afhænge af resultatet af miljøvurderingen af området, om der kan gives tilladelse til indvinding uden et loft for den årlige indvinding. Der vil kun blive givet tilladelse uden et årligt loft, hvis den konkrete miljøundersøgelse viser, at dette er miljømæssigt acceptabelt.

For at sikre, at de tilladte mængder ikke overskrides, forventes det, at reglerne om indberetning af indvundne mængder bliver skærpet ved ovennævnte ændring af fællesområdebekendtgørelsen, for de situationer, hvor mængden i et område er ved at være opbrugt. Hvis det senere vurderes hensigtsmæssigt, vil der være mulighed for at indføre regler om fordeling af den sidste del af en tilladt mængde mellem de indvindere, der har tilladelse i området.

3.3. Ændring af reglerne om fritagelse for vederlagsbetaling for indvinding på havet

3.3.1. Gældende ret

Ifølge råstoflovens § 22 a, stk. 1-3, skal der betales vederlag til staten for indvinding af råstoffer på havet. Dette gælder som udgangspunkt, hvad enten råstofferne indvindes i et auktionsområde, et fællesområde eller et bygherreområde.

Råstofloven indeholder dog i § 21, stk. 3 og 4, og § 22 a, stk. 4, regler om, at visse typer af råstofindvinding er vederlagsfri.

Indvinding til kystbeskyttelse og til anlægsarbejder på havet, som er vedtaget ved lov, er vederlagsfri, uanset i hvilken type indvindingsområde råstofferne indvindes, og uanset om indvindingen foretages af bygherren eller af andre. Vederlagsfriheden i auktionsområder gælder dog kun vederlaget pr. indvunden m³. Der skal således betales arealvederlag og – som udgangspunkt – minimumsvederlag.

Indvinding foretaget af offentlige bygherrer til veje, broer, jernbaner og diger er vederlagsfri, hvis indvindingen sker i bygherreområder.

Endelig er oprensings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres, fritaget for vederlag.

3.3.2. Lovforslaget

Det har givet anledning til problemer i praksis, at en bygherre, der indvinder til anlægsarbejder på havet vedtaget ved lov, ikke skal betale vederlag, uanset hvor materialerne indvindes, dvs. at der kan indvindes vederlagsfrit ikke alene i et bygherreområde udlagt efter råstoflovens § 20, stk. 2, nr. 3, men også i et fællesområde, hvor en anden har bekostet de undersøgelser, der ligger til grund for udlægningen, i forventning om at kunne indvinde til en lavere takst. Da de mængder, der indvindes af bygherrer til anlægsarbejder vedtaget ved lov, typisk er meget store, kan denne mulighed blive væsentligt forringet.

Råstofbranchen har derfor udtrykt utilfredshed med, at bygherrer til anlægsprojekter vedtaget ved lov kan indvinde hele eller en væsentlig del af den udlagte mængde i et eller flere fællesområder. Dette gælder særlig, da det kan ske, uden at de betaler vederlag for det, og uden at de er forpligtede til at bekoste miljøundersøgelser m.v., der er nødvendige for udlægningen af en tilsvarende mængde.

På den baggrund foreslås reglerne om vederlagsfrihed for bygherrer ændret, så det ikke længere er muligt vederlagsfrit at indvinde materialer i fællesområder til anlægsarbejder på havet vedtaget ved lov.

Ved at indføre en sådan regel vil bygherrer, der er omfattet af reglen, få et økonomisk incitament til at udlægge egne områder, hvis de mængder, der skal indvindes, er store.

Hvis det alt i alt er mere hensigtsmæssigt, vil der også kunne indvindes fra fællesområder. Her vil bygherren kunne få tilladelse til den (højere) vederlagstakst, som gælder for andre indvindere, som ikke har bekostet udlægningen af området. Hvis der er en indvinder, som har foretaget undersøgelserne af området, og som derfor har ret til at indvinde til den lavere takst, vil denne kunne vælge at tilbyde at sælge råstoffer fra området til en lavere pris, og det er derfor sandsynligt, at bygherren vil købe råstofferne af denne indvinder. Således vil udgiften til at udlægge området ikke vil være spildt, selv om området bruges til et stort projekt. På denne måde styrkes incitamentsstrukturen i råstofloven, der indebærer, at den indvinder, der bekoster udlægningen af et fællesområde, reelt får mulighed for at forrente denne investering.

Det foreslås efter drøftelse med branchen at opretholde vederlagsfriheden i auktionsområder, som dog kun gælder vederlaget pr. m³, og altså ikke berører arealvederlaget eller minimumsvederlaget.

I dag er der vederlagsfrihed til visse projekter på land (veje, broer, jernbaner og diger) med offentlige bygherrer, men kun hvis der indvindes i bygherreområder. Det foreslås at indføre tilsvarende vederlagsfritagelse for disse projekter i auktionsområder. Forslaget skyldes, at det er vanskeligt at begrunde en forskel i, hvilke typer indvindingsområder, der er omfattet af de to vederlagsfritagelsesregler, og at det vil kunne

fremme anvendelsen af materialer fra havet i denne type af projekter. Endvidere foreslås det, at diger udgår af denne bestemmelse, da disse er dækket af bestemmelsen om vederlagsfritagelse for råstoffer til kystbeskyttelse.

Reglen i § 21, stk. 3, om vederlagsfritagelse for råstoffer til kystbeskyttelse foreslås flyttet til § 22 a, hvor alle regler om vederlag samles, men der foreslås ikke indholdsmæssige ændringer, da reglen ikke hidtil har givet anledning til problemer i praksis.

Det samme gælder vederlagsfritagelsen for nyttiggjorte materialer.

3.4. Nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer og videreførelse af sediment (by-pass)

3.4.1. Gældende ret

Ud over egentlig råstofindvinding fjernes der i en række tilfælde sediment fra havbunden. Dette reguleres i en række forskellige regler, primært kystbeskyttelsesloven og havneloven.

Der er af hensyn til skibstrafikken jævnligt behov for at oprense havnebassiner og sejlrender til offentliggjort vanddybde, når de er sandet til, med henblik på at bibeholde den offentliggjorte dybde. Dette kræver ikke i sig selv tilladelse efter kystbeskyttelsesloven eller havneloven, idet der er tale om vedligeholdelse.

Havneloven (for Københavns Havn lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S) regulerer uddybninger og oprensninger i erhvervshavne.

I andre tilfælde, hvor der skal ske uddybning og gravning på søterritoriet, herunder uddybning og gravning i andre havne end erhvervshavne, kræves tilladelse fra miljøministeren (Kystdirektoratet) efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 1, nr. 4. Ved behandling af sagerne, skal der foretages en kystteknisk vurdering af, hvilken påvirkning det vil få på kystens udvikling at foretage uddybning eller gravning.

De sager, der behandles efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 1, nr. 4, vedrører ændringer, som har varig karakter, hvorfor der i tilladelsen stilles vilkår om vedligeholdelse af det ansøgte projekt. Hvis der f.eks. gives tilladelse til at foretage en uddybning i en sejlrende, vil der blive stillet vilkår om, at der efterfølgende foretages den nødvendige oprensning for at vedligeholde den tilladte dybde. Såfremt dette ikke sker, vil det kræve fornyet tilladelse på et senere tidspunkt at genetablere sejlrenden.

I visse tilfælde, hvor der er en væsentlig forurening af sedimentet, vil selve optagningen kunne medføre en forurening af vandet, der hvor optagningen foregår. I så fald vil optagningen (også) kræve tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2. Dette gælder dog ikke, hvis der gives tilladelse til dumpning på søterritoriet (klapning) efter havmiljølovens § 26, jf. nedenfor. I så fald reguleres forholdet i klapstilladelsen.

Når der foretages uddybninger og oprensninger, skal der tages stilling til, hvad der skal ske med det sediment, der fjernes.

De forskellige muligheder er reguleret i forskellige regelsæt.

Ifølge råstoflovens § 20, stk. 2, nr. 3, kan miljøministeren (Naturstyrelsen) meddele tilladelse til nyttiggørelse af oprensings- eller uddybningsmaterialer, hvilket forstås som materialer, der indvindes eller graves op fra sejlrender eller arealet inden for havnens dækkende værker eller i forbindelse med udvidelse af havne eller etablering af anlæg på søterritoriet. Det skal bemærkes, at betegnelsen nyttiggørelse i råstofloven anvendes i en bredere betydning end i affaldsreguleringen efter miljøbeskyttelsesloven. Det anvendes om al anvendelse af materialerne til nyttige formål, og uanset om materialerne skal klassificeres som affald eller ej, jf. nedenfor. Det er dog afgørende, at formålet med at optage materialerne ikke er udnyttelse eller afsætning, men at fjerne dem fra det sted, hvor de ligger til gene. Ellers er der tale om en almindelig råstofindvinding.

I visse tilfælde kan der være behov for at fjerne sedimentet, før det af bølger og strøm føres ned i en

sejlrende eller ind i et havnebassin for at forhindre, at sejlrenden eller havnen sander til, f.eks. i forbindelse med en storm. Der kan gives en konkret tilladelse til at uddybe eller grave efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 1, nr. 4. Det er en forudsætning for at få tilladelse, at det sandsynliggøres, at sedimentet inden for rimelig tid vil lægge sig i sejlrenden eller havnebassinet. Tilladelsen vil angive, på hvilket areal der må graves og hvilken mængde. Imidlertid er der ikke hjemmel i de gældende regler om nyttiggørelse i råstofloven til at tillade, at sådanne materialer nyttiggøres, idet reglerne om nyttiggørelse som nævnt kun anses for at omfatte materialer, der fjernes fra sejlrender eller området inden for havnens dækkende værker eller som led i et bygge- og anlægsprojekt.

Ansøgning om nyttiggørelse er nærmere reguleret i §§ 6 og 9 i bekendtgørelse nr. 1169 af 3. oktober 2013 om ansøgning om tilladelse til efterforskning og indvinding af råstoffer fra havbunden samt indberetning af efterforskningsdata og indvundne råstoffer (ansøgningsbekendtgørelsen).

Oprensnings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres, er undtaget fra råstoflovens gældende bestemmelser om betaling af vederlag til staten, jf. råstoflovens § 22 a, stk. 4, hvilket hænger sammen med, at materialer, der stammer fra oprensning eller uddybning, ikke indvindes med henblik på råstofindvinding, idet optagningen af havbundsmaterialet sker i forbindelse med vedligeholdelse af den offentliggjorte vanddybde i sejlrender og havne, eller det er en forudsætning for et bygge- og anlægsprojekt. På samme måde skal der ikke betales råstofafgift af disse materialer, jf. § 6, nr. 2, i affalds- og råstofafgiftsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 311 af 1. april 2011.

Råstofloven indeholder ingen begrænsninger med hensyn til, hvilke formål oprensnings- eller uddybningsmateriale kan anvendes til. Størstedelen af de materialer, der nyttiggøres, anvendes til kystfodring eller opfyldning ved etablering af anlæg på søterritoriet, hvortil der kræves tilladelse efter kystbeskyttelsesloven.

Kystbeskyttelsesloven giver mulighed for, at miljøministeren (Kystdirektoratet) kan give tilladelse til at foretage kystbeskyttelse, jf. lovens § 16, stk. 1, nr. 1. Kystbeskyttelse omfatter såvel kystfodring med sediment som etablering af hård kystbeskyttelse i form af f.eks. høfder, diger og stenkastninger.

Tilladelse til kystbeskyttelse forudsætter, at der er et kystbeskyttelsesbehov, hvilket efter kystbeskyttelseslovens § 1 betyder, at der er behov for at beskytte mennesker og ejendom mod oversvømmelse og nedbrydning fra havet. Også i denne sammenhæng stilles der i tilladelsen som udgangspunkt vilkår om vedligeholdelse af det tilladte.

Efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 1, nr. 1, kan miljøministeren (Kystdirektoratet) give tilladelse til at foretage inddæmning eller opfyldning på søterritoriet.

Havneloven (for Københavns Havn lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S) regulerer dog opfyldninger og etablering af havnekonstruktioner inden for en erhvervshavns dækkende værker. Begge disse love administreres af Transportministeriet (Trafikstyrelsen).

Oprensnings- og uddybningsmaterialer kan ligeledes anvendes på land til opfyldning eller andre bygge- og anlægsprojekter. Dette kræver i visse tilfælde tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens §§ 19 eller 33. Hvis materialerne er affald i affaldsreglernes forstand, jf. nedenfor, vil anvendelsen efter omstændighederne være omfattet af punkt K 206 om anlæg, der nyttiggør ikke-farligt affald, eller K 201 om anlæg, der nyttiggør farligt affald, i bilag 2 i bekendtgørelse nr. 669 af 18. juni 2014 om godkendelse af listevirksomhed. I så fald skal anlægget være godkendt af kommunalbestyrelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 33. Andre anvendelser, hvor materialerne oplægges på eller nedgraves i jorden vil – afhængig af materialernes forureningsgrad – kunne kræve tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19.

Hvis materialerne ikke nyttiggøres, kan miljøministeren (Naturstyrelsen) efter havmiljølovens § 26 og bekendtgørelse nr. 32 af 7. januar 2011 om dumpning af optaget havbundsmateriale (klapbekendtgørelsen), give tilladelse til dumpning (klapning) af materialerne på søterritoriet. Det fremgår af havmiljølo-

vens bilag 1, at bl.a. mulighederne for nyttiggørelse skal vurderes i forbindelse med behandling af en ansøgning om tilladelse til klapning.

Både tilladelse til nyttiggørelse og til klapning forudsætter, at materialernes karakter og forureningsgrad er kendt, så det kan vurderes, om den pågældende anvendelse eller klapning er acceptabel ud fra bl.a. miljømæssige hensyn. Afhængig af om materialerne fjernes fra et sted, hvor der er stor eller lille risiko for, at det kan være forurenet, vil der skulle tages stilling til, om der skal foretages analyser for forurenende stoffer, før der kan gives tilladelse.

Hvis materialerne er forurenede til at blive nyttiggjort på søterritoriet eller på land eller til at blive klappet (eller ikke ønskes klappet), skal det deponeres i f.eks. spulefelter, og sedimentet skal i så fald håndteres efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1049 af 28. august 2013 om deponeringsanlæg (deponeringsbekendtgørelsen).

Oprensnings- og uddybningsmaterialer kan være omfattet af definitionen på affald, idet indehaveren skiller sig af med det eller agter eller er forpligtet til at skille sig af med det, jf. artikel 3, stk. 1, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/98/EF om affald (affaldsdirektivet) og § 2, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald (affaldsbekendtgørelsen). Affaldsdirektivet omfatter dog ifølge artikel 2, stk. 3, ikke affald i form af sedimenter, der flyttes inden for overfladevand med henblik på forvaltning af vand og vandveje eller for at forhindre oversvømmelse eller afbøde virkningerne af oversvømmelse og tørke eller landindvinding, hvis det bevises, at sedimenterne er ikke-farlige. Nyttiggørelse på havet og klapning af oprensnings- og uddybningsmaterialer, som ikke er så forurenede, at der er tale om farligt affald, er derfor normalt ikke omfattet af affaldsdirektivet. Der gives ikke tilladelse til klapning af materialer, der må anses for farligt affald.

Den almindelige danske affaldsregulering omfatter ikke forhold, der er reguleret i anden lovgivning. Reglerne om klapning i havmiljøloven er udtømmende og erstatter reguleringen i bl.a. miljøbeskyttelsesloven, og klapning er således ikke omfattet af den almindelige danske affaldsregulering.

Oprensnings- og uddybningsmaterialer, som skal klassificeres som affald, er – hvis de ikke klappes – som udgangspunkt omfattet af affaldsreguleringen i miljøbeskyttelsesloven (særlig kapitel 6) og reglerne udstedt i medfør heraf, også selv om de er omfattet af undtagelsen i affaldsdirektivets artikel 2, stk. 3.

I de tilfælde, hvor oprensnings- og uddybningsmaterialer er af så god kvalitet, at de umiddelbart kan afsættes som råstoffer – på samme måde som råstoffer, der er indvundet med henblik på afsætning, dvs. på det almindelige råstofmarked – har materialerne ikke karakter af affald. Oprensnings- eller uddybningsmaterialer er heller ikke affald, hvis materialerne har en kvalitet, der indebærer, at de i medfør af en tilladelse til optagning eller nyttiggørelse skal anvendes på en bestemt måde på et på forhånd angivet bestemt sted i umiddelbar nærhed af oprensningen eller uddybningen, f.eks. til kystfodring. Det skal fremhæves, at dette forudsætter, at materialerne er egnede, herunder ikke har farlige egenskaber, og opfylder et reelt behov, der er opstået eller opstår, f.eks. som følge af oprensningen eller uddybningen, og at anvendelsen ikke fordrer etablering af et egentligt anlæg for at sikre miljøet ved anvendelse af materialerne.

Hvis materialerne nyttiggøres på havet, f.eks. til kystbeskyttelse, vil der derfor formentlig normalt ikke være tale om affald.

Hvis materialerne bringes på land med henblik på nyttiggørelse i anlæg, veje m.v., vil de i visse tilfælde skulle anses for affald, jf. ovenfor. I så fald er de omfattet af affaldsdirektivet og af de danske affaldsregler. De er dog i stort set alle tilfælde ikke omfattet af kommunens anvisningspligt og -ret, da de oftest vil blive betragtet som kildesorteret erhvervsaffald egnet til materialenyttiggørelse, jf. affaldsbekendtgørelsens § 24, stk. 3.

Hvis der er behov for at afklare, om oprensnings- og uddybningsmaterialerne skal klassificeres som

affald, er det kommunalbestyrelsen, der træffer beslutning herom i medfør af affaldsbekendtgørelsens § 4, stk. 1.

Det forekommer ofte, at der ophobes sediment på den ene side af et anlæg på søterritoriet, f.eks. en mole, fordi bølger og strøm overvejende fører det i en bestemt retning langs kysten, og at sedimentet dermed mangler nedstrøms på kysten på den anden side af anlægget. Tilsvarende kan sedimentet af bølger og strøm blive ført ned i en sejlrende, hvorefter det mangler nedstrøms på den anden side af sejlrenden.

Der er efter gældende ret ikke noget i kystbeskyttelsesloven, der er til hinder for at fjerne sediment, hvor det ophobes, altså på luv-siden af et anlæg, såfremt det sker under hensyntagen til kystens udvikling. Hvis der imidlertid ikke er et behov for at fjerne sedimentet, fordi det ikke er til gene, f.eks. af hensyn til sejlads, og man dermed kun ønsker at fjerne det for at kunne videreføre det på den anden side af forhindringen, vil der være tale om en almindelig råstofindvinding, som kræver tilladelse efter råstofloven. En sådan indvinding vil imidlertid normalt ikke kunne tillades efter råstoflovens regler om indvinding på søterritoriet, da der med ganske få undtagelser er et generelt forbud mod at give tilladelse til at indvinde råstoffer på mindre end 6 m vanddybde. Der kan derfor efter gældende ret i en række tilfælde ikke gives tilladelse til at fjerne sedimentet.

Kystbeskyttelsesloven giver mulighed for, at miljøministeren (Kystdirektoratet) kan give tilladelse til at grave, bore, pumpe, suge og foretage terrænændring på stranden, jf. § 16 stk. 1, nr. 2. Dette vil også gælde i tilfælde, hvor man ønsker at fjerne materiale, der har ophobet sig på luv-siden af et anlæg, og har nået et niveau, der ligger over havstokken, og dermed er blevet til land. Dette vil imidlertid også kræve en tilladelse fra regionsrådet efter råstoflovens regler om indvinding på land. Det vil desuden kræve dispensation fra strand- eller klitbeskyttelseslinjen i §§ 8 og 15 i naturbeskyttelsesloven. Hvis man ønsker at placere materialet på land på den anden side af anlægget, vil dette også i visse tilfælde kræve dispensation fra §§ 8 eller 15.

3.4.2. Lovforslaget

Lovforslaget indeholder ændringer af reguleringen af oprensninger og uddybninger på søterritoriet og anvendelsen af materialer herfra. Formålet med ændringerne er:

- at sikre, at sediment, som ophobes ved et anlæg eller en sejlrende, og som mangler på den anden side af anlægget eller sejlrenden, kan videreføres nedstrøms på kysten ved at blive flyttet til den anden side af anlægget eller sejlrenden (by-pass),
- at sikre, at der i øvrigt sker nyttiggørelse af så stor en del som muligt af de materialer, der fjernes ved opgravninger og uddybninger, og
- at sikre enkle og hensigtsmæssige arbejdsgange og opgavefordeling i forbindelse med behandlingen af tilladelserne.

Det foreslås, at der indsættes en hjemmel i kystbeskyttelsesloven til at tillade, at der kan ske videreførelse af sediment i de tilfælde, hvor et fast anlæg på søterritoriet, f.eks. en mole, en sejlrende eller et havnebassin hindrer den naturlige sedimenttransport, hvilket på grund af, at sedimentet ophober sig på luv-siden af anlægget eller i sejlrenden eller havnebassinet, medfører, at det mangler på læsiden. Der vil i medfør af kystbeskyttelsesloven kunne blive stillet krav om bl.a. miljømæssige undersøgelser og miljømæssige vilkår. Ud over miljøproblemer som følge af en eventuel forurening af materialerne kan selve anbringelsen af sedimentet i visse tilfælde skade væsentlige naturinteresser. Det vil også skulle sikres, at eventuelt indhold af tang m.v. ikke giver væsentlige miljømæssige eller andre problemer. I den forbindelse bemærkes, at der kan være væsentlig forskel på effekten af at videreføre en stor mængde materiale på en gang og effekten af den naturlige materialevandring, der ville have været, hvis anlægget eller sejlrenden ikke havde været der. Der kan således være tilfælde, hvor nyttiggørelse andre steder eller klapning i større afstand fra kysten vil være mindre skadelig for havmiljøet. Dette vil der skulle tages højde for ved udformningen og administrationen af de nye regler. Kystdirektoratet vil høre bl.a.

Naturstyrelsen i forbindelse med behandlingen af sagerne. Der vil blive fastsat nærmere regler herom. Det foreslås, at disse tilfælde undtages fra råstoflovens tilladelses- og anmeldekrav.

Lovforslaget indeholder desuden forslag om, at der indføres et hierarki for anvendelse af opgravnings- og uddybningsmaterialer. I det omfang materialerne bør videreføres nedstrøms for at kompensere for en negativ virkning på kysten, som følger af, at sediment tilbageholdes af anlægget eller sejlrenden, skal dette have første prioritet. I det omfang by-pass ikke er nødvendig, skal materialerne om muligt nyttiggøres, og kun, hvis dette heller ikke kan lade sig gøre, kan materialerne dumpes på havet (klapning) (eller deponeres på land). Naturstyrelsen vil, med henblik på at afdække mulighederne for anvendelse af opgravnings- og uddybningsmateriale, etablere en arbejdsgruppe om anvendelsen af materialerne. Der vil dels blive set på mulighederne for øget anvendelse til kystbeskyttelse og anlæg på søterritoriet, dels på mulighederne for nyttiggørelse på land, f.eks. afsætning til råstoffirmaer, som kan iblande oprensnings- og uddybningsmaterialerne med andre materialer til brug for f.eks. byggeri og etablering af vejanlæg.

Med forslaget opnås, at der fjernes mindre mængder sediment fra kysterne. Når der mangler sediment på kysten, bliver kystprofilen meget stejl. Dette medfører, at der bliver større vanddybde tæt på land, hvilket betyder, at bølgerne rammer land med større energi. Det er derfor vigtigt for kystens stabilitet, at der ikke unødigt fjernes sediment, da dette vil betyde, at kysten er mere sårbar for erosion.

I det omfang oprensnings- og uddybningsmaterialer, der ellers ville være blevet klappet, anvendes til formål, hvor de erstatter andre råstoffer, herunder til kystbeskyttelse og anlæg på havet og på land, kan der spares på indvinding af nye råstoffer hertil, og mængden af materialer, der klappes, mindskes også. Dette mindsker den negative effekt på havmiljøet, der er forbundet med råstofindvinding og klapning.

Det foreliggende forslag er opbygget efter de principper, der følger af affaldsdirektivets artikel 4 og affaldsbekendtgørelsens § 12, hvor der for håndtering af affald, der ikke kan forebygges, gælder følgende hierarki: 1) Forberedelse med henblik på genbrug. 2) Genanvendelse. 3) Anden nyttiggørelse. 4) Bortskaffelse.

De foreslåede regler adskiller sig bl.a. fra affaldshierarkiet ved at omfatte alle oprensnings- og uddybningsmaterialer, hvad enten de skal anses for affald eller ej. Desuden anvendes »nyttiggørelse« fortsat i en bredere betydning end i affaldsreguleringen, jf. ovenfor i afsnit 3.4.1.

Forslaget indebærer, at der som hovedregel ikke skal gives tilladelse til at nyttiggøre oprensnings- og uddybningsmaterialer, som bør videreføres på kysten (by-pass). For at undgå, at materialer, der er egnet til at blive videreført på kysten eller nyttiggjort, i stedet bliver klappet, er det hensigten samtidig at ændre klapbekendtgørelsen, som er fastsat i medfør af havmiljøloven. Det er således hensigten, at tilladelse til klapning som hovedregel skal forudsætte, at materialerne ikke kan videreføres på kysten eller nyttiggøres (på havet eller på land).

For at sikre, at alle relevante materialer kan nyttiggøres, indeholder lovforslaget forslag om, at der indføres en definition af, hvad der forstås ved oprensnings- og uddybningsmaterialer. Samtidig foreslås begrebet udvidet, således at sediment, der ligger uden for sejlrender eller havnens dækkende værker også vil kunne blive betragtet som oprensnings- og uddybningsmateriale, som der kan gives en nyttiggørelsestilladelse til, såfremt der er behov for at fjerne materialet af hensyn til havnens drift eller af andre grunde. Det kan f.eks. være præventiv oprensning af sediment, der lægger sig på luvsiden af en sejlrende, et fast anlæg, f.eks. en mole, eller lign., og hvor sedimentet vil blive videreført af bølger og strøm til sejlrenden eller havnebassinet. I disse tilfælde vil det være hensigtsmæssigt, at en havn har mulighed for at få en nyttiggørelsestilladelse, der omfatter sediment, som senere må forventes at ville give anledning til problemer i forhold til sejladsen i sejlrender eller havnebassiner. Det skal dog ved administrationen af bestemmelserne sikres, at der er et reelt behov for at fjerne sedimenterne fra det sted, hvor de ligger, og at formålet dermed ikke er udnyttelse eller afsætning af materialerne. Ellers vil der fortsat være tale om en almindelig råstofindvinding, som kræver tilladelse efter reglerne herom i råstofloven, og vil være

omfattet af reglen om, at tilladelse normalt ikke kan gives på vanddybder under 6 m, medmindre særlige betingelser er opfyldt.

Der foreslås endvidere en ny sagsgang i en række sager om klapning og nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer og et tættere samspil mellem råstofloven og kystbeskyttelsesloven. Den nye sagsgang skal dels sikre, at materialet anvendes hensigtsmæssigt, dels sikre en effektiv myndighedsbehandling, hvor det så vidt muligt undgås, at flere myndigheder skal meddele tilladelse i den samme sag.

Det foreslås derfor, at tilladelser til nyttiggørelse, hvor nyttiggørelsen sker til anvendelser, som kræver tilladelse efter kystbeskyttelsesloven, fremover skal gives af Kystdirektoratet efter kystbeskyttelsesloven, så de to tilladelser, når det er relevant, kan integreres i en samlet tilladelse. I de tilfælde, hvor selve fjernelsen også kræver en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven, kan også denne tilladelse integreres i den samlede tilladelse. Det vil betyde, at de krav om miljømæssige undersøgelser og miljømæssige vilkår, som ellers stilles efter råstofloven, i stedet stilles i medfør af kystbeskyttelsesloven. I forbindelse med Kystdirektoratets obligatoriske høring af alle berørte myndigheder og organisationer har Naturstyrelsen mulighed for at sikre sig, at de miljømæssige hensyn, som efter de gældende regler indgår i Naturstyrelsens afgørelse, kommer til at indgå i Kystdirektoratets afgørelse. Der vil blive fastsat nærmere regler herom.

Det er også hensigten at fastsætte nærmere regler, der i øvrigt sikrer en koordinering og effektivisering af sagsbehandlingen i disse sager, og sikrer, at hierarkiet gennemføres. Det er bl.a. hensigten at ensrette kravene til prøveudtagning og analyser m.v. til belysning af materialernes art og forureningsgrad, idet dette er afgørende for, hvad de kan anvendes til, eller hvor og hvordan de skal bortskaffes. Der vil i den forbindelse blive taget udgangspunkt i de gældende regler og praksis for klapsager, idet det samtidig skal sikres, at der foretages de nødvendige undersøgelser, der er relevante for at afdække, hvilke anvendelser materialerne er egnede til, og hvilke specifikke krav til anvendelsen og/eller håndteringen af materialerne, der skal stilles. Der vil endvidere skulle sikres ensartede regler og praksis om høring af interessenter, herunder miljø- og fiskerorganisationer og myndigheder m.v.

Forslagene vil betyde, at i de tilfælde, hvor en havn eller andre, der skal foretage en uddybning eller oprensning, hvor materialet er egnet til by-pass eller til at blive nyttiggjort til kystbeskyttelse eller som fyldmaterialer i anlæg på søterritoriet, vil de skulle søge Kystdirektoratet om tilladelse hertil.

Hvis der søges om tilladelse til nyttiggørelse enten efter kystbeskyttelsesloven eller råstofloven, vil behandling af ansøgningen forudsætte, at der først tages stilling til, om materialet eller en del af det bør by-passes for at undgå en negativ virkning på kysten. Hvis nyttiggørelsesansøgningen er sendt til Naturstyrelsen, vil styrelsen sende sagen til Kystdirektoratet, og afvente Kystdirektoratets stillingtagen, medmindre Naturstyrelsen umiddelbart kan konstatere, at materialet ikke er egnet til by-pass, f.eks. fordi det er for forurenat. Ansøgeren vil blive orienteret herom.

Hvis Kystdirektoratet vurderer, at materialet bør by-passes kan Kystdirektoratet give en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til by-pass. Ansøgningen om nyttiggørelse vil i så fald blive anset som en ansøgning om by-pass efter kystbeskyttelsesloven. Der vil i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler blive foretaget partshøring inden der træffes en sådan afgørelse.

Hvis der søges om tilladelse til klappning efter havmiljøloven, vil behandling af ansøgningen tilsvarende forudsætte, at der først tages stilling til, om materialet eller en del af det bør by-passes for at undgå en negativ virkning på kysten, og hvis dette ikke er tilfældet, om det kan nyttiggøres. Naturstyrelsen vil derfor sende sagen til Kystdirektoratet og afvente Kystdirektoratets stillingtagen, medmindre Naturstyrelsen umiddelbart kan konstatere, at materialet ikke er egnet til by-pass, f.eks. fordi det er for forurenat, eller ikke vil kunne kræves by-passet. Ansøgeren vil blive orienteret herom.

Hvis Kystdirektoratet vurderer, at materialet bør by-passes, kan Kystdirektoratet give en tilladelse efter kystbeskyttelsesloven til by-pass. Ansøgningen om klappning vil i så fald blive anset som en ansøgning

om by-pass efter kystbeskyttelsesloven. Der vil i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige regler blive foretaget partshøring inden der træffes en sådan afgørelse.

Hvis materialet ikke skal by-passes, skal der tages stilling til, om det bør nyttiggøres enten på havet eller på land eller en kombination heraf. Medmindre det er dokumenteret i ansøgningen, at materialet ikke er egnet til nyttiggørelse, eller at nyttiggørelse vil være uforholdsmæssig dyrt eller lign. vil Naturstyrelsen høre Kystdirektoratet om mulighederne for nyttiggørelse efter kystbeskyttelseslovens regler, og vil selv vurdere mulighederne for nyttiggørelse efter råstofloven. Hvis materialet kan nyttiggøres, kan ansøgningen om klapning anses som ansøgning om nyttiggørelse, og der kan gives en nyttiggørelsestilladelse efter kystbeskyttelsesloven og/eller råstofloven. Hvis ansøgeren ønsker tilladelse til en bestemt type nyttiggørelse, vil denne enten kunne oplyse dette i forbindelse med partshøring, hvorefter det vil indgå i sagen, eller helt eller delvis selv erstatte ansøgningen om tilladelse til klapning med en ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse.

Naturstyrelsen eller Kystdirektoratet vil i de nævnte tilfælde give afslag på ansøgning om henholdsvis nyttiggørelse eller klapning. Der kan dog være tilfælde, hvor det må forudses, at ikke alt materialet vil kunne eller skulle anvendes i henhold til tilladelsen til by-pass eller nyttiggørelse, og hvor det derfor kan være relevant at have en parallel tilladelse til nyttiggørelse på land og/eller til klapning. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis materialet må forudses i visse tilfælde ikke at kunne opfylde kvalitetskravene i tilladelse til by-pass eller nyttiggørelse, f.eks. fordi det kan være iblandet for store mængder tang m.v., eller hvis det forventes, at kun en del af mængderne vil kunne by-passes eller nyttiggøres. I så fald kan der meddeles en tilladelse til nyttiggørelse, som kan udnyttes til den del af materialet som ikke kan eller skal by-passes eller en tilladelse til klapning, som kun kan udnyttes, hvis materialet ved den konkrete optagning viser sig ikke at kunne by-passes eller nyttiggøres i henhold til tilladelsen hertil.

Helt eller delvist afslag på tilladelse til klapning eller nyttiggørelse vil forudsætte, at det i det konkrete tilfælde er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet at kræve, at materialet by-passes eller nyttiggøres. Der kan således ikke gives afslag på tilladelse til nyttiggørelse, hvis by-pass vil blive uforholdsmæssigt dyrt i forhold til nyttiggørelse, og der kan ikke gives afslag på tilladelse til klapning, hvis by-pass og nyttiggørelse vil blive uforholdsmæssigt dyrt i forhold til klapning.

Der vil kunne fastsættes regler om undtagelse fra hierarkiet. Det kan f.eks. være relevant at undtage grupper af tilfælde, hvor det kan forudses, at en konkret proportionalitetsvurdering i de fleste sager ville føre til, at materialet ikke kan kræves nyttiggjort.

For at fremme mulighederne for nyttiggørelse er det hensigten at udvide anvendelsesområdet for bekendtgørelse nr. 1662 af 21. december 2010 om anvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder og om anvendelse af sorteret, uforurenede bygge- og anlægsaffald, som er udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven, så der indføres tilsvarende regler for anvendelse af oprensings- og uddybningsmaterialer. Dette vil ske på baggrund af et fagligt udredningsarbejde. Nyttiggørelsen vil dog stadig forudsætte tilladelse efter råstofloven eller kystbeskyttelsesloven.

Hvis materialerne ikke kan nyttiggøres og er forurenede til at blive klappet eller ikke ønskes klappet, vil de som hidtil skulle behandles efter de almindelige regler om deponering af affald.

3.5. Ændring af reglerne for klage over råstofplanerne på land

3.5.1. Gældende ret

I forbindelse med kommunalreformen blev råstofplanerne indført i råstofloven ved lov nr. 566 af 24. juni 2006, hvorefter klage over en råstofplan som udgangspunkt tillægges opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet efter ansøgning træffer afgørelse om, at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for, at klagen tillægges opsættende virkning. At klagen har opsættende virkning betyder, at planen ikke har retsvirkning før klagesagen er afgjort. Det forhold, at klage over planen som udgangspunkt

tillægges opsættende virkning, indebærer, at der ikke f.eks. vil kunne søges indvindingstilladelse i et graveområde, der er udlagt i den påklagede plan, selv om klagen ikke vedrører netop dette område.

Forud for kommunalreformen fremgik det af planloven, at regionplanen skulle indeholde retningslinjer for anvendelsen af arealer med forekomster af grus, sten og andre naturforekomster i jorden. Klage over regionplanen havde efter den dagældende planlov ikke opsættende virkning. Ved overførelsen til råstofloven i forbindelse med kommunalreformen blev der imidlertid ikke sondret mellem opsættende virkning i forhold til klage over afgørelser om indvinding og klage over råstofplanen. Klage over råstofplanen blev derved omfattet af den eksisterende regel om opsættende virkning for klage over afgørelser efter loven.

3.5.2. Lovforslaget

Det foreslås, at klage over råstofplanen ikke tillægges opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det foreslås derfor, at råstoflovens klagebestemmelser i forhold til indvinding på land ændres således, at der sondres mellem klage over regionernes råstofplaner og øvrige afgørelser vedrørende indvinding på land, herunder regionernes afgørelser om tilladelse til indvinding på land. Klage over afgørelser om indvinding af råstoffer vil fortsat have opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dermed vil klagereglerne for råstofplanerne følge det generelle udgangspunkt for klage over planer, hvor en klage som hovedregel ikke har opsættende virkning.

3.6. Andre ændringer i råstofloven

3.6.1. Gældende ret

Råstofloven indeholder i § 18, stk. 2, en hjemmel til, at miljøministeren kan udarbejde planer for råstofindvinding på havet. I § 22, stk. 3, findes en bemyndigelse for miljøministeren til at udpege områder på havet, der forbeholdes råstofindvinding, herunder særlige råstofforsyningsbehov. Loven indeholder ikke nogen hjemmel til at udpege områder, hvor der ikke skal ske råstofindvinding.

Råstofloven indeholder regler om pligt for ansøgere til at tilvejebringe oplysninger til brug for behandling af ansøgningen og regler om løbende indberetning af oplysninger, men den indeholder ikke nogen regel om oplysningspligt i øvrigt for de virksomheder, der indvinder råstoffer.

Råstofloven indeholder i § 24, stk. 3, en regel om, at en tilladelse til indvinding af råstoffer på havet til enhver tid kan begrænses eller tilbagekaldes.

Råstofloven indeholder i § 34 hjemmel til at kræve, at ansøgning skal indgives elektronisk, og at undersøgelsesdata skal indgives i et bestemt format. Loven indeholder desuden i de enkelte bestemmelser regler om, at lovpligtige offentlige høringer og annonceringer m.v. kan ske udelukkende digitalt. Loven indeholder ikke i øvrigt regler om digital kommunikation.

Råstofloven indeholder i § 44 en strafbemyndelse. Når der foreligger skærpende omstændigheder, kan straffen stige til 1 års fængsel.

3.6.2. Lovforslaget

Det foreslås at indføre en bemyndigelse for miljøministeren til at udpege områder på havet, hvor der ikke kan gives tilladelse til råstofindvinding eller hvor adgangen til at give tilladelse begrænses. Formålet er dels at sikre en beskyttelse af områderne, dels at medvirke til en højere grad af forudsigelighed for indvinderne, ved at det angives, hvor råstofindvinding ønskes udfaset.

For det første er det hensigten at benytte hjemmelen, hvis det beslutes at udpege beskyttede områder i medfør af artikel 13, stk. 4, i havstrategidirektivet, hvor der efter dette direktiv skal iværksættes beskyttelsesforanstaltninger. Områderne identificeres på baggrund af direktivets krav om, at de beskyttede områder skal udgøre sammenhængende og repræsentative net, der i tilstrækkelig grad dækker diversiteten

i de enkelte økosystemer samt i forhold til behovet for beskyttelse for at opnå god miljøtilstand i havmiljøet. Der skal således ses på aktiviteter i havmiljøet generelt – ikke specifikt i forhold til råstofindvinding.

For det andet vil bestemmelsen kunne bruges til eventuelt at udlægge andre områder, som ønskes helt eller delvis friholdt fra råstofindvinding på grund af hensyn til miljø, natur eller fiskerimæssige interesser eller andre væsentlige samfundsmæssige interesser. I relevant omfang vil sådanne områder også kunne indgå som en del af indsatsprogrammerne i henhold til havstrategidirektivet.

Ligesom ved anden virksomhed kan der ved råstofindvinding være behov for at afkræve indvindere oplysninger, dels i forbindelse med tilsyn, dels for at vurdere konsekvenserne af en indvinding. I modsætning til andre love på miljøområdet, f.eks. miljøbeskyttelsesloven, indeholder råstofloven imidlertid ikke en regel om oplysningspligt. Der foreslås derfor indsat en sådan regel om oplysningspligt for råstofindvindere svarende til reglerne i andre love på miljøområdet, f.eks. miljøbeskyttelseslovens § 72.

Råstoflovens regel om begrænsning og tilbagekaldelse af tilladelser til indvinding på havet er meget bredt formuleret, men har efter forarbejderne et noget snævrere anvendelsesområde. Det foreslås derfor at præcisere lovens § 24, stk. 3, (der pga. forslag om ophævelse af stk. 1 bliver stk. 2) om begrænsning og tilbagekaldelse af tilladelser til indvinding på havet.

For at sikre mulighederne for yderligere digitalisering foreslås endvidere indsat udbyggede og opdaterede bestemmelser om digital kommunikation svarende til de regler, der er blevet sat ind i en række andre love herom.

Strafbestemmelsen i loven foreslås desuden ensrettet med andre miljølove, f.eks. miljøbeskyttelsesloven, således at strafammen, når der foreligger skærpende omstændigheder, forhøjes til fængsel i 2 år, da overtrædelser af råstofloven potentielt kan have en lige så alvorlig karakter som overtrædelser af f.eks. miljøbeskyttelsesloven.

3.7 Andre ændringer i kystbeskyttelsesloven

3.7.1. Gældende ret

Med kongelig resolution af 3. februar 2014 blev det bl.a. bestemt, at ressortansvaret for Kystdirektoratet med en række tilhørende sagsområder skulle overføres fra transportministeren til miljøministeren. Med ressortomlægningen blev bl.a. administrationen af kystbeskyttelsesloven derfor overført til Miljøministeriet.

Miljøministeren (efter ressortomlægning) og kommunerne kan træffe afgørelser i form af tilladelser, forbud og påbud i en række tilfælde efter kystbeskyttelsesloven.

Kommunernes afgørelser efter loven kan påklages til miljøministeren. Beføjelsen til at behandle klager over kommunernes afgørelser er dog delegeret fra ministeren til Kystdirektoratet, jf. § 3 i bekendtgørelse nr. 580 af 29. maj 2013 om Kystdirektoratets opgaver og beføjelser og om klageadgang (delegationsbekendtgørelsen), i tilfælde, hvor direktoratet ikke allerede har afgivet udtalelse under kommunalbestyrelsens behandling af sagen. Direktoratet vil som hovedregel have afgivet udtalelse under kommunernes behandling af en sag.

Miljøministerens beføjelser til at træffe afgørelse i første instans er for en række afgørelsers vedkommende delegeret til Kystdirektoratet. Det drejer sig f. eks. om tilladelser til etablering af kystbeskyttelsesforanstaltninger (§ 16) samt om administration af statens højhedsret på søterritoriet (§ 16 a). Derudover er kompetencen til at håndhæve disse bestemmelser delegeret til Kystdirektoratet.

Ved delegationsbekendtgørelsens § 14 er det bestemt, at afgørelser truffet af Kystdirektoratet i henhold til kystbeskyttelseslovens § 10, § 17, stk. 4, § 18, stk. 1, §§ 19 a-19 c, § 19 d, stk. 1, § 19 e og § 22 ikke kan påklages til miljøministeren eller anden administrativ myndighed. Det er herefter alene kystdirektoratets afgørelser efter lovens §§ 16 og 16 a, der kan påklages til miljøministeren.

Kredsen af klageberettigede fremgår dels af lovens § 18, stk. 2, for så vidt angår klage over kommunernes afgørelser og af delegationsbekendtgørelsens § 10, stk. 2, for så vidt angår afgørelser truffet af Kystdirektoratet efter delegation.

Efter de gældende regler kan kommunernes afgørelser som udgangspunkt prøves i deres helhed, idet afgørelser efter lovens § 2, stk. 2, dog er begrænset til retlige spørgsmål. Afgørelser truffet af Kystdirektoratet efter delegation kan påklages for så vidt angår retlige spørgsmål, jf. delegationsbekendtgørelsens § 9.

3.7.2. Lovforslaget

Med henblik på at ensarte klagereglerne i kystbeskyttelsesloven med den øvrige lovgivning på Miljøministeriets område foreslås det, at de afgørelser på kystbeskyttelseslovens område, der tidligere kunne påklages til transportministeren (efter ressortændringen miljøministeren) eller til Kystdirektoratet efter delegation, fremover skal kunne påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Natur- og Miljøklagenævnet er klagemyndighed for administrative afgørelser inden for natur- og miljøområdet, og nævnet er uafhængigt af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse, jf. § 1 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovebekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013.

Ud over en ændring af klagemyndigheden foreslås klagereglerne alene ændret, i det omfang det er nødvendigt for Natur- og Miljøklagenævnets sagsbehandling. De eksisterende regler om f.eks., hvilke typer afgørelser der kan påklages, prøvelsens omfang og kredsen af klageberettigede foreslås videreført. De afgørelser, der skal kunne påklages til Natur- og Miljøklagenævnet er derfor afgørelser truffet af kommunerne i forbindelse med sager om kystbeskyttelsesforanstaltninger, jf. lovens kapitel 1a og 2, samt afgørelser truffet af miljøministeren (efter delegation Kystdirektoratet) efter lovens § 16 og § 16 a. Endvidere foreslås det, at afgørelser efter den foreslåede § 16 b skal kunne påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

For en række afgørelsestyper vil der – som det er tilfældet i dag – ikke være klageadgang. Det drejer sig f. eks. om afgørelser efter lovens § 10 om henvisning af sager om kystbeskyttelse, der har betydning i flere kommuner, til behandling i kommunalbestyrelsen, om afgørelser efter § 17, stk. 4, om vilkår ved Søfartsstyrelsens godkendelse af sejlads med hurtigfærger samt om §§19 a-19 c og § 19 d, stk. 1, om håndhævelse af lovens §§ 16 og 16 a.

Det foreslås, at klagesagerne behandles af nævnet i dets læge sammensætning, som består af formanden eller en stedfortræder for denne, 7 medlemmer, der er udpeget af Folketinget, og 2 medlemmer, der er udpeget af Højesteret. Baggrunden herfor er, at der for en væsentlig del af de afgørelser, der træffes på kystbeskyttelseslovens område, indgår almene og samfundsmæssige synspunkter i en samlet vurdering og afvejning af sagerne. Undtaget herfra forventes dog at blive klager over afgørelser vedr. miljøskade, der meddeles efter bekendtgørelse nr. 875 af 2. september 2008 om miljøskade. Det forventes, at bekendtgørelsens klagebestemmelse med hjemmel i den foreslåede § 18, stk. 3, ændres, så klager behandles af Natur- og Miljøklagenævnet i dets sagkyndige sammensætning. Dette svarer til klager over miljøskader på de øvrige lovområder under Miljøministeriet.

Det foreslås, at de nuværende grænser for prøvelsens omfang videreføres, hvilket betyder at prøvelsen for visse typer af afgørelser – f.eks. afgørelser efter lovens §§ 16 og 16 a – er begrænset til retlige spørgsmål. Ligeledes foreslås det, at den nuværende kreds af klageberettigede videreføres.

Endelig foreslås der indført regler om klageprocessen, der svarer til de øvrige lovområder, hvor Natur- og Miljøklagenævnet er klagemyndighed. Det drejer sig om regler vedrørende 1. instans myndighedens pligt til genvurdering af sagen inden den oversendes til nævnet, om frist for oversendelse samt om underretning af nævnet, hvis der optages forhandlinger om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen.

Som følge af den foreslåede ændring af klageadgangen til Natur- og Miljøklagenævnet, vil de regler

om klageprocessen, der fremgår af lov om Natur- og Miljøklagenævnet, jf. lovbekendtgørelse nr. 736 af 14. juni 2013, også finde anvendelse på klagesagerne. Det drejer sig f. eks. om nævnets adgang til at begrænse sin prøvelse af en afgørelse, jf. lovens § 12 a, om at nævnets afgørelser ikke kan indbringes for anden administrativ myndighed, jf. lovens § 17, og om gebyrer for klagesagsbehandlingen, jf. lovens § 18.

3.8. Havstrategiloven

3.8.1. Gældende ret

Havstrategilovens § 11 omhandler de tilfælde, hvor miljøministeren har mulighed for at fastlægge områder inden for de enkelte havområder, hvor miljømålene eller god miljøtilstand ikke kan opnås i alle henseender ved foranstaltninger fastlagt i indsatsprogrammerne, jf. lovens § 10. Bestemmelsen foreskriver således, i hvilke tilfælde der er hjemmel til at fravige havstrategien. I de tilfælde, hvor undtagelserne i § 11, stk. 1, nr. 1-4, bliver anvendt, skal der fortsat stiles mod de fastsatte miljømål eller god miljøtilstand, og der skal iværksættes relevante ad-hoc foranstaltninger med henblik på at opfylde miljømålene i størst muligt omfang, forebygge yderligere forringelser i de berørte havområders tilstand og begrænse de skadelige påvirkninger inden for Østersøen og Nordsøen eller i andre EU-medlemsstaters havområder, jf. § 11, stk. 4. Havstrategilovens § 11 har til formål at gennemføre havstrategidirektivets artikel 14, stk. 1-3, i dansk ret. Den gældende § 11, stk. 3, pålægger Danmark en ekstra underretningspligt til Kommissionen inden vedtagelsen af indsatsprogrammet, hvilket direktivet ikke stiller krav om.

Efter havstrategiloven § 14, stk. 1, skal miljøministeren hvert sjette år revidere basisanalyserne, beskrivelserne af god miljøtilstand, fastsættelsen af miljømål og dertil knyttede indikatorer, overvågningsprogrammerne og indsatsprogrammerne. Derudover kan miljøministeren til enhver tid foretage ændringer af de enkelte dele af havstrategien, jf. § 14, stk. 2.

Det følger endvidere af havstrategilovens § 4, stk. 3, at havstrategierne skal koordineres med de lande, som Danmark deler havregioner med.

3.8.2. Lovforslaget

Det foreslås, at havstrategilovens § 11, stk. 3, ændres således, at bestemmelsen kommer bedre i overensstemmelse med havstrategidirektivets artikel 14, stk. 1, hvorefter anvendelsen af undtagelserne, der er gennemført i lovens § 11, stk. 1 og 2, skal beskrives og begrundes i indsatsprogrammet.

Det foreslås endvidere, at det i havstrategilovens § 11, stk. 4, lovfæstes, at de relevante ad-hoc foranstaltninger skal integreres i indsatsprogrammet i det omfang, det er praktisk muligt, når en undtagelsessituation i henhold til § 11, stk. 1, nr. 1-4, finder anvendelse. Denne pligt er direkte hjemlet i havstrategidirektivets artikel 14, stk. 3, men fremgår på nuværende tidspunkt alene af de specielle bemærkninger til § 11 i lovforslaget (L 107 af 21. januar 2010) til lov nr. 522 af 26. maj 2010 (havstrategiloven).

Der foreslås herudover, at det i overensstemmelse med direktivets artikel 14, stk. 2, udtrykkeligt kommer til at fremgå af havstrategilovens § 11, stk. 5, at miljøministeren skal sikre, at ændringerne eller forandringerne, jf. lovens § 11, stk. 4, ikke vedvarende udelukker eller hindrer, at god miljøtilstand opnås.

Direktivets artikel 14, stk. 2, relaterer sig til undtagelsen i direktivets artikel 14, stk. 1, litra d, som omhandler de tilfælde, hvor det fastsatte miljømål eller god miljøtilstand ikke kan opnås som følge af, at der er truffet beslutning om foranstaltninger af hensyn til overordnede samfundsinteresser, der tillægges større samfundsinteresse end de negative miljøpåvirkninger. Det kunne f.eks. være opførelse af en bro eller et større anlægsarbejde. Direktivets artikel 14, stk. 1, litra d, er gennemført i havstrategilovens § 11, stk. 1, nr. 4.

Havstrategidirektivets artikel 5, stk. 3, forpligter medlemsstater, der grænser op til den samme havregion eller subregion, der er omfattet af direktivet, og hvor havets tilstand er så kritisk, at der er behov for

øjeblikkelig handling, til at udarbejde en fælles handlingsplan i henhold til artikel 5, stk. 1, der indebærer en tidligere iværksættelse af indsatsprogrammerne samt eventuelle strengere beskyttelsesforanstaltninger, forudsat at dette ikke udgør en hindring for opnåelse eller opretholdelse af en god miljøtilstand i en anden havregion eller subregion. Det foreslås, at denne pligt lovfæstes i havstrategilovens § 14, stk. 3 og 4.

Det foreslås således, at i en situation, hvor havets tilstand er så kritisk, at der er behov for øjeblikkelig handling, har miljøministeren pligt til i samarbejde med de medlemsstater, der grænser op til det samme havområde, at udarbejde en fælles plan. Denne skal være en del af havstrategien og skal sikre en tidligere iværksættelse af indsatsprogrammerne eller strengere beskyttelsesforanstaltninger, forudsat at dette ikke udgør en hindring for at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i et andet havområde. Lovforslaget berører ikke havstrategilovens § 4, stk. 3, som generelt omhandler miljøministerens pligt til at koordinere havstrategien med de lande, som Danmark deler havregioner med.

I overensstemmelse med havstrategidirektivets artikel 5, stk. 3, litra a), foreslås det, at miljøministeren skal underrette Europa-Kommissionen om den reviderede tidsplan og fortsætte i overensstemmelse med denne i tilfælde, hvor der udarbejdes en fælles plan i medfør af den foreslåede § 14, stk. 3.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

De økonomiske konsekvenser af forslaget for staten vedrører primært det vederlag, som skal betales til staten for indvinding af råstoffer på havet.

I forbindelse med indførelse af vederlaget blev det skønnet, at det samlede vederlag fra både auktionsområder og fællesområder, men excl. bygherreområder, ville kunne indbringe et årligt provenu til staten på i størrelsesordenen 23 mio. kr. fra 2010, stigende til ca. 25 mio. kr. fra 2012 og herefter faldende med op til 10 mio. kr. over en tiårig periode. I auktionsområder betales dels et produktionsvederlag, som er den budte pris ganget med den indvundne mængde, dels et arealvederlag, som er en pris pr. km² for det areal, som indvindingstilladelsen omfatter. I fællesområder betales kun et produktionsvederlag, hvis størrelse afhænger af, om den pågældende indvinder har afholdt omkostninger til at efterforske det pågældende areal.

Vederlagsprovenuet for indvinding i årene 2010-13 har været gennemsnitlig ca. 13,5 mio. kr. pr. år. Dette er et væsentligt mindre provenu end vurderet i lovforslaget i 2009. Dette skyldes bl.a. den generelle afmatning i bygge- og anlægsbranchen efter 2008, samt at der under behandlingen af lovforslaget i Folketinget blev indført en overgangsordning med vederlagsfri indvinding i en række områder. Denne ordning var der ikke var taget højde for i lovforslagets vurdering af vederlagsprovenuets størrelse. Overgangsordningen har været gældende til udgangen af 2013. Det forventes, at provenuet fra 2014 stiger til i størrelsesordenen 20 mio. kr. på grund af udløbet af overgangsordningen (forudsat, at der indvindes en uændret samlet mængde på havet).

De foreslåede ændringer i auktionsmodellen har til hensigt at forbedre konkurrencen og dermed øge budpriser, hvilket isoleret set vil kunne betyde en forhøjelse af statens provenu. Muligheden for at begrænse indvindingsarealet efter det første år og nedsættelsen af minimumsvederlaget fra 50 til 30 % vil isoleret set kunne føre til et mindre provenu. Faldet vurderes dog at være meget begrænset. Hvis minimumsvederlaget havde været 30 % i 2011-2013 ville vederlagsprovenuet gennemsnitligt have været 0,1 mio. kr. mindre. Ændringerne forventes også at gøre auktionssystemet mere attraktivt i forhold til den alternative indvinding i fællesområder, hvor alle har adgang, og i forhold til indvinding på land. Dette kan påvirke statens samlede vederlagsprovenu. Der er meget store usikkerheder forbundet med at vurdere, hvor stor betydning ændringerne får for vederlagsprovenuet, da det afhænger af, hvilke adfærdsændringer de fører til i branchen, hvilket er svært at forudsige. Der kan både blive tale om fald og stigning, men det vurderes, at de ændringer som kan forventes på grund af de foreslåede regelændringer, er mindre end de udsving, som vil følge af svingninger i efterspørgslen efter råstoffer. Virkningerne vurderes således at være begrænsede, og vil først slå igennem i løbet af nogle år, når der er afholdt auktioner og givet

indvindingstilladelser efter de nye regler, og tilladelserne udløber i de auktionsområder, der er udlagt efter de nugældende regler.

Ændringerne af auktionssystemet vurderes alt i alt ikke at ville få væsentlige administrative konsekvenser for staten.

Ændring af vederlagsfritagelsesreglerne for anlægsprojekter på havet vedtaget ved lov, vil betyde, at offentlige myndigheder og offentligt ejede selskaber vil skulle bruge flere ressourcer på at efterforske og få udlagt bygherreområder i flere tilfælde end i dag, eller alternativt vil skulle betale vederlag for indvinding i fællesområder.

Der er dog i forvejen ikke vederlagsfrihed for projekter med offentlig bygherre i alle tilfælde. Anlægsprojekter på havet er kun fritaget, hvis projektet er vedtaget ved lov, og anlægsprojekter på land er kun fritaget, hvis der indvindes fra et bygherreområde, og hvis projektet vedrører veje, broer, jernbaner eller diger.

Hidtil har kun én bygherre til et anlægsprojekt på havet vedtaget ved lov benyttet muligheden for vederlagsfri indvinding i fællesområder. Hvis denne bygherre skulle have betalt vederlag for det, de har indvundet i fællesområder, ville det have medført en udgift på gennemsnitligt i 2012 og 2013 ca. 2,9 mio. kr. pr. år (2012: kr. 4.915.253; 2013: kr. 795.078).

Ændringerne vedrørende fællesområder og undersøgelseskrav forventes ikke at medføre øgede udgifter eller øget administration for det offentlige.

Ændringerne af reglerne om nyttiggørelse og by-pass forventes alt i alt ikke at have væsentlige økonomiske eller administrative konsekvenser for staten.

De ændrede klageregler i kystbeskyttelsesloven vil betyde, at Natur- og Miljøklagenævnet vil få øgede opgaver svarende til ca. 1 årsværk.

Forpligtelsen efter havstrategidirektivets artikel 5, stk. 3, til om nødvendigt at iværksætte øjeblikkelig handling før 1. januar 2016, hvor indsatsprogrammer efter havstrategidirektivet ellers skal træde i kraft, har hele tiden påhvilet den danske stat i medfør af direktivet. Oprindeligt har man ikke fra dansk side ment, at det var nødvendigt, at denne forpligtelse også skulle fremgå af havstrategiloven. Det foreliggende forslag medfører således ikke nogen ændring af gældende ret, idet forpligtelsen blot gentages i den danske lovgivning. Ændringen har således hverken økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige. De øvrige foreslåede ændringer af loven har karakter af præciseringer og har således heller ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

Det er Miljøministeriets vurdering, at der i havene omkring Danmark ikke er, og at der næppe vil komme, situationer, hvor direktivets forpligtelse til øjeblikkelig handling ved en kritisk tilstand i havet, i praksis vil udløse en yderligere handleforpligtelse.

Forslagene vurderes ikke i øvrigt at have økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige, herunder regioner og kommuner.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Forslagene om ændring af auktionsmodellen vil kunne have økonomiske konsekvenser for de virksomheder, der indvinder råstoffer på havet, idet vilkårene for at vinde retten til indvinding ændres.

Det vurderes, at forslagene vil forbedre konkurrenceforholdene på markedet. En auktionsmodel, hvor der er åbenhed om, hvilke konkrete auktionsområder der bydes på, vil forbedre konkurrencen, idet sandsynligheden for konkurrence mellem byderne i auktionen øges markant. Konkurrence på budprisen alene vil endvidere fremme mindre virksomheders mulighed for at deltage i auktionerne, idet auktionen ikke afgøres af, hvilke råstofmængder de bydende virksomheder har brug for, men alene hvilken kubikmeterpris de er villige til at betale. En forlængelse af eneretten vil desuden skabe mulighed for, at

aktøren kan afskrive engangsinvesteringen til undersøgelser over en længere periode. Dette vil også gøre auktionssystemet mere attraktivt og derved fremme konkurrencen.

Ved at lade det være op til den virksomhed, som foreslår at sætte et område på auktion, at afgrænse feltets størrelse, mindskes barrieren for mindre aktører for at deltage på auktionerne, og alle virksomheder vil kunne undgå at efterforske (del)områder, som man på forhånd har en formodning om, ikke indeholder de ønskede råstoffer.

En reduktion af minimumsvederlaget og mulighed for afskaffelse af det årlige loft for indvinding vurderes desuden at give virksomhederne en øget fleksibilitet og gøre det mere attraktivt at indvinde råstoffer på havet.

Det er vanskeligt at vurdere de samlede økonomiske konsekvenser for erhvervet af ændringerne i auktionssystemet. En længere eneretsperiode vil give erhvervet større sikkerhed for at have en råstofressource til rådighed, og erhvervet får dermed bedre muligheder for at anlægge langsigtede virksomhedsstrategier. I det omfang den samlede størrelse af vederlagsbetalingen ændres, jf. ovenfor under de offentlige økonomiske konsekvenser, vil det have økonomiske konsekvenser for indvinderne, som betaler vederlaget.

For den danske bygge- og anlægsbranche skønnes det, at øget konkurrenceudsættelse af indvindingserhvervet og forbedrede muligheder for at øge forsyningen af råstoffer til land på længere sigt vil betyde lavere omkostninger ved indkøb af sand, grus og ral samt de byggematerialer, hvori råstofferne indgår.

Ændringerne i auktionsordningen forventes ikke at få væsentlige administrative konsekvenser for erhvervet.

En ændring af reglerne om vederlagsfritagelse for anlægsprojekter på havet vedtaget ved lov vil have positive konsekvenser for erhvervslivet. Uanset hvor råstofferne til et givet projekt skal indvindes, vil indvindingen i praksis blive foretaget af en (dansk eller udenlandsk) indvindingsvirksomhed. Råstofbranchen vil formentlig i færre tilfælde opleve, at et fællesområde pludselig tømmes til et stort projekt, hvorefter en eller flere virksomheder, der ønsker fortsat at kunne indvinde til den daglige råstofforsyning, skal bekoste de nødvendige undersøgelser, søge om tilladelse m.v. Forslaget vil derfor føre til økonomiske og administrative lettelser for erhvervslivet. I de tilfælde, hvor en virksomhed i forvejen har bekostet udlægning af et fællesområde, vil vedkommende have en konkurrencefordel, hvis der ønskes indvundet råstoffer til et projekt fra området, idet denne virksomhed vil kunne tilbyde råstofferne billigere, da de betaler et mindre vederlag end andre.

Hvis der sker en øget by-pass og nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer, vil det samlet kunne medføre mindre besparelser for havne og de private foreninger m.v., som står for kystbeskyttelse.

Den foreslåede regelforenkling i relation til samarbejdet mellem Kystdirektoratet og Naturstyrelsen i sager om nyttiggørelse vil formentlig bidrage til administrative lettelser for erhvervslivet, særlig de havne, der skal have foretaget oprensning m.v.

De øvrige forslag om ændring af råstofloven og kystbeskyttelsesloven forventes foreløbig at få begrænsede økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet. Dog kan ændringer af kravene til undersøgelser, VVM-kriterier m.v. – afhængig af ændringernes indhold – få økonomiske og administrative konsekvenser (positive eller negative). Dette vil dog ikke være en del af lovforslaget, men af de efterfølgende bekendtgørelser, og de økonomiske og administrative konsekvenser vil blive vurderet i den forbindelse.

Ændringerne havstrategiloven vil ikke at få økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Der forventes ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Det vurderes, at forslagene vedrørende auktionsmodellen – forudsat at områderne ikke er tømt ved den første eneretsperiode – vil føre til, at der i højere grad sker en kontinuerlig tømning af det enkelte råstofområde. Dette vil alt andet lige være med til at begrænse indvindingen til færre områder, ligesom det enkelte område i højere grad vil blive færdiggravet, idet det samtidig skal sikres, at der ikke sker en mere intensiv indvinding end det er miljømæssigt forsvarligt. Det vurderes derfor, at forslaget vil have en positiv effekt på havmiljøet.

Det vurderes ligeledes, at øget nyttiggørelse frem for klapning vil have en positiv effekt på miljøet, i det omfang der ellers ville være brugt andre råstoffer – dels som følge af en eventuel faldende mængde materiale, der klappes, dels fordi man undgår at indvinde denne mængde fra almindelige indvindingsområder, og dermed undgår den forstyrrelse af havbunden, der følger heraf.

I det omfang forslagene fører til at fastholde sedimentet i den aktive kystzone, vil det helt eller delvist kompensere for den skadelige indflydelse et anlæg på søterritoriet har på den konkrete læsidestrækning. Omvendt kan der være miljømæssige problemer forbundet med videreførelse af sedimentet tæt på kysten, hvor klappning længere fra kysten i visse tilfælde ville være mindre skadelig for havmiljøet. Dette vil der skulle tages højde for ved udformningen af de administrativt fastsatte regler og administrationen af de nye regler.

Ændringerne af havstrategiloven har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Der foreslås indført en hjemmel til at udpege områder, hvor der ikke kan gives tilladelse til råstofindvinding eller hvor adgangen til at give tilladelse begrænses. Dette kan bl.a. medvirke til gennemførelsen af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategidirektivet), EU-Tidende 2008 nr. L 164, side 19.

Råstoflovens titelnote om gennemførelse af EU-direktiver foreslås ændret, således at direktiv 2006/21/EF om håndtering af affald fra udvindingsindustrien (mineaffaldsdirektivet) udgår, da loven ikke længere er en del af den danske gennemførelse af direktivet. Den danske gennemførelse af direktivet findes nu i miljøbeskyttelsesloven og i bekendtgørelse nr. 1150 af 28. november 2012 om håndtering af udvindingsaffald og en række andre bekendtgørelser med hjemmel i miljøbeskyttelsesloven.

Endvidere foreslås noten opdateret for så vidt angår ændringer af direktiver m.v.

Forslagene om ændring af havstrategiloven fremsættes for at sikre fuld overensstemmelse mellem loven og havstrategidirektivet.

Lovforslaget indeholder ikke i øvrigt EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer

Et udkast til lovforslagets ændringer af råstofloven og kystbeskyttelsesloven har været i høring i perioden fra den 2. til den 30. oktober 2014, og et udkast til lovforslagets ændringer af havstrategiloven har været i høring i perioden fra den 21. oktober til den 3. november 2014. Begge udkast har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne, BG Stone A/S, Bjerrum & Jensen, Byggesocietetet, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danshells ApS, Dansk Akvakultur, Dansk Amatørfiskerforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Erhverv, Dansk Fritidsfiskerforbund, Dansk Industri, Dansk Miljøteknologi, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Sejlunion, Dansk Sportsdykker Forbund, Danske Havne, Danske Maritime, Danske Regioner, Danske Råstoffer, DCE - Nationalt Center for Miljø

og Energi, Aarhus Universitet, DC Råstoffer A/S, Det Økologiske Råd, De Økonomiske Råd, DHI, DTU-aqua, Ejendomsforeningen Danmark, Eurofins, Flintholm Sten og Grus ApS, Forbrugerrådet, Foreningen af Lystbådehavne i Danmark, Friluftsrådet, Fritidshusejernes Landsforening, GEUS, Greenpeace, Ingeniørforeningen i Danmark, Kommunernes Landsforening, Kommunalteknisk Chefforening, Konkurrencerådet, Kroghs A/S, KU Life, Kyst, Land & Fjord, Landsforeningen Levende Hav, NCC Roads A/S, NOAH, Nymølle Stenindustrier A/S, Næstved Sten & Grus ApS, Ole Askehave A/S Konsulentfirma, Orbicon A/S, Rambøll, Rederiet Peter Rohde A/S, Rohde Nielsen A/S, RUC (Roskilde Universitetscenter), Sibelco Nordic A/S, Storebælt Sten og Grus ApS, Svendborg Uddybning ApS, Teknologirådet, Teknologisk Institut, Thyborøn Nordsø Ral A/S, Tornby Mørtelværk ApS, Troels Jørgensen A/S, Uddybning ApS, Udviklingsselskabet By og Havn I/S, Verdensnaturfonden WWF, Øresundsvandsamarbejdet og Østerild Grusværk ApS.

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ Merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Begrænsede for staten.	Begrænsede for staten.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen væsentlige.	Natur- og Miljøklagenævnet vil få yderligere opgaver svarende til ca. 1 årsværk. I øvrigt ingen væsentlige.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Begrænsede	Begrænsede
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Begrænsede	Begrænsede
Miljømæssige konsekvenser	Begrænsede	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	
Forholdet til EU-retten	Implementeringsnote i råstofloven tilpasses. Forslaget om hjemmel til at udlægge områder, hvor der ikke kan tillades råstofindvinding, kan medvirke til gennemførelsen af havstrategidirektivet. Forslagene om ændring af havstrategiloven fremsættes for at sikre fuld overensstemmelse mellem loven og havstrategidirektivet.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det foreslås at nyaffatte lovens titelnote, således at Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006 om håndtering af affald fra udvindingsindustrien og om ændring af direktiv 2004/35/EF (Mineaffaldsdirektivet) udgår. Dette skyldes, at gennemførelsen af direktivet nu findes i regler udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven, særlig bekendtgørelse nr. 1150 af 28. november 2012 om håndtering af udvindingsaffald, og ikke i råstofloven. Desuden ajourføres noten med opdaterede henvisninger til de seneste ændringer af direktiverne.

Til nr. 2

Der foreslås en række præciseringer af lovens § 3 om de hensyn, som myndighederne skal lægge vægt på ved lovens anvendelse. Da der alene er tale om præciseringer, er det ikke hensigten, at der skal ske ændringer af hidtidig praksis.

Det foreslås udtrykkeligt at indsætte rekreative interesser som en af de interesser, der skal indgå i afvejningen ved afgørelser efter loven. Rekreative interesser vil som oftest være dækket af hensynet til miljø og natur, men for at undgå tvivl om, hvorvidt disse interesser særskilt skal tages i betragtning, foreslås det, at de nævnes udtrykkeligt. Forslaget er således ikke udtryk for, at disse interesser skal tillægges særlig vægt i forhold til de andre interesser nævnt i § 3.

Tilsvarende foreslås det at præcisere, at infrastrukturanlæg også omfatter energiproducerende anlæg. F.eks. er det relevant at tage hensyn til planlagt placering af vindmøller ved udstedelse af tilladelse til efterforskning og indvinding af råstoffer på havet, hvilket også hidtil er sket.

Endelig foreslås det at ændre »kystsikkerhed« til: »risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten«, da dette er en mere korrekt beskrivelse af hensynet.

Til nr. 3

Det foreslås at indsætte et nyt stk. 4 i § 7 om tilladelse til og anmeldelse af indvinding af råstoffer på land. Efter den foreslåede regel er indvinding af råstoffer, der er blevet givet tilladelse til efter den foreslåede bestemmelse i kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, nr. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, ikke omfattet af stk. 1-3 om krav om tilladelse til eller anmeldelse af råstofindvinding på land.

Undtagelsen omfatter tilfælde, hvor der i forbindelse med videreførelse af sediment i henhold til kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, nr. 1, (by-pass) fjernes sediment, der ligger over højeste daglig vandstandslinje.

Højeste daglig vandstandslinje er skillelinjen mellem land og søterritoriet. Den foreslåede bestemmelse i kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, nr. 1, omfatter tilfælde, hvor sediment har hobet sig op som følge af et fast anlæg, en sejlrende, et havnebassin el. lign. Det vurderes ikke hensigtsmæssigt, at der, når der er givet tilladelse efter den foreslåede bestemmelse i kystbeskyttelsesloven, tillige skal gives tilladelse eller ske anmeldelse efter råstofloven, da de hensyn, der skal varetages med tilladelsen eller anmeldelsen efter råstofloven, også vil blive varetaget i forbindelse med tilladelsen efter kystbeskyttelsesloven. I øvrigt henvises til bemærkningerne til den foreslåede § 16 b, stk. 1, nr. 1.

Til nr. 4.

Det foreslås at ændre lovens § 10, stk. 7, om bortfald af tilladelser til råstofindvinding på land ved manglende udnyttelse, således at den generelle regel om bortfald efter 3 år kan fraviges. Fravigelsen vil ske ved fastsættelse af vilkår i tilladelsen i medfør af § 10, stk. 3.

Muligheden skal kun udnyttes, hvis der foreligger særlige omstændigheder, der gør det uhensigtsmæssigt, at tilladelsen bortfalder, hvis den ikke har været udnyttet i 3 år. Det er ikke hensigten, at bestemmelsen skal bruges til at fastsætte, at tilladelsen bortfalder efter en kortere periode end 3 år.

Det vil være relevant f.eks. ved tilladelse til indvinding af materialet klæg, som ofte anvendes primært til havdigerne ved Vadehavet, som beskytter baglandet mod stormfloder. En stormflod kan forvolde store skader på digerne, og bølgerne kan lave store huller i digerne, som skal udbedres med det samme. Behovet for indvinding er svingende, idet behovet for indvinding typisk opstår efter store storme. Der kan således gå mere end tre år imellem, at der er brug for indvinding af netop dette materiale.

Der kan også forekomme andre tilfælde, hvor det er hensigtsmæssigt, at fastsætte vilkår om, at indvindingstilladelsen ikke automatisk bortfalder, såfremt tilladelsen ikke er blevet brugt aktivt i 3 på hinanden følgende år eller taget i brug inden for 3 år, efter at tilladelsen er meddelt.

Endvidere foreslås det at rette bestemmelsens henvisning til stk. 1 til en henvisning til § 7, stk. 1, idet de tilladelser, der er tale om, gives i henhold til § 7, stk. 1, og ikke § 10, stk. 1, hvor der alene henvises til § 7, stk. 1.

Til nr. 5

Det foreslås at indsætte et nyt punktum i § 16, stk. 6, om opsættende virkning af klage over afgørelser vedrørende råstofindvinding på land, således at klage over regionernes råstofplaner ikke har opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det foreslås hermed, at reglerne om klage over råstofplaner kommer til at svare til de klageregler, der var gældende før kommunalreformen, hvor råstofplanlægningen indgik i regionplanen i henhold til planloven, og hvor en klage ikke havde opsættende virkning.

I forhold til klage over tilladelser til indvinding af råstoffer på land samt øvrige afgørelser vedrørende indvinding på land indebærer forslaget ingen ændring. Klage over indvindingstilladelse vil således som hidtil vil have opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Til nr. 6

Det foreslås, at overskriften »Godkendelse af indvindingsmateriel« efter § 18 ophæves. Overskriften knyttede sig til § 19, som blev ophævet ved lov nr. 515 af 12. juni 2009. Overskriften blev ved en fejl ikke ophævet samtidig.

Til nr. 7

Der foreslås i § 20, stk. 1, 2. pkt., indsat en henvisning til de foreslåede bestemmelser i § 20, stk. 6, og § 20 b, stk. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 13 og 18.

I § 20, stk. 1, bestemmes, at efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen kun må ske efter tilladelse efter råstofloven.

I lovforslaget foreslås indsat en bemyndigelse i § 20, stk. 6, til, at miljøministeren kan fastsætte undtagelser fra kravet om tilladelse til efterforskning. I det foreslåede § 20 b, stk. 3, undtages visse tilfælde af råstofindvinding fra kravet om tilladelse efter råstofloven. Det gælder de tilfælde, hvor der efter den foreslåede bestemmelse i kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, er givet tilladelse til at videreføre sediment forbi et fast anlæg, en sejlrende, et havnebassin el. lign. (by-pass), eller tilladelse til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer til kystbeskyttelse eller anlæg eller opfyldning på søterritoriet, jf. lovforslagets § 2, nr. 2.

Det foreslås derfor præciseret i § 20, stk. 1, at kravet om tilladelse efter råstofloven ikke gælder i de tilfælde, der undtages i medfør af § 20, stk. 6, og § 20 b, stk. 3.

Til nr. 8

Det foreslås i § 20, stk. 2, nr. 1, 1. pkt., at indsætte »pr. kubikmeter« efter »betale«.

§ 20, stk. 2, nr. 1, omhandler tilladelse til indvinding på havet efter auktion. Ændringen betyder, at auktioner fremover vindes af den, der byder den højeste pris pr. kubikmeter. Efter de gældende regler vindes auktionen af den, der har budt det højeste vederlag, dvs. prisen pr. kubikmeter ganget med den budte mængde. Den foreslåede ændring vurderes at give mindre virksomheder og andre, der har behov for mindre mængder råstoffer, bedre mulighed for at deltage i en auktion. Om den situation, hvor flere byder samme pris pr. kubikmeter, se forslaget i § 1, nr. 9.

Til nr. 9

Det foreslås at ophæve § 20, stk. 2, nr. 1, 2. pkt., og i stedet indsætte to nye punktummer, som fastsætter, hvad der sker, hvis flere byder samme pris pr. kubikmeter ved en auktion over et område. I så fald vil den

budte mængde være afgørende, således at den, der har budt den højeste mængde, vinder auktionen. Hvis flere også har budt den samme mængde, foreslås det, at der ligesom efter den gældende regel i 2. pkt., skal indkaldes supplerende tilbud fra disse ansøgere.

Til nr. 10

Det foreslås i § 20, stk. 2, nr. 2, at ændre »områder omfattet af § 22, stk. 1,« til: »fællesområder til råstofindvinding«. Ændringen har sammenhæng med ændringen foreslået i § 1, nr. 26, hvorefter § 22, stk. 1, ophæves, og områder til fælles råstofindvinding (fællesområder) dermed ikke længere skal udlægges ved bekendtgørelse. Forslaget medfører således, at fællesområder ligesom auktionsområder og bygherreområder alene udlægges ved tilladelse efter § 20, stk. 2.

Hvis der ansøges om tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 2, til efterforskning eller indvinding i et område, der kan udlægges til fællesområde, vil ansøgningen blive behandlet som andre ansøgninger. Hvis den foretagne efterforskning og miljøvurdering lever op til de gældende krav og viser, at betingelserne for at tillade indvinding er opfyldt, vil der blive udstedt indvindingstilladelse. Den eneste forskel i forhold til auktions- og bygherreområder er, at tilladelse ikke gives med eneret. Andre vil således efterfølgende kunne søge om tilladelse i det samme område.

Hvis en efterfølgende ansøger ønsker tilladelse til at indvinde af den samme mængde på samme vilkår, som er omfattet af den første tilladelse, vil der kunne gives indvindingstilladelse, uden at der skal foretages efterforskning og miljøvurdering. Eneste forskel i forhold til den første tilladelse vil være, at den, der har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering vil skulle betale 6 kr. (indeksreguleret) pr. m³ i vederlag, hvorimod de efterfølgende ansøgere, der ikke har foretaget efterforskning og miljøvurdering, vil skulle betale 8 kr. (indeksreguleret), jf. § 22 a, stk. 2.

Der vil også være mulighed for at søge om indvindingstilladelse på andre vilkår eller til en anden mængde i det samme område. Dette kan f.eks. være relevant, hvis den første tilladelse er begrænset til kvalitetsmaterialer, men der også i området er ressourcer, som er egnede som fyldsand til kystbeskyttelse eller anlægsarbejder.

Det kan også være relevant at ansøge om en yderligere mængde af samme type råstof, før den allerede tilladte mængde er opbrugt, for at undgå, at der bliver en periode, hvor man ikke kan indvinde i området, fra den tilladte mængde er opbrugt, og indtil en ny tilladelse kan gives. I så fald vil tilladelsen til den nye mængde først blive givet med virkning fra det tidspunkt, hvor den allerede tilladte mængde er opbrugt.

Der vil i nødvendigt omfang skulle udføres efterforskning og miljøvurdering for at få indvindingstilladelse til en yderligere mængde. Hvis den allerede tilladte mængde ikke er opbrugt, vil den råstofgeologiske efterforskning skulle dokumentere, at både den allerede tilladte og den ansøgte yderligere mængde er til stede. Miljøundersøgelse og miljøvurdering skal endvidere dokumentere, at det er miljømæssigt forsvarligt at indvinde denne samlede mængde. Det kan desuden efter omstændighederne være nødvendigt at kræve, at undersøgelser foretages, efter at den væsentligste del af den tidligere tilladte mængde er indvundet, så tilstanden efter indvinding af denne mængde kan vurderes.

Indvindingstilladelserne efter § 20, stk. 2, nr. 2, vil være tidsbegrænsede som andre indvindingstilladelser, jf. § 20 a, stk. 1, 1. pkt., og bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 14.

Se i øvrigt bemærkningerne til § 1, nr. 17, vedrørende den foreslåede § 20 a, stk. 5, nr. 4.

Til nr. 11

Det foreslås at nyaffatte § 20, stk. 2, nr. 3, om tilladelser til efterforskning og indvinding, der kan meddeles til en bygherre i særlige bygherreområder, således at den fremover ikke omfatter tilladelse til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer. Denne del af bestemmelsen foreslås udskilt til en særskilt paragraf, § 20 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 18, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås, at bestemmelsen i § 20, stk. 2, nr. 3, skal omfatte tilladelse til efterforskning eller indvinding til større opfyldningsopgaver eller andre større anlægsarbejder og til kystbeskyttelse. Dette er en udvidelse i forhold til den gældende ordlyd, som ud over kystbeskyttelse kun omfatter indvinding af sand til større opfyldningsopgaver, og dermed ikke materialer til f.eks. betonfremstilling. Enkelte projekter kan imidlertid være så omfattende, at der f.eks. bygges egne betonfabrikker m.v., som skal bruge store mængder materialer til fremstillingen. Dette gælder bl.a. Femern Bælt projektet. I sådanne tilfælde vil det være relevant at meddele en bygherretilladelse til indvinding af også disse materialer.

Endvidere foreslås det at præcisere, at tilladelser i bygherreområder gives med eneret til bygherren. Der er i dag hjemmel til i en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, at stille vilkår om, at råstofferne skal anvendes til bestemte formål, herunder til et bestemt projekt, jf. § 21, stk. 1, nr. 3, og § 21, stk. 2, nr. 2. Det bør imidlertid også klart fremgå, at der ikke kan gives indvindingstilladelse til andre, herunder ved auktion, i det samme område i den periode, hvor bygherretilladelsen gælder, jf. dog nedenfor.

Når en bygherretilladelse er udløbet, vil der kunne søges om en ny bygherretilladelse eller om at få området på auktion eller udlagt som fællesområde. Det er hensigten, at der i medfør af § 20 a, stk. 5, skal fastsættes regler om, hvorvidt den bygherre, der oprindeligt har fået udlagt området, skal have fortrinsret til at søge en ny tilladelse, hvis betingelserne for at få en bygherretilladelse stadig er opfyldt, og om, hvorvidt ansøgning om auktion eller fællesområde evt. skal have fortrinsret.

Normalt vil bygherreområder skulle udlægges på et areal, der ikke i øvrigt er udlagt til råstofindvinding. I særlige tilfælde vil der dog kunne udlægges et bygherreområde på et areal, hvor der i forvejen er givet en fællesområdetilladelse. Det kan komme på tale i tilfælde, hvor der er en væsentlig samfundsmæssig interesse i, at der kan findes råstoffer til et anlægsprojekt, og det viser sig svært at finde egnede råstoffer i en rimelig afstand, undtagen i eksisterende fællesområder. Det er i den forbindelse ikke tilstrækkeligt, at der ligger et fællesområde nærmere det sted, hvor råstofferne skal anvendes, hvis afstanden til andre steder, hvor der findes egnede råstoffer og ville kunne udlægges et bygherreområde, ikke er urimeligt stor. En sådan tilladelse vil dog også forudsætte, at bygherren dokumenterer, at området indeholder tilstrækkelige mængder af råstoffer til, at man både kan indvinde den mængde, der allerede er givet tilladelse til efter § 20, stk. 2, nr. 2, og den mængde, som bygherren ønsker tilladelse til. Det vil desuden forudsætte, at bygherren foretager miljøundersøgelser og miljøvurdering, der dokumenterer, at det er miljømæssigt forsvarligt at indvinde denne samlede mængde. Hvis der gives en sådan tilladelse, vil eneretten kun omfatte den mængde, som bygherren har fået tilladelse til at indvinde – ikke området som sådan.

Til nr. 12

Den gældende bestemmelse i § 20, stk. 3, fastsætter, at der kun kan meddeles tilladelse i geografisk afgrænsede og miljøvurderede områder. Det foreslås at præcisere, at kravet om miljøvurdering kun omfatter tilladelser til indvinding, herunder tilladelse til prøvesugninger og produktionsforsøg, og at tilladelse til efterforskning kun kan meddeles i geografisk afgrænsede områder.

Det betyder, at der uden forudgående miljøvurdering baseret på undersøgelser af området kan gives tilladelse til efterforskning af råstoffer ved hjælp af f.eks. akustisk kortlægning af havbunden og overfladen samt undersøgelser med dykker og ROV (Remotely operated underwater vehicle) samt til efterforskning ved anvendelse af borer eller indsamling af bundprøver op til 50 liter.

Der vil imidlertid som hidtil både i ansøgningsmaterialet og under behandlingen af sagerne skulle ske en vurdering af, om det ansøgte kan skade miljøet, herunder Natura 2000-områder eller beskyttede arter, og der skal i nødvendigt omfang stilles miljøkrav til efterforskningen, enten som vilkår i tilladelsen eller som generelle regler, f.eks. krav om soft start-procedure i forbindelse med akustisk kortlægning.

Præciseringen er i overensstemmelse med hidtidig praksis for efterforskning, der ikke indebærer prøvesugninger og produktionsforsøg, som den er udmøntet i ansøgningsbekendtgørelsens § 2.

Forslaget skal derfor ses i sammenhæng med, at det samtidig foreslås fastsat, at tilladelse til prøvesugning og produktionsforsøg er omfattet af reglerne om indvinding og ikke af reglerne om efterforskning. Ved prøvesugning og produktionsforsøg foretages indvindingsoperationer m.v. med henblik på at vurdere, om og i hvilket omfang der er basis for en (kommerciel) indvinding i større skala.

Hidtil er tilladelse til sådanne aktiviteter givet som tilladelse til efterforskning. Tilladelse til efterforskning er som udgangspunkt ikke underlagt krav om forudgående miljøvurdering af området, idet efterforskning i almindelighed ikke medfører mærkbare indgreb i havbunden. Ved prøvesugning og produktionsforsøg er det imidlertid for at sikre miljøbeskyttelsen nødvendigt, at området er miljøvurderet, før der gives tilladelse. Det er derfor i dag fastsat i ansøgningsbekendtgørelsens § 3, at efterforskningstilladelse til sådanne aktiviteter skal meddeles særskilt og forudsætter en miljøvurdering, inklusive miljøundersøgelser, gennemført efter ansøgningsbekendtgørelsens bilag 1.

Det vurderes, at man vil opnå en klarere retsstilling, hvis disse aktiviteter i stedet kategoriseres som indvinding og dermed underlægges de regler, der gælder for indvinding.

Dette vil betyde, at det ikke er nødvendigt at definere, f.eks. ud fra mængdemæssige kriterier, hvad der adskiller prøvesugning og produktionsforsøg fra almindelig indvinding.

Det vil også betyde, at der skal betales vederlag af indvindingen under prøvesugning og produktionsforsøg.

Til nr. 13

Det foreslås at indsætte nye stk. 6 og 7 i § 20.

Efter det foreslåede stk. 6 kan miljøministeren fastsætte regler om, at efterforskning ikke er omfattet af kravet i stk. 1 om tilladelse til efterforskning af råstoffer. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte, at undersøgelser, der ikke kræver tilladelse, skal anmeldes, og fastsætte regler om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, og om, at resultaterne af undersøgelserne skal indberettes.

For tilfælde, hvor der kræves anmeldelse, kan det, hvis det vurderes hensigtsmæssigt, fastsættes, at efterforskningen ikke må påbegyndes, før der er gået en vis tid fra anmeldelsen, og eventuelt at anmeldelsen skal sendes i høring.

I princippet er al efterforskning af råstoffer omfattet af kravet om tilladelse i § 20, både råstofgeologiske undersøgelser og miljøundersøgelser med henblik på vurdering af råstofindvinding. Der har dog ikke været helt klarhed over rækkevidden af bestemmelsen, og der er ikke altid blevet søgt og givet tilladelse til miljøundersøgelser i tilfælde, hvor der ikke krævedes en råstofgeologisk kortlægning.

Det er tanken som led i den gennemgang af kravene til efterforskning og miljøvurdering, der er igangsat af Naturstyrelsen, se bemærkningerne til § 1, nr. 17, ad den foreslåede § 20 a, stk. 5, nr. 1, at overveje, i hvilke tilfælde det er hensigtsmæssigt at kræve en egentlig tilladelse til efterforskning, og i hvilke tilfælde det er tilstrækkeligt, at der foretages en anmeldelse og en efterfølgende indrapportering af resultaterne. Hvis det vurderes at være hensigtsmæssigt, vil bestemmelsen også give mulighed for helt at undtage efterforskning fra krav om tilladelse. Der vil kun blive fastsat regler om undtagelse, i det omfang de hensyn, som ligger bag kravet om tilladelse, kan varetages på anden måde, herunder ved at stille krav om anmeldelse en vis tid før igangsætning og evt. fastsætte regler om, at anmeldelser skal sendes i høring, og ved at fastsætte generelle regler om udførelse af efterforskning, jf. den foreslåede bestemmelse i § 22, stk. 3 (lovforslagets § 1, nr. 28).

Efter det foreslåede stk. 7 kan ministeren nedlægge forbud og meddele påbud i forhold til efterforskning, der ikke kræver tilladelse, fordi ministeren i medfør af stk. 6 har fastsat regler om undtagelse fra tilladelseskrauet. Det kan være nødvendigt at kunne gribe ind for at hindre uacceptable virkninger på miljøet af en efterforskning, som ikke kræver tilladelse. Hvis en efterforskning f.eks. kan forstyrre beskyttede

arter i yngletiden på grund af støj, kan det være nødvendigt at meddele forbud mod efterforskning på bestemte tidspunkter.

Det er hensigten at delegere ministerens adgang til at meddele påbud og forbud i forhold til efterforskning, der ikke kræver tilladelse, til Naturstyrelsen.

Til nr. 14

Det foreslås at præcisere i § 20 a, stk. 1, at tilladelse efter § 20 meddeles til en begrænset mængde.

I den gældende § 20 a, stk. 1, 1. pkt., er det fastsat, at tilladelse efter § 20 meddeles for en tidsbegrænset periode. Det foreslås derudover udtrykkeligt at fastsætte, at tilladelse til indvinding meddeles til en begrænset mængde. Dette er også hidtil sket i alle tilfælde, og der tilsigtes således ikke med ændringen en ny praksis. Indvindingstilladelser skal således både afgrænses tidsmæssigt og mængdemæssigt, herunder skal der fastsættes en samlet mængde, som må indvindes i henhold til tilladelsen. I visse tilfælde fastsættes herudover en årlig maksimal mængde. For auktionstilladelser er der hidtil i de fleste tilfælde blevet fastsat en maksimal årlig mængde svarende til den årlige budte mængde. Med lovforslaget forudsættes, at der for auktionstilladelser fremover følges en praksis, som svarer til det, der følges for andre typer tilladelser. Der vil således blive fastsat en maksimal årlig mængde baseret på miljøvurderingen, medmindre miljøvurderingen viser, at det er acceptabelt, at den samlede tilladte mængde indvindes på et år.

Hidtil har tilladelser i fællesområder udlagt ved bekendtgørelse efter § 22, stk. 1, i praksis kun været afgrænset af den tilladte mængde og ikke været afgrænset tidsmæssigt. Med forslaget om ikke længere at udlægge fællesområder ved bekendtgørelse, jf. § 1, nr. 10 og 26, vil også tilladelser i fællesområder skulle meddeles for en tidsbegrænset periode. Det er hensigten, at tidsbegrænsningen for en tilladelse i et fællesområde som udgangspunkt fastsættes til 10 år, medmindre der er særlige forhold, der gør sig gældende. Efterfølgende tilladelser i fællesområdet, som gives uden efterforskning og miljøvurdering på samme vilkår som en eksisterende tilladelse, gives for den periode, som rester af den eksisterende tilladelses gyldighedsperiode.

Både for tilladelser i fællesområder og andre typer af tilladelser vil der være mulighed for at søge om en fornyelse af tilladelsen, hvis den tilladte mængde ikke er eller forventes indvundet, inden tilladelsesperioden udløber. Det vil i så fald bero på en konkret vurdering, om den tidligere miljøvurdering fortsat er dækkende, og om forlængelse derfor kan ske uden udførelse af fornyede miljøundersøgelser og miljøvurdering. For tilladelser meddelt efter auktion, jf. § 20, stk. 2, nr. 1, vil en fornyelse under alle omstændigheder kræve afholdelse af en ny auktion eller ansøgning om udlægning til fællesområde efter § 20, stk. 2, nr. 2.

Til nr. 15

Den gældende bestemmelse i § 20 a, stk. 1, 3. pkt., fastsætter, at en efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1, kan gives med fortrinsret til en efterfølgende indvindingstilladelse. Det foreslås at indsætte en henvisning også til § 20, stk. 2, nr. 3, således at dette også skal gælde efterforskningstilladelser til bygherrer.

Der er i dag hjemmel til i en efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, at fastsætte vilkår om, at råstofferne skal anvendes til bestemte formål, herunder til et bestemt projekt, jf. § 21, stk. 1, nr. 3. Imidlertid vil det være hensigtsmæssigt også at kunne fastsætte, at efterforskningstilladelsen gives med fortrinsret til efterfølgende indvindingstilladelse, jf. også forslaget i § 1, nr. 11, om, at tilladelser efter § 20, stk. 2, nr. 3, gives med eneret.

Til nr. 16

I den nugældende § 20 a, stk. 2, er det fastsat, at tilladelse efter § 20 ikke kan gives i områder med en

vanddybde på mindre end 6 m. Det foreslås at præcisere, at dette kun gælder tilladelse til indvinding, og ikke til efterforskning.

Der er for det første behov for at kunne foretage efterforskning, og særlig miljøundersøgelser, i den påvirkningszone på 500 m, der ligger uden om et potentielt indvindingsområde, og som ifølge de gældende regler i ansøgningsbekendtgørelsens bilag 1 skal undersøges. Hvis der ønskes indvindingstilladelse helt ind til 6 m grænsen, vil en del af påvirkningszonen ligge på lavere vand end 6 m, og det er derfor nødvendigt, at der foretages undersøgelser i områder med en vanddybde på mindre end 6 m. Om der i det enkelte tilfælde kan gives indvindingstilladelse helt ind til 6 m grænsen, vil afhænge af resultaterne af miljøundersøgelserne, herunder undersøgelserne af påvirkningszonen.

For det andet er der i § 20 a, stk. 3, fastsat en hjemmel for ministeren til i visse særlige tilfælde at fravige stk. 2 og tillade indvinding på lavere vanddybde. Reglen omfatter tilfælde, hvor en værdifuld råstofforekomst kan indvindes, uden at indvindingen er i konflikt med væsentlige kulturarvs- og naturmæssige værdier. For at der kan søges en sådan indvindingstilladelse er det imidlertid nødvendigt, at der først har kunnet gives en efterforskningstilladelse, så det kan dokumenteres, dels at der er en værdifuld råstofforekomst, dels at indvindingen ikke vil komme i konflikt med væsentlige kulturarvs- og naturmæssige værdier, og at betingelserne for at give en indvindingstilladelse i øvrigt er opfyldt. Ud over tilfælde, hvor den pågældende værdifulde råstofforekomst udelukkende befinder sig på mindre end 6 m vand, kan det også være relevant i tilfælde, hvor et potentielt indvindingsområde omfatter f.eks. en revle eller banke, som helt eller delvis har en lavere vanddybde end 6 m. F.eks. i tilfælde, hvor der er tale om et lille isoleret område, som har lavere dybde end 6 m, og som ikke har større naturmæssig værdi end de omkringliggende dybere områder, vil der således kunne gives tilladelse til indvinding, hvis det konkret vurderes at fordyre indvindingen, hvis området ikke bliver en del af indvindingsområdet.

Til nr. 17

Det foreslås at nyaffatte § 20 a, stk. 5, som indeholder bemyndigelse til miljøministeren til at fastsætte regler om tilladelsesordningen efter § 20. I medfør af den gældende bestemmelse er fastsat en række bekendtgørelser, som vil skulle revideres som opfølgning på lovændringen, jf. nærmere nedenfor under de enkelte numre i det foreslåede stk. 5. Det er hensigten, at dette sker, så bekendtgørelserne kan træde i kraft samtidig med lovændringen den 1. juli 2015.

Kravene til ansøgning om tilladelse vil fortsat blive fastsat med hjemmel i lovens § 24. De fremgår i dag af bekendtgørelse nr. 1169 af 3. oktober 2013 om ansøgning om tilladelse til efterforskning og indvinding af råstoffer fra havbunden samt indberetning af efterforskningsdata og indvundne råstoffer (ansøgningsbekendtgørelsen). Der er bl.a. i bekendtgørelsen fastsat krav til de råstofgeologiske og miljømæssige undersøgelser og vurderinger, der skal foretages, og som er en betingelse for, at Naturstyrelsen kan behandle en ansøgning om indvindingstilladelse.

Naturstyrelsen har igangsat en gennemgang af disse krav med henblik på at vurdere, om de er relevante og fyldestgørende. I arbejdet vil de relevante myndigheder, organisationer og forskningsinstitutioner m.v. blive inddraget, herunder råstofbranchen, miljøorganisationer og fiskeriorganisationer. Det vil herunder også blive vurderet, hvilke krav der bør stilles i tilfælde, hvor der tidligere er udført miljøundersøgelser i et område, hvor der ønskes indvindingstilladelse til en yderligere mængde. Dette vil afhænge af de konkrete omstændigheder, herunder af resultaterne af de tidligere undersøgelser og vurderinger og eventuelle nye oplysninger, men der kan formentlig opstilles visse retningslinjer for vurderingen. Hvis kravene til miljøundersøgelser er blevet skærpet i den mellemliggende periode, kan dette også medføre, at der skal udføres supplerende miljøundersøgelser.

Det vil endvidere blive vurderet, om kravet om geologiske undersøgelser skal gælde, hvis der ønskes ny tilladelse i områder, hvor der tidligere har været indvinding, men aldrig er foretaget en geologisk undersøgelse. Dette krav er i visse tilfælde i praksis blevet fraveget på grund af tvivl om, hvorvidt

undersøgelserne i disse tilfælde giver et retvisende billede af, hvilke råstoffer der er til stede. Igangværende undersøgelser forventes at vise, om man også i disse tilfælde vil kunne foretage en vurdering af råstofforekomsterne, og om kravet om geologiske undersøgelser i disse tilfælde derfor bør fastholdes.

Hvis der søges om tilladelse til indvinding af en yderligere mængde, inden hele den allerede tilladte mængde er indvundet, må det kræves, at de nye undersøgelser og vurderinger, som skal foretages til brug for ansøgningen, skal belyse de miljømæssige virkninger af indvinding af såvel den yderligere mængde, som der nu ønskes indvindingstilladelse til, og den tilladte restmængde, der er tilbage på det tidspunkt, hvor undersøgelserne foretages. Det kan desuden efter omstændighederne være nødvendigt at kræve, at undersøgelser foretages, efter at den væsentligste del af den tidligere tilladte mængde er indvundet, så tilstanden efter indvinding af denne mængde kan vurderes. Dette vil også indgå i arbejdet med at revidere kravene til undersøgelser.

Reglerne om VVM-vurdering og VVM-screening vil også blive gennemgået som led i det nævnte arbejde. Disse regler findes i dag i en særskilt bekendtgørelse, bekendtgørelse nr. 1422 af 12. december 2011 om miljømæssig vurdering af råstofindvinding på havbunden (VVM). Det påtænkes at skrive disse regler sammen med reglerne i ansøgningsbekendtgørelsen.

I *nr. 1* foreslås det, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om vilkår efter § 21, stk. 3.

Ud over de regler, der er fastsat i dag, er det bl.a. hensigten at fastsætte regler om, at en efterforskningsansøgning skal sendes i høring. Berørte interessenter vil i den forbindelse have lejlighed til at angive, hvis de har interesse i området, som vil kunne berøre muligheden for at få indvindingstilladelse. I det omfang pligten til at søge om efterforskningstilladelse ophæves og erstattes af en anmeldelse, vil det blive overvejet, om der skal fastsættes regler om, at anmeldelsen skal sendes i høring, jf. lovforslagets § 1, nr. 13, og bemærkningerne hertil.

Hvis der i høringen fremkommer oplysninger om uforudsete forhold, som gør, at området ikke er interessant for ansøgeren, vil denne have mulighed for at trække ansøgningen tilbage og undlade at gennemføre efterforskningen. Dette kan f.eks. ske, hvis der fremkommer oplysninger om, at der er interesser i området, som kan forventes væsentligt at begrænse mulighederne for at få indvindingstilladelse. Dette gælder også en auktionsvinder, som i så fald vil kunne frasi sig retten til området, og i så fald ikke vil være forpligtet til at gennemføre efterforskningen. Auktionsvinderen kan ikke lovligt undlade at efterforske, fordi dennes egne forhold eller markedsforholdene har ændret sig.

Det foreslås i *nr. 2*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte krav til anmodninger om afholdelse af auktion over bestemte områder, om offentlig indkaldelse af ansøgninger efter § 20, stk. 2, nr. 1, herunder om, at indkaldelse kan ske udelukkende ved digital annoncering, om betingelser for og afholdelse af auktion og overbud samt om kriterier i forbindelse med auktion.

Reglerne vedrørende auktion fremgår i dag af bekendtgørelse nr. 60 af 19. januar 2012 om auktion over områder til råstofindvinding fra havbunden.

Som opfølgning på rapporten fra arbejdsgruppen om forbedrede konkurrenceforhold ved råstofindvinding på havet og drøftelser med råstofbranchen er det hensigten at foretage en række ændringer af bekendtgørelsen.

Det er hensigten, at indvindere skal indmelde et konkret, mindre område til auktion frem for et helt farvandsområde (f.eks. Skagerrak eller Storebælt). Aktøren, som indmelder området, vil være forpligtet til at afgive bud i auktionen. Hvis de indkomne forslag til auktionsområder overlapper, vil det enkelte areal med overlap gå til den, der har budt den højeste pris pr. kubikmeter. Ved lige bud vil også her den budte mængde være afgørende.

Det er foreløbig hensigten, at der som hidtil gennemføres auktioner to gange om året, hvor Naturstyrelsen fastlægger tidsplan, herunder frist for indmeldelse af områder til auktion.

Det er hensigten at fastsætte krav om, at et auktionsområde afgrænses af rette linjer, og at der skal være tale om et sammenhængende område. Hvis der ønskes flere adskilte områder, må de sættes særskilt på auktion. Ved genauktionering af indvindingsområder, hvor eneretten er udløbet, og hvor den oprindelige indvindingstilladelse har omfattet flere adskilte områder, kan det dog overvejes, om disse i visse tilfælde skal kunne genauktioneres samlet.

Aktørerne forventes som minimum at indmelde et område og tilbyde en indvindingsmængde, der størrelsesmæssigt kan forrente investeringen til efterforskning, og generelt må det derfor forventes, at basisomkostningerne ved at iværksætte efterforskningen vil gøre, at de fleste indmeldte områder vil have en vis størrelse. Hvis der omvendt meldes et meget stort område ind, vil efterforskningsomkostningerne være tilsvarende høje, hvilket må forventes at have en begrænsende virkning på størrelsen af de indmeldte områder og modvirke, at der meldes meget store områder ind blot for at spærre dem for andre. Det vil dog ved udmøntningen af ordningen blive nærmere overvejet, om der bør fastlægges en nedre eller øvre arealgrænse for det individuelle auktionsområde og et minimumsareal og mindste indvindingsmængde for et endeligt afgrænset indvindingsområde.

Der holdes auktion over områderne, sådan som de er afgrænset i anmodningen om afholdelse af auktion, medmindre de angivne områder indeholder arealer, der er omfattet af beskyttelseszoner eller lignende, som indebærer forbud mod at give tilladelse til råstofindvinding, herunder områder udlagt i medfør af den foreslåede § 22, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 28. I så fald vil den, der har meldt området ind, have mulighed for at trække interessetilkendegivelsen tilbage. Hvis området fortsat ønskes sat på auktion, tilpasses det, så det pågældende område ikke omfattes.

Hvis der er begrænsninger i adgangen til at give tilladelse i det indmeldte område, f.eks. fastsat i medfør af den foreslåede § 22, stk. 2, eller der er arealreservationer, f.eks. til kommende kabler eller vindmøller, ændres området ikke, idet det må afklares, når der til sin tid skal gives indvindingstilladelse, om der kan gives tilladelse i det pågældende areal, evt. for en kortere årrække eller med andre begrænsninger. Naturstyrelsen vil lægge til grund, at den, der indmelder området, har været opmærksom på begrænsningerne eller reservationerne, og altså ønsker at efterforske det pågældende areal på trods heraf. Naturstyrelsen forventer, at den Danske Marine Råstofdatabase er i drift og tilgængelig på internettet, når den nye ordning træder i kraft, og her vil man efter planen kunne søge et samlet overblik over de forskellige forhold, der kan være til hinder for indvindingen.

Der vil ikke i auktionsmaterialet blive gjort opmærksom på forhold, der vil kunne medføre begrænsninger i adgangen til råstofindvinding i et konkret område. Aktører, der påtænker at byde på auktionen, må selv undersøge disse forhold, herunder i den Danske Marine Råstofdatabase, jf. ovenfor. I dag oplyses i auktionsmaterialet placeringen af internationale naturbeskyttelsesområder, men da dette fremover vil kunne ses i den Danske Marine Råstofdatabase, vil dette heller ikke fremgå af auktionsmaterialet fremover.

Den endelige afklaring af, om der foreligger forhold i det konkrete område, som medfører, at der ikke kan gives tilladelse som ansøgt, vurderes i overensstemmelse med gældende praksis i forbindelse med behandlingen af ansøgning om efterforskning og indvinding.

Den, der har meldt området ind, er forpligtet til at afgive bud og gennemføre efterforskning, medmindre der efterfølgende, f.eks. ved høring om efterforskningsansøgningen, fremkommer oplysninger om, at der er interesser i området, som kan forventes væsentligt at begrænse mulighederne for at få indvindingstilladelse. Hvis den, der har meldt området ind, ikke afgiver bud, og heller ikke andre byder på feltet, betales bod til Naturstyrelsen, jf. det i lovforslagets § 1, nr. 29, foreslåede § 22 a, stk. 5, og bemærkningerne hertil.

Auktionsvinderen må på baggrund af resultatet af efterforskningen inden for en vis frist afgøre, om

vedkommende ønsker at søge en indvindingstilladelse eller ej. Det er foreløbig hensigten, at efterforskningen som hidtil normalt skal gennemføres på et år. Herefter er det hensigten, at auktionsvinderen har yderligere en måned til at indsende indvindingsansøgning. Hvis der ikke søges indvindingstilladelse, bortfalder eneretten.

Hvis der søges indvindingstilladelse, skal denne som hovedregel behandles efter de samme regler som andre indvindingsansøgninger.

Udgangspunktet er, at der ansøges om den mængde, som var angivet i budet. Der er dog ikke noget til hinder for, at der kan søges om en større mængde, hvis efterforskningen har vist, at den er til stede.

Da mængden er en del af budet og kan være afgørende for, hvem der vinder auktionen, kan der som udgangspunkt ikke søges om en mindre mængde, end der er budt. Ændringer i udsigten til at kunne afsætte de pågældende råstoffer eller afsætte dem til den forventede pris, kan således ikke medføre, at der kan søges om en mindre mængde. Imidlertid kan der være tilfælde, hvor der ved efterforskningen er kommet dokumentation for, at der kun findes en mindre mængde råstoffer i området, eller kun en mindre mængde af den kvalitet, som den pågældende ønskede at efterforske efter og indvinde, og som det fremgik af efterforskningsansøgningen var målet med efterforskningen. Der kan også være tilfælde, hvor de geologiske forhold gør, at kun en mindre mængde kan indvindes uden uforholdsmæssigt store omkostninger. I så fald vil der kunne søges om indvindingstilladelse til en mindre mængde. Naturstyrelsen vil i sådanne tilfælde skulle påse, at det er korrekt, at der ikke findes en større mængde af de pågældende råstoffer tilgængelig i området. Eventuelt må en afgørelse heraf udskydes til efter det første år af indvindingstilladelsen, jf. nedenfor.

Det er endvidere hensigten, at Naturstyrelsen ved behandling af auktionsvinderens ansøgning om indvindingstilladelse får mulighed for at begrænse indvindingsarealets størrelse for at forhindre, at én aktør sætter sig på et uforholdsmæssigt stort, attraktivt område. Dette vil være aktuelt i ansøgninger, hvor den ansøgte indvindingsmængde for et konkret område er meget mindre end den mængde, der er dokumenteret tilgængelig i efterforskningen inden for området. Det indebærer dog ikke, at et indvindingsområde ikke må indeholde en større mængde råstoffer, end der gives indvindingstilladelse til. Formålet med bestemmelsen er at forebygge hamstring. Der skal således være et decideret misforhold mellem på den ene side størrelsen af det ansøgte areal og den tilgængelige mængde, og på den anden side den ansøgte mængde, så det ikke sagligt kan begrundes, at der søges om tilladelse til hele arealet.

Hvis spørgsmålet om, hvorvidt der kan søges om en mindre mængde, eller om det ansøgte areal skal beskæres, ikke kan afgøres endeligt på baggrund af de seismiske data fra efterforskningen, kan afgørelsen vedrørende det endelige indvindingsareal og den endelige tilladte mængde udskydes et år.

Det er således hensigten, at det første år, efter at der er givet indvindingstilladelse, eventuelt kan benyttes af tilladelsesindehaveren til at foretage prøvesugninger og produktionsforsøg. På baggrund heraf kan tilladelsesindehaveren anmode om, at indvindingsområdet eller mængden begrænses, hvis det dokumenteres, at den ønskede kvalitet ikke er til stede i det ventede omfang, eller ikke kan indvindes uden uforholdsmæssigt store omkostninger, jf. ovenfor.

Der vil også på baggrund heraf kunne træffes afgørelse om begrænsning af arealet, uden at tilladelsesindehaveren har ansøgt herom, hvis den tilladte indvindingsmængde for et konkret areal er uforholdsmæssigt meget mindre end den mængde, der er dokumenteret tilgængelig, jf. ovenfor.

I disse tilfælde vil minimumsvederlaget og arealvederlaget blive nedsat for de efterfølgende år, så de svarer til den endelige tilladelse.

Afgørelser om begrænsning af mængde eller areal på baggrund af de tilgængelige råstoffer vil i langt hovedparten af tilfældene ikke kunne påklages, da de ikke indeholder vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø, jf. § 26, stk. 2.

Tilladelsesindehaveren vil også efter et år kunne søge om at få forøget den tilladte mængde. En sådan

ansøgning skal dog behandles som en indvindingsansøgning, og afgørelsen vil for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø kunne påklages efter de almindelige regler i § 26, stk. 2. Hvis den tilladte mængde forøges, vil minimumsvederlaget blive hævet for de efterfølgende år.

For auktionstilladelser er der hidtil i de fleste tilfælde blevet fastsat en maksimal årlig mængde, som svarer til den budte årlige mængde. Med lovforslaget forudsættes, at der for auktionstilladelser fremover følges en praksis, som svarer til det, der følges for andre typer tilladelser. Der vil således blive fastsat en maksimal årlig mængde baseret på miljøvurderingen, medmindre miljøvurderingen viser, at det er acceptabelt, at den samlede tilladte mængde indvindes på et år. I de tilfælde, hvor det ikke er miljømæssigt nødvendigt at fastsætte en årlig mængde, eller hvor den årlige mængde kan fastsættes højere end den budte årlige mængde, vil det give virksomhederne en højere grad af fleksibilitet til at kunne udnytte en gunstig afsætningssituation.

Efter det første år vil tilladelsesindehaveren ikke have mulighed for at få nedsat den tilladte mængde eller det udlagte areal, men der vil til enhver tid være mulighed for helt at give afkald på indvindingstilladelsen og eneretten, hvorefter der ikke vil skulle betales arealvederlag eller minimumsvederlag for de følgende år.

Når der er givet indvindingstilladelse, eller når auktionsvinderen har valgt ikke at søge om indvindingstilladelse, vil andre aktører have mulighed for at anmode om, at de dele af det oprindelige auktionsområde, hvor der ikke er givet indvindingstilladelse, udbydes på en sekundær auktion eller udlægges som fællesområde.

Når den fulde mængde, som er fastsat i indvindingstilladelsen, er indvundet, bortfalder eneretten, selv om eneretsperioden ikke er udløbet, og der kan søges om at udlægge området til fællesområde, eller der kan ske afholdelse af en sekundær auktion.

Det er hensigten efter drøftelser med branchen og Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen at fastsætte nærmere regler om, hvorvidt eneretsindehaveren eller andre aktører inden en vis frist inden enerettens udløb skal kunne kræve, at der afholdes sekundær auktion, eller at området udlægges til fællesområde, eller om det alene skal være afgørende, om der først anmodes om sekundær auktion eller udlægning til fællesområde.

Det foreslås i *nr. 3*, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om tidsbegrænsning, eneretsperiode og fortrolig behandling af efterforsknings- og undersøgelsesdata.

Det er hensigten, at data fra efterforskningen af auktionsområder, som med den nuværende ordning er fortrolige i eneretsperioden, gøres offentligt tilgængelige og dermed frigives til markedet, efter at auktionsvinderen har fået indvindingstilladelse til et område eller har valgt at indstille sine aktiviteter i området pga. manglende resultater og ikke søge om indvindingstilladelse.

Det er hensigten, at eneretsperioden forlænges til som udgangspunkt 10 år i primære auktionsområder. Dette vurderes hensigtsmæssigt på baggrund af en undersøgelse af de hidtidige omkostninger ved udlægningen af et indvindingsområde, som viser, at investeringen i forbindelse med efterforskning og miljøundersøgelser kræver relativt høje indvindingsmængder under den nugældende eneret på 5 år, før investeringen kan forrentes. Dette skyldes, at aktøren bærer relativt høje engangsomkostninger i forbindelse med de påkrævede undersøgelser, og en forlængelse af eneretten vil derfor skabe mulighed for at afskrive investeringen over en længere periode, hvorved det også bliver attraktivt for aktører med mindre indvindingsmængder at deltage i auktionerne. Udvidelsen af eneretsperioden er desuden hensigtsmæssig under hensyn til, at data frigives til markedet umiddelbart efter, at der gives indvindingstilladelse, samt målet om at skabe bedre adgang til auktionerne for flere aktører. Det vurderes således, at en sådan forlængelse af eneretten vil føre til en rimelig dækning af auktionsvinderens omkostninger til udlægningen af et område, samt omkostninger til indhentning af efterforskningsdata, som efterfølgende kommer samtlige markedsaktører til gode.

Det er hensigten, at eneretsperioden ved gennemførelsen af en eventuel ny auktion i samme område (en sekundær auktion) som udgangspunkt skal være 5 år. Dette gælder både en sekundær auktion i selve indvindingsområdet efter enerettens udløb og en sekundær auktion i en del af det område, der var omfattet af den primære auktion, men som der ikke er givet indvindingstilladelse i. Det vil endvidere gælde, hvis der anmodes om auktion over et område, der tidligere har været udlagt som bygherreområde, jf. § 20, stk. 2, nr. 3. Den kortere eneretsperiode skyldes, at den pågældende indvinder ikke vil have de samme investeringsomkostninger til udlægning af området, som aktøren, der foretager de påkrævede undersøgelser på baggrund af den primære auktion, da den sekundære auktionsvinder vil kunne bygge videre på de data, som den primære auktionsvinder har tilvejebragt.

I bygherreområder, jf. § 20 stk. 2, nr. 3, vil tilladelsens længde og dermed eneretsperioden afhænge af det pågældende projekt, som materialerne skal benyttes til. Som hidtil vil der som altovervejende hovedregel ikke blive givet tilladelser af mere end 10 års varighed, men der vil kunne ansøges om fornyet tilladelse, hvis betingelserne fortsat er opfyldt.

Det er hensigten, at der skal fastsættes regler om, at den bygherre, der oprindeligt har fået udlagt området, skal have fortrinsret til at søge en ny tilladelse, hvis betingelserne for at få en bygherretilladelse stadig er opfyldt, samt om, hvorvidt ansøgning om auktion eller fællesområde evt. skal have fortrinsret, hvis området ikke fortsætter som bygherreområde.

Hvis det vurderes hensigtsmæssigt for at opnå mulighed for en kontinuerlig indvinding i et område, vil der blive fastsat regler om, at der kan afholdes auktion og gives efterforskningstilladelse i et område, før eneretten udløber. Eneretten udelukker således kun, at der gives indvindingstilladelse til en anden i eneretsperioden.

Det foreslås i nr. 4, at ministeren bemyndiges til at fastsætte regler om tilladelse til efterforskning og indvinding i et fællesområde efter § 20, stk. 2, nr. 2, herunder om, i hvilke områder der kan gives tilladelse til fælles råstofindvinding.

Fællesområder er i dag udlagt ved bekendtgørelse med hjemmel i lovens § 22, stk. 1, jf. bekendtgørelse nr. 1298 af 12. december 2013 om udlægning af områder for fælles indvinding af råstoffer fra havbunden. Med lovforslaget foreslås det at ændre systemet med fællesområder, så de konkrete fællesområder og vilkårene for dem ikke længere skal fastlægges ved bekendtgørelse, jf. den i lovforslagets § 1, nr. 10, foreslåede ændring af § 20, stk. 2, nr. 2, og den i lovforslagets § 1, nr. 26, foreslåede ophævelse af § 22, stk. 1.

Der vil stadig skulle være regler i bekendtgørelsesform om fællesområder, som indeholder de generelle regler for, i hvilke typer af områder der kan ansøges om fællesområdetilladelse, eventuelt generelle vilkår for indvinding i områderne, og andre generelle regler om systemet, herunder om adgangen til at få tilladelse på samme vilkår som en eksisterende tilladelse i området uden at foretage efterforskning og miljøvurdering.

Der vil som udgangspunkt kunne søges om fællesområdetilladelse i de samme typer områder som i dag, nemlig i de tidligere såkaldte overgangsområder defineret i bekendtgørelse nr. 1078 af 11. december 1996 om udlæg af overgangsområder for indvinding af sand, grus og ral fra havbunden og i områder, som har været omfattet af en auktion, og hvor der enten ikke er givet indvindingstilladelse til auktionsvinderen, eller eneretten er udløbet. Det er derudover hensigten, at der skal være adgang til at søge om at få tidligere bygherreområder udlagt til fællesområde. For så vidt angår tidligere auktionsområder og bygherreområder, vil der også være mulighed for at anmode om at få afholdt auktion, jf. ovenfor.

Det er endvidere hensigten at fastsætte regler om, at ændringer eller tilbagekaldelse af den oprindelige tilladelse også får virkning for de efterfølgende tilladelser, der er meddelt på samme vilkår, og at alle disse tilladelser tidsbegrænses til samme tidspunkt.

Desuden er det hensigten at fastsætte regler om betingelserne for at få meddelt en tilladelse til en ny mængde eller på andre vilkår end dem, der er fastsat i en anden gældende tilladelse i samme område.

Det er tanken, at det skal fremgå af Naturstyrelsens hjemmeside, hvilke områder der er givet fællesområdetilladelse i og på hvilke vilkår, således at andre kan søge om at få en tilladelse på samme vilkår. Det vil endvidere lige som i dag fremgå af hjemmesiden, hvor stor en tilladt mængde der er tilbage i de enkelte fællesområder. Denne opgøres på baggrund af tilladelsesindehavernes kvartalsvise indberetninger af, hvilke mængder de har indvundet i de forskellige områder. Hver tilladelsesindehaver er i fællesområder såvel som i andre indvindingsområder forpligtet til at holde løbende kontrol med, om vilkårene for den meddelte tilladelse overholdes, herunder vilkåret for indvindingsmængden. En tilladelsesindehaver i et fællesområde er således forpligtet til at sørge for, at der ikke indvindes mere under deres tilladelse end den senest offentliggjorte restmængde. Hvis en tilladelsesindehaver i øvrigt får oplysninger om, at en del af eller hele restmængden er indvundet af en anden tilladelsesindehaver, skal vedkommende også tage højde for dette forbindelse med den løbende kontrol, og kan således i dette tilfælde ikke lovligt indvinde den del af den offentliggjorte restmængde, som vedkommende er bekendt med, allerede er blevet indvundet af en anden.

Når mængden er tæt på at være opbrugt, er det ikke tilstrækkeligt at opgøre den resterende mængde kvartalsvis, da dette medfører en risiko for, at flere indvindere, der indvinder i samme periode, indvinder op til den offentliggjorte restmængde, og at den tilladte mængde derfor overskrides, uden at de pågældende indvindere har kunnet vide det. Der vil derfor blive indført regler, som skal imødegå dette. Det forventes, at der allerede med en bekendtgørelsesændring i foråret 2015 med hjemmel i de hidtil gældende regler i loven indføres en hjemmel i bekendtgørelsen til at fastsætte en hyppigere indberetning for områder, hvor mængden er ved at være opbrugt, samt indføre en pligt for tilladelsesindehavere til at indberette det, så snart de har indvundet hele den resterende, offentliggjorte, mængde. Det vil endvidere blive overvejet i forbindelse med opfølgningen på dette lovforslag at indføre en pligt til i visse tilfælde at foretage anmeldelse forud for indvinding i et fællesområde. Det kan f.eks. være relevant ved indvinding i et område, hvor mængden er ved at være opbrugt. Det kan også være relevant, hvis den pågældende planlægger at indvinde en stor del af den tilbageværende mængde inden for det kommende kvartal.

Hvis det vurderes hensigtsmæssigt, vil der også være mulighed for at indføre regler om fordeling af den sidste del af en tilladt mængde mellem de indvindere, der har tilladelse i området.

På længere sigt overvejes det at indføre et system til løbende digital indberetning af indvundne mængder, hvilket ville kunne effektivisere tilsynet og gøre det lettere for såvel indvindere som myndigheder at følge med i tilbageværende mængder i områderne, jf. også bemærkningerne til § 1, nr. 44.

Til nr. 18

Det foreslås at indsætte §§ 20 b og 20 c, der alene omhandler nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer. Det foreslås samtidig, at nyttiggørelse udgår af lovens § 20, stk. 2, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 11.

Til § 20 b

Til stk. 1

Det foreslås i stk. 1, at miljøministeren på nærmere fastsatte vilkår kan meddele tilladelse til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer, jf. § 20 c. Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i § 20, stk. 2, nr. 3, hvorefter nyttiggørelse kan tillades af miljøministeren.

Selve kravet om tilladelse til nyttiggørelse fremgår af § 20, stk. 1, hvorefter al råstofindvinding kræver tilladelse efter råstofloven.

Det foreslås dog, at nyttiggørelse til anvendelser, der tillades efter kystbeskyttelsesloven, ikke kræver

tilladelse efter råstofloven, jf. det foreslåede stk. 3 og bemærkningerne hertil samt lovforslaget § 1, nr. 7, om ændring af lovens § 20, stk. 1. Bestemmelsen vil således fremover alene finde anvendelse i forbindelse med tilladelse til nyttiggørelse på land samt i anlæg på søterritoriet, som ikke kræver tilladelse efter kystbeskyttelsesloven, herunder anlæg, der er omfattet af havneloven eller lov om Metroselskabet I/S og Arealudviklingsselskabet I/S.

Det bemærkes, at nyttiggørelse som hidtil anvendes i en bredere betydning end i affaldsreguleringen, idet det omfatter alle typer af anvendelse af materialerne til nyttige formål.

Både ved anvendelse på havet og på land skal det vurderes, hvorvidt materialerne er egnede til nyttiggørelse, herunder skal materialets forureningsgrad og beskaffenhed belyses og vurderes.

Der vil således i forbindelse med behandlingen af sagerne bl.a. skulle foretages en vurdering af sandsynligheden for, at materialerne er forurenede med miljøfarlige stoffer. Denne vurdering foretages ud fra parametre som afstanden til mulige forureningskilder samt vind- og strømforhold i området. Hvis det vurderes, at materialerne kan være forurenede, skal der tages kemiske prøver af dem, og herudfra vurderes materialernes miljømæssige egnethed til det nyttiggørelsesformål, som ansøger har beskrevet i sin ansøgning.

De øvrige miljømæssige forhold i forbindelse med optagning og anbringelse af materialerne skal også vurderes og reguleres i tilladelsen, men i det omfang dette kræver tilladelse efter anden lovgivning, hvor de miljømæssige forhold reguleres, vil der ikke skulle foretages en særskilt vurdering og vilkårsfastsættelse for dette i nyttiggørelsestilladelsen.

Bestemmelsen ændrer således ikke på, at der i givet fald skal meddeles tilladelse i henhold til andre bestemmelser, som regulerer henholdsvis den pågældende optagning på søterritoriet og anvendelsen på søterritoriet eller på land.

Optagningen kan, hvis der er tale om forurenede sedimenter, være omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2. Det er kommunalbestyrelsen, der skal afgøre, om optagningen er omfattet af denne bestemmelse, og i givet fald tage stilling til ansøgning om tilladelse.

Anvendelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer i anlæg m.v. kan være omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 19 eller § 33. Det er normalt ligeledes kommunalbestyrelsen, der er kompetent myndighed i relation til disse bestemmelser, jf. nærmere afsnit 3.4.1 i de almindelige bemærkninger.

Hvis der er tale om nyttiggørelse i anlæg, som er omfattet af miljøbeskyttelseslovens regler om godkendelse af listevirksomhed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 33, vil vurderingen af, om anvendelsen er miljømæssigt forsvarlig, ske i forbindelse med godkendelsesbehandlingen efter miljøbeskyttelsesloven, og der skal i så fald ikke tages stilling til det i tilladelsen efter § 20 b.

I tilfælde, hvor nyttiggørelsen forudsætter en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, vil der ikke i tilladelsen efter § 20 b skulle tages stilling til beskyttelse af jord og grundvand, idet hensynet hertil vil blive varetaget i forbindelse med tilladelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 19.

Nyttiggørelsestilladelsen vil normalt først kunne gives, når eventuelle nødvendige tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven til optagning og/eller anvendelse er givet.

Nyttiggørelsestilladelse gives ofte til anvendelse i et konkret anlæg eller projekt. I visse tilfælde vil der dog kunne gives nyttiggørelsestilladelse til en mere generel anvendelse, herunder til afsætning på det almindelige råstofmarked.

For at fremme mulighederne for nyttiggørelse er det hensigten at udvide anvendelsesområdet for bekendtgørelse nr. 1662 af 21. december 2010 om anvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder og om anvendelse af sorteret, uforurenat bygge- og anlægsaffald, som er udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven, så der indføres tilsvarende regler for anvendelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer på land og eventuelt også i anlægsarbejder på søterritoriet. Dette vil ske på baggrund af

et fagligt udredningsarbejde. Nyttiggørelsen vil stadig forudsætte tilladelse efter råstofloven, men denne tilladelse vil ikke skulle tage stilling til de miljøforhold, som bekendtgørelsen tager højde for.

Til stk. 2

I stk. 2 foreslås det, at det påhviler den, der søger om tilladelse til nyttiggørelse, at foretage de fornødne undersøgelser og miljømæssige vurderinger. Reglen svarer til lovens § 20 a, stk. 4, som nyttiggørelsessagerne hidtil har været omfattet af, og forslaget medfører således ikke ændringer i forhold til den gældende retstilstand.

Det følger af reglen, at ansøger skal bekoste de fornødne undersøgelser om bl.a. forureningsgrad, materialets beskaffenhed, herunder f.eks. kornstørrelse, og biologiske forhold i forbindelse med placeringen af sedimentet m.v., jf. også bemærkningerne til stk. 1 ovenfor. Hermed følges almindelig praksis inden for miljøadministrationen.

Bestemmelsen skal også ses i sammenhæng med råstoflovens § 34, hvorefter der kan fastsættes regler om, hvilke oplysninger en ansøgning skal indeholde.

Til stk. 3

I stk. 3 foreslås, at der ikke kræves tilladelse efter stk. 1 i tilfælde, der er omfattet af en tilladelse til videreførelse eller nyttiggørelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 b.

Det foreslås i lovforslagets § 2, nr. 2, at indsætte en ny bestemmelse i kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, nr. 1, hvorefter der kan gives tilladelse til at videreføre sediment nedstrøms på kysten, som er ophobet som følge af et fast anlæg, en sejlrende, et havnebassin el. lign. (by-pass). Fjernelse af sediment efter denne bestemmelse er principielt en indvinding af råstoffer, som så videreføres i sedimentvandringen på den anden side af anlægget eller sejlrenden. Da det imidlertid ikke er hensigtsmæssigt, at en sådan videreførelse kræver tilladelse efter to love, foreslås det at undtage det fra råstoflovens tilladelseskrav, se også lovforslagets § 1, nr. 3, hvor der foreslås indsat en tilsvarende undtagelse for så vidt angår råstofindvinding på land.

Det foreslås endvidere i lovforslagets § 2, nr. 2, at indsætte en ny bestemmelse i kystbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, nr. 2, hvorefter der kan gives tilladelse til nyttiggørelse i form af kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, nr. 1, eller etablering af anlæg eller opfyldning i henhold til en tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 a, stk. 1, nr. 1 eller 2.

I de nævnte tilfælde skal ansøgninger om nyttiggørelse altså behandles af Kystdirektoratet efter kystbeskyttelsesloven og ikke af Naturstyrelsen efter råstofloven. Dette skyldes, at sagerne alligevel skal behandles af Kystdirektoratet, da den anvendelse, som der søges om at nyttiggøre materialerne til, kræver tilladelse fra Kystdirektoratet. Man undgår således – i modsætning til i dag – at der skal gives tilladelse til projektet af to myndigheder efter to forskellige love.

I forbindelse med behandlingen af ansøgninger efter den foreslåedes § 16 b i kystbeskyttelsesloven, vil der ske en høring af berørte myndigheder og organisationer, bl.a. Naturstyrelsen. I forbindelse med denne høring skal Naturstyrelsen vurdere de miljømæssige forhold, herunder i forhold til placering af sedimentet, bl.a. i lyset af sedimentets forureningsgrad. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til ændringen af kystbeskyttelsesloven, jf. § 2, nr. 2.

Til stk. 4 og 5

I stk. 4 foreslås, at tilladelse efter stk. 1 kan afslås, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres ved by-pass, jf. § 16 b, stk. 1, nr. 1, i lov om kystbeskyttelse.

Det foreslås endvidere i stk. 5, at ansøgning om tilladelse til dumpning i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet (ansøgning om klappning), hvis materialet er egnet til nyttiggørelse, kan anses som ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1.

Bestemmelserne er en del af gennemførelsen af det hierarki, som foreslås indført i forhold til, hvordan oprensings- og uddybningsmaterialer skal anvendes eller bortskaffes, jf. afsnit 3.4.2 i de almindelige bemærkninger. Det foreslås, at i det omfang oprensings- og uddybningsmaterialer skal by-passes for at undgå negativ virkning nedstrøms på kysten skal materialerne anvendes til by-pass. I det omfang, det ikke er nødvendigt at by-passe materialerne, skal de søges nyttiggjort enten til kystbeskyttelse, til anlæg på søterritoriet eller på land eller til andre formål på land. Såfremt by-pass og nyttiggørelse ikke er muligt, kan materialet dumpes (klappes) på havet efter havmiljøloven. Alternativt kan materialet deponeres efter reglerne i bekendtgørelse nr. 1049 af 28. august 2013 om deponeringsanlæg.

Hvis ansøgeren søger Naturstyrelsen om tilladelse til nyttiggørelse, vil behandling af ansøgningen normalt forudsætte, at der først tages stilling til, om materialet er egnet til by-pass, og om det er nødvendigt at by-passe det af hensyn til kysten.

Medmindre Naturstyrelsen umiddelbart kan konstatere, at materialet ikke er egnet til by-pass, f.eks. fordi det er for forurenat, vil styrelsen derfor sende sagen til Kystdirektoratet, og afvente Kystdirektoratets stillingtagen. Hvis Kystdirektoratet vurderer, at materialet skal by-passes for at undgå en negativ virkning nedstrøms på kysten, og dette også miljømæssigt er acceptabelt, kan der gives en tilladelse til by-pass efter kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, nr. 1, jf. lovforslagets § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil. Naturstyrelsen vil i så fald som udgangspunkt give afslag på ansøgning om nyttiggørelse.

Der vil med hjemmel i det foreslåede stk. 6 blive fastsat regler om proceduren, og herunder vil der kunne fastsættes regler om, at der er tilfælde, hvor man som udgangspunkt ikke vil overveje by-pass, f.eks. de tilfælde, hvor en havn ønsker at anvende materialerne i egne anlæg.

Der kan være tilfælde, hvor det må forudses, at ikke alt materialet vil kunne eller ikke nødvendigvis skal by-passes, og hvor det derfor kan være relevant at have en parallel tilladelse til nyttiggørelse efter råstofloven. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis materialet må forudses i visse tilfælde ikke at kunne opfylde kvalitetskravene i en tilladelse til by-pass efter kystbeskyttelsesloven, eller hvis der f.eks. er tale om meget store mængder sediment på en strækning, hvor der ikke er væsentlig erosion. Hvis materialet i så fald vil kunne nyttiggøres, kan der gives en tilladelse hertil, som kun kan udnyttes i det omfang materialet ikke skal by-passes i henhold til tilladelsen efter kystbeskyttelsesloven.

Helt eller delvist afslag på tilladelse til nyttiggørelse under henvisning til reglen i stk. 4 vil forudsætte, at det i det konkrete tilfælde er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet at kræve, at materialet by-passes. Der kan således ikke gives afslag på ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse, hvis by-pass vil blive uforholdsmæssigt dyrt i forhold til nyttiggørelse efter råstofloven.

Hvis en havn ansøger Naturstyrelsen om tilladelse til nyttiggørelse, og Naturstyrelsen eller Kystdirektoratet vurderer, at materialet ikke er egnet til by-pass, f.eks. fordi materialet er for forurenat, behandles sagen som i dag af Naturstyrelsen efter råstofloven.

Hvis Naturstyrelsen modtager en ansøgning om klapping, vil det tilsvarende først skulle undersøges, om materialet skal by-passes, og, hvis det ikke er tilfældet, om det er egnet til nyttiggørelse. I så fald kan der meddeles tilladelse efter stk. 5 (eller de foreslåede bestemmelser i kystbeskyttelsesloven). Hvis ansøgeren i denne situation ikke ønsker en nyttiggørelsestilladelse, vil vedkommende have mulighed for at trække sin ansøgning tilbage.

De nærmere regler om udmøntningen af hierarkiet vil blive fastsat i bekendtgørelse i medfør af det foreslåede stk. 6 og vil blive koordineret med de tilsvarende regler, der fastsættes herom i medfør af den foreslåede bestemmelse i kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 6, jf. lovforslaget § 2, nr. 2, og bemærkningerne hertil, og med regler udstedt i medfør af havmiljøloven, særlig dennes § 28.

Det er således hensigten, at der med hjemmel i havmiljøloven skal indføres tilsvarende regler i forhold til behandlingen af ansøgninger om dumpning (klapping), jf. § 3, stk. 1, nr. 8, i bekendtgørelse 32 af 7. januar 2011 om dumpning af optaget havbundsmateriale (klapping). Hvis der ansøges om tilladelse til

klapning vil det således også skulle vurderes, om materialet bør by-passes Hvis dette ikke er tilfældet, vil det ligeledes være en forudsætning for at få tilladelse til klapning, at ansøgeren dokumenterer, at materialet ikke kan nyttiggøres, eller at dette vil være uforholdsmæssigt dyrt. Helt eller delvist afslag på tilladelse til klapning under henvisning til hierarkiet vil forudsætte, at det i det konkrete tilfælde er i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet at kræve, at materialet by-passes eller nyttiggøres. Hvis det vurderes, at materialet skal by-passes eller nyttiggøres, kan ansøgningen om tilladelse til klapning anses som ansøgning om tilladelse efter de foreslåede bestemmelser i kystbeskyttelseslovens § 16 b, jf. dennes stk. 4, eller råstoflovens § 20 b, jf. det foreslåede stk. 5.

Hvis det kan forudses, at ikke alt materialet vil kunne by-passes eller nyttiggøres, kan det være relevant at have en parallel tilladelse til klapning.

Til stk. 6

I stk. 6 foreslås, at miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, herunder om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om vilkår efter § 21, stk. 2. Det foreslås også, at ministeren kan fastsætte nærmere regler om kravet i stk. 4.

Det er hensigten, at der skal udarbejdes en bekendtgørelse om behandling af sager om nyttiggørelse, der med hjemmel i råstoflovens § 34 fastsætter krav til ansøgning, med hjemmel i det foreslåede stk. 6 fastsætter regler om proceduren og indholdsmæssige krav vedrørende nyttiggørelsestilladelser, herunder nærmere regler om det foreslåede hierarki. Derudover vil bekendtgørelsen indeholde krav om indberetning om art, mængde og anvendelse af nyttiggjorte materialer, samt om, at indberetningen skal ske digitalt, hvilket fastsættes med hjemmel i den foreslåede § 36 a, jf. lovforslagets § 1, nr. 44.

De regler, som udstedes i medfør af bestemmelsen, vil skulle koordineres eller sammenskrives med de tilsvarende regler om klapning, der fastsættes i medfør af havmiljøloven, særlig dennes § 28, og om videreførelse og nyttiggørelse efter den foreslåede § 16 b i kystbeskyttelsesloven, der fastsættes med hjemmel i § 16 b, stk. 5 og 6.

Det er hensigten, at bemyndigelsen også kan anvendes til at fastsætte regler om tilfælde, hvor man ikke skal følge det angivne hierarki, f.eks. tilfælde, hvor en havn ønsker at anvende materialerne i egne anlæg, også på land, eller grupper af tilfælde, hvor det kan forudses, at en konkret proportionalitetsvurdering i de fleste sager ville føre til, at materialet ikke kan kræves videreført eller nyttiggjort på havet efter reglerne i kystbeskyttelsesloven.

Til § 20 c

I § 20 c foreslås der indført en definition af, hvad der forstås ved oprensnings- og uddybningsmaterialer, som kan tillades nyttiggjort. Det foreslås, at der ved oprensnings- og uddybningsmaterialer skal forstås havbundsmateriale, der fremkommer ved oprensning eller uddybning af havne og sejlrender, eller når der i andre tilfælde er brug for oprensning eller uddybning på søterritoriet.

Som hidtil er det ikke afgørende, om materialerne konkret skal anses som affald eller ej, jf. afsnit 3.4.1. i de almindelige bemærkninger. Det er kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at afgøre, om materialerne er affald, hvis det i den konkrete sag er relevant at tage stilling hertil.

Den foreslåede definition indebærer en udvidelse af, hvilke materialer der kan anvendes til nyttiggørelse, idet også materiale uden for havnens dækkende værker og sejlrender kan anvendes til nyttiggørelse, hvis der er behov for at fjerne det. Den udvidede adgang til nyttiggørelse er møntet på de tilfælde, hvor der af hensyn til f.eks. sejladsen er behov for at fjerne sediment, der ligger uden for sejlrender og havnens dækkende værker. Denne situation forekommer f.eks. i de tilfælde, hvor sedimentet har hobet sig op pga. et fast anlæg, og hvor havnen har et behov for f.eks. en præventiv oprensning, således at sedimentet ikke af bølger og strøm føres over i sejlrenden eller ind i havnebassinet. Der kan også forekomme

tilfælde, hvor der ophobes sediment i havet uden for udløbet af et vandløb, som så spærrer for udløbet og medfører oversvømmelser langs vandløbet. I sådanne og andre tilfælde, hvor der er et dokumenteret behov for at fjerne det ophobede sediment, bør dette, hvis det er egnet, kunne tillades nyttiggjort i stedet for at skulle dumpes på havet (klapning). Det skal dog i forbindelse med behandlingen af sagerne påses, at der er et reelt behov for at få sedimentet fjernet fra det pågældende sted. Hvis der ikke er et sådant behov, og sedimentet således optages, fordi det ønskes anvendt eller solgt, vil situationen være omfattet af de almindelige regler om indvinding af råstoffer, herunder kravet om tilladelse efter råstoflovens § 20, forbuddet mod at tillade indvinding på mindre end 6 m vanddybde og vederlagsreglerne.

Til nr. 19

§ 21, stk. 1, nr. 2, giver hjemmel til i tilladelser efter § 20 til efterforskning at stille vilkår vedrørende gennemførelse og indhold af efterforskningen og godkendelse af undersøgelsesprogrammer. Den gældende bestemmelse er begrænset til den råstofgeologiske del af efterforskningen. Det foreslås, at denne begrænsning udgår, så der i tilfælde, hvor det måtte være relevant, er mulighed for at fastsætte sådanne vilkår også om de miljømæssige undersøgelser. Dette svarer også til, at der i den gældende § 34 bl.a. er hjemmel til at fastsætte regler om, at undersøgelsesprogrammer til brug for en ansøgning skal godkendes. I denne bestemmelse er der ikke fastsat begrænsninger i, hvilke typer af undersøgelser der er tale om.

Til nr. 20

§ 21, stk. 1, nr. 7, giver hjemmel til i tilladelser efter § 20 til efterforskning at stille vilkår vedrørende anmeldelse af efterforskningsmateriel og krav til dettes udstyr. Bestemmelsen nævner »indvindingsfartøjet«. Da den omhandler efterforskning og ikke indvinding, foreslås det at ændre dette til »fartøjet«.

Endvidere foreslås bestemmelsen præciseret ved, at der indsættes en udtrykkelig generel omtale af vilkår om egenkontrol. Der vil således bl.a. være hjemmel til at fastsætte vilkår om, at overvågning og egenkontrol skal foretages efter bestemte metoder med udstyr, der opfylder bestemte krav, eller af akkrediterede virksomheder, sagkyndige o. lign. Der er i forvejen i bestemmelsen nævnt vilkår om elektronisk kontroludstyr til registrering af fartøjets position og arbejde m.v., hvilket i praksis er den mest almindelige form for egenkontrol, der pålægges i forbindelse med efterforskningstilladelser.

Til nr. 21

Det foreslås i § 21, stk. 2, om vilkår i indvindingstilladelser efter § 20 at indsætte en henvisning til den foreslåede § 20 b om nyttiggørelse. Dette skyldes, at det foreslås, at tilladelse til nyttiggørelse ikke længere skal gives med hjemmel i § 20, men udskilles til en særskilt bestemmelse, § 20 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 18, og bemærkningerne hertil. De enkelte numre i § 21, stk. 2, vil derfor omfatte såvel tilladelser til indvinding som til nyttiggørelse. I nr. 1 og 3 nævnes ordet indvinding. Det foreslås, at indsætte »nyttiggørelse« i nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 22. Der foreslås ikke en tilsvarende ændring i stk. 2, nr. 3, som omhandler vilkår om opmåling efter endt indvinding og andre opfølgende vilkår, som er særlig målrettet egentlige indvindingstilladelser. Hvis der i en konkret nyttiggørelsestilladelse efter den foreslåede § 20 b bliver behov for at stille vilkår om opfølgning, vil der være hjemmel hertil i stk. 2, nr. 1 eller 8. I de tilfælde, hvor optagningen eller anvendelsen også kræver tilladelse efter anden lovgivning, vil det dog ofte være i disse tilladelser, at vilkår af denne type stilles.

Til nr. 22

§ 21, stk. 2, nr. 1, giver hjemmel til at stille vilkår i tilladelser efter § 20 om gennemførelse af indvindingen. Fremover vil den også omfatte tilladelser til nyttiggørelse efter § 20 b, jf. forslaget i § 1, nr. 21. Det foreslås derfor at præcisere, at der også kan stilles vilkår om gennemførelsen af nyttiggørelsen.

Bestemmelsen foreslås desuden præciseret ved, at der ud over »overvågning«, som allerede er nævnt i

bestemmelsen, indsættes en udtrykkelig omtale af egenkontrolvilkår i øvrigt, idet det er denne betegnelse, der bruges i de fleste andre miljølove. Der er også med hjemmel i den hidtidige bestemmelse blevet stillet egenkontrolvilkår i tilladelserne, f.eks. om måling af spild, støjmåling, krav om AIS-udstyr på skibet, indsendelse af kvalitetssikringsplan m.v. Der vil således bl.a. være hjemmel til at fastsætte vilkår om, at overvågning og egenkontrol skal foretages efter bestemte metoder med udstyr, der opfylder bestemte krav, eller af akkrediterede virksomheder, sagkyndige o. lign.

Til nr. 23 og 24

Det foreslås at ophæve § 21, stk. 3, 2. og 3. pkt., og § 21, stk. 4, der omhandler vederlagsfrihed for indvinding til visse formål. Bestemmelserne om vederlagsfrihed foreslås samlet i § 22 a, der i øvrigt omhandler vederlag, se nærmere lovforslagets § 1, nr. 29, om nyaffattelse af § 22 a, stk. 4, og bemærkningerne hertil. De ophævede bestemmelser videreføres således med visse ændringer i det foreslåede § 22 a, stk. 4.

§ 21, stk. 3, bestemmer herefter alene, at der i tilladelser til efterforskning eller indvinding efter § 20 skal fastsættes vilkår om vederlag, jf. § 22 a. Hvis det følger af § 22 a, at der ikke skal betales vederlag, vil vilkåret gå ud på dette.

Til nr. 25

Det foreslås at indsætte en overskrift »Generelle regler« før § 22. § 22 vil med de foreslåede ændringer i § 1, nr. 26-28, indeholde bemyndigelse for ministeren til at udstede generelle regler for efterforskning og indvinding på havet samt til at udlægge områder, hvor der ikke eller kun i begrænset omfang kan gives tilladelse til råstofindvinding, foruden den eksisterende hjemmel til at udlægge områder, som forbeholdes råstofindvinding.

Til nr. 26

Det foreslås at ophæve § 22, stk. 1 og 2.

Ifølge det gældende stk. 1 udlægger miljøministeren ved bekendtgørelse områder til fælles råstofindvinding og fastsætter regler for meddelelse af tilladelse til efterforskning og indvinding i disse områder, herunder om ændring og tilbagekaldelse og vilkår efter § 21.

Det gældende stk. 2 knytter sig til stk. 1 og omhandler ophævelse af områder udlagt efter stk. 1, som ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Udlægning af fællesområder ved bekendtgørelse og ændring af vilkårene herfor, herunder de udlagte mængder, har vist sig at være en ret omstændelig procedure. Først indsender en virksomhed en ansøgning om udlægning af et område eller ændring af vilkår om mængde. Herefter træffer Naturstyrelsen afgørelse om vilkårene for udlægning. Denne afgørelse kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden for en klagefrist på 4 uger. Herefter kan så bekendtgørelsen udstedes. Råstofbranchen har derfor ønsket en mere smidig proces.

Der vurderes ikke at være noget juridisk til hinder for, at man kan afgrænse fællesområder og fastsætte vilkår for indvindingen ved konkrete tilladelser, ligesom det sker i tilladelser efter auktion og i bygherre-tilladelser efter § 20, stk. 2, nr. 1 og 3. Der skal så udstedes en tilladelse efter lovens § 20, stk. 2, nr. 2, til den, der ansøger om at få tilladelse til indvinding i et fællesområde. Tilladelsen vil – som andre tilladelser – blive offentliggjort, og andre indvindere vil kunne søge om at få en tilladelse til indvinding på samme vilkår, herunder til indvinding af den samme mængde i området uden at foretage yderligere efterforskning eller miljøvurdering. Kun vilkår om vederlag vil være forskellige, idet der vil gælde forskellig takst for indvindere, der har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering, og andre indvindere, jf. § 22 a, stk. 2.

Et samlet overblik over fællesområder og tilladte mængder og andre vilkår vil kunne findes på Naturstyrelsens hjemmeside. Indvundne mængder vil ligeledes som hidtil fremgå af Naturstyrelsens hjemmeside.

I forhold til de eksisterende fællesområder er det hensigten, at Naturstyrelsen udsteder nye tilladelser til de indvindere, som har eksisterende tilladelser, med de ændringer der følger af overgangen til det nye system, bl.a. at tilladelserne tidsbegrænses til som udgangspunkt 10 år. Vederlagssatsen vil blive fastsat som i de eksisterende tilladelser. Andre indvindere vil kunne få udstedt tilsvarende tilladelser.

Det foreslås, at der ikke længere skal gælde en generel regel om bortfald af tilladelser, der ikke udnyttes, jf. lovforslagets § 1, nr. 33. Dette vil også gælde tilladelser i fællesområder. I stedet vil der i konkrete tilfælde, hvor der er behov for at sikre, at områder ikke vedbliver at være udlagt, selv om der ikke er et væsentligt behov for dem til råstofindvinding, blive fastsat vilkår om bortfald i medfør af lovens § 22, stk. 2, nr. 6. Dette gælder også for de tilladelser i eksisterende områder, der skal udstedes i forbindelse med overgangen til det nye system.

I øvrigt henvises til lovforslagets § 1, nr. 10 og 17, og § 5, stk. 2, og bemærkningerne hertil.

Det gældende stk. 3 bliver stk. 1. Bestemmelsen bemyndiger miljøministeren til ved bekendtgørelse at udlægge områder, som forbeholdes råstofforsyning herunder særlige råstofforsyningsbehov.

Til nr. 27

Det foreslås at ændre formuleringen af § 22, stk. 3, der bliver stk. 1, om udlægning af områder, som forbeholdes råstofforsyning, således at »ved bekendtgørelse udlægge« ændres til »fastsætte regler, hvorved der udlægges«.

Der er tale om en sproglig justering, som alene skal sikre konsistens med ordlyden af det foreslåede stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 28, og som ikke medfører nogen indholdsmæssig ændring af, hvad miljøministeren er bemyndiget til i medfør af bestemmelsen.

Til nr. 28

Det foreslås at indsætte to nye stykker, stk. 2 og 3, i § 22.

Til stk. 2

Det foreslås at indføre en ny bestemmelse i § 22, stk. 2, med en bemyndigelse til, at miljøministeren kan fastsætte regler, hvorved der udlægges områder, hvor der ikke kan gives tilladelse til råstofindvinding, eller hvor adgang til at give tilladelse til råstofindvinding begrænses. Formålet er dels at sikre en beskyttelse af områderne, dels at medvirke til en højere grad af forudsigelighed for indvinderne, ved at det angives, hvor råstofindvinding ønskes udfaset.

I medfør af § 10 i lov om havstrategi kan der udpeges beskyttede områder, hvor der ikke skal foregå aktiviteter, som påvirker havbunden. Hvis det beslutes at udpege sådanne områder, er det hensigten at benytte den foreslåede bestemmelse til at fastsætte ved bekendtgørelse, at der ikke kan gives tilladelse til råstofindvinding i disse områder. Det følger af § 18 i lov om havstrategi, at statslige, regionale og kommunale myndigheder ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen er bundet af de miljømål og indsatsprogrammer, der fastsættes efter loven. Det vil følge heraf, at der skal gives afslag på tilladelse til råstofindvinding, hvis det ville være i strid med miljømål og indsatsprogrammer, herunder i strid med beskyttelsen i de beskyttede områder. Det vurderes dog hensigtsmæssigt, at de beskyttede områder også kan fastsættes ved bekendtgørelse efter råstofloven, så der ikke skal tages konkret stilling til ansøgninger om råstofindvinding i de pågældende områder.

Den foreslåede bestemmelse giver herudover hjemmel til at udlægge andre områder, som ønskes helt eller delvis friholdt fra råstofindvinding på grund af væsentlige hensyn til miljø, natur eller fiskerimæssige interesser eller andre væsentlige samfundsmæssige interesser. Som basis for overvejelser om at udlægge sådanne områder med restriktioner vil konsekvenserne for råstofforsyningen blive undersøgt. Det følger

af råstoflovens formålsbestemmelser i §§ 1 og 3, at der ved lovens anvendelse på den ene side skal lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn, og på den anden side skal lægges vægt på en række beskyttelsesinteresser. Beslutning om eventuel udlægning vil således skulle ske på baggrund af en afvejning mellem på den ene side de beskyttelsesinteresser, der er baggrund for overvejelserne om udlægningen af det pågældende område, og på den anden side hensynet til det danske samfunds behov for forsyning med råstoffer fra det konkrete område og fra havet generelt.

Hvis områderne udlægges ved bekendtgørelse, afhænger beskyttelsen herefter ikke af en konkret vurdering og afvejning af de pågældende interesser i forbindelse med konkrete ansøgninger om tilladelse til indvinding.

Udlægningen af områderne vil ikke i sig selv give hjemmel til at forbyde allerede tilladt råstofindvinding. Eksisterende tilladelser vil kunne tilbagekaldes, hvis der er hjemmel til det i § 24, stk. 2 eller 3 (der bliver § 24, stk. 1 og 2).

Til stk. 3

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i stk. 3, hvorefter miljøministeren kan fastsætte regler om, hvordan efterforskning og indvinding af råstoffer skal udføres, herunder om efterforsknings- og indvindingsmetoder, anmeldelse af og krav til efterforsknings- og indvindingsmateriel, overvågning og egenkontrol i øvrigt. Overvågning og egenkontrol vil skulle udføres for den pågældende virksomheds egen regning. Der vil herunder kunne fastsættes regler om, at overvågning og egenkontrol skal foretages efter bestemte metoder, med udstyr, der opfylder bestemte krav, eller af akkrediterede virksomheder, sagkyndige o. lign.

Det er bl.a. hensigten at udstede regler, som skal gælde i de tilfælde, som måtte blive undtaget fra krav om tilladelse til efterforskning, jf. lovforslagets § 1, nr. 13. Bestemmelsen vil endvidere, i det omfang det vurderes hensigtsmæssigt, kunne anvendes til at fastsætte generelle regler til afløsning for standardvilkår i efterforsknings- og indvindingstilladelser.

Til nr. 29

Det foreslås at nyaffatte § 22 a, stk. 4 og 5.

Til stk. 4

Det foreslås at nyaffatte § 22 a, stk. 4, således at alle regler om vederlagsfritagelse samles her.

Det foreslåede nr. 1, hvorefter der ikke skal betales vederlag af råstoffer, der benyttes til kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse fra miljøministeren, svarer til den gældende § 21, stk. 3, 2. pkt. Tilladelse til kystbeskyttelse gives efter kystbeskyttelsesloven. Bestemmelsen er konsekvensrettet som følge af, at ressortansvaret for loven ved kongelig resolution af 3. februar 2014 er overgået fra transportministeren til miljøministeren. Kompetencen til at give tilladelse er delegeret til Kystdirektoratet. Bestemmelsen gælder, uanset hvem der indvinder råstofferne, og i hvilken type indvindingsområde. De største mængder råstoffer til kystbeskyttelse indvindes af Kystdirektoratet i særlige bygherreområder. Der er imidlertid også mulighed for, at der kan leveres vederlagsfrit fra auktionsområder. Vederlagsfritagelsen vil i disse tilfælde dog ikke berøre pligten til at betale arealvederlag, jf. § 22 a, stk. 1, eller minimumsvederlag i henhold til de regler herom, der fastsættes i medfør af § 22 a, stk. 6. Der vil også fortsat være mulighed for at indvinde vederlagsfrit i fællesområder i henhold til bestemmelsen. Dette kan være relevant for private og kommuner, der ønsker materiale til kystbeskyttelse, samt for Kystdirektoratet. Kystdirektoratet vil som hidtil kun indvinde meget begrænsede mængder råstoffer i fællesområder til brug på kyststrækninger, hvor behovet for kystbeskyttelse ikke kan bære udlægning af et bygherreområde, og kun, hvor der er

udlagt rigelige mængder i fællesområderne i nærheden. Langt den største del af de materialer, som Kystdirektoratet anvender til kystbeskyttelse, vil således som hidtil blive indvundet i bygherreområder.

Det foreslåede nr. 2 omhandler råstoffer, som benyttes til anlægsarbejder på søterritoriet og kontinental-soklen vedtaget ved lov. Reglen svarer til den gældende § 21, stk. 3, 3. pkt., med den ændring, at det foreslås, at vederlagsfritagelsen ikke længere skal gælde for råstoffer, der indvindes i fællesområder, men kun råstoffer, der indvindes i henhold til en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 eller 3, dvs. i auktionsområder og bygherreområder. Som i nr. 1 vil vederlagsfritagelsen i auktionsområder hverken påvirke pligten til at betale arealvederlag eller minimumsvederlag.

Det har givet anledning til problemer i praksis, at en bygherre, der indvinder til anlægsarbejder på havet vedtaget ved lov, ikke skal betale vederlag, uanset, hvor materialerne indvindes, dvs. at der kan indvindes vederlagsfrit i et fællesområde, hvor en anden har bekostet de undersøgelser, der ligger til grund for udlægningen, i forventning om at kunne indvinde til en lavere takst. Da de mængder, der indvindes af bygherrer til anlægsarbejder vedtaget ved lov, typisk er meget store, kan denne mulighed blive væsentligt forringet. Dette er i konflikt med lovens incitamentsstruktur, idet virksomheder, der bekoster den efterforskning og miljøvurdering, der ligger til grund for udlægningen af et fællesområde, risikerer ikke at kunne forrente denne investering. Det foreslås derfor, at vederlagsfritagelsen til anlægsarbejder vedtaget ved lov ikke skal gælde i fællesområder.

Hvis der ikke er mulighed for at finde andre egnede ressourcer, hvor der kan udlægges et bygherreområde til brug for projektet, men der findes egnede ressourcer i fællesområder, vil der være mulighed for at udlægge bygherreområder på samme areal som fællesområder, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 11. En sådan tilladelse vil dog forudsætte, at bygherren dokumenterer, at området indeholder tilstrækkelige mængder af råstoffer til, at man både kan indvinde den mængde, der allerede er givet tilladelse til efter § 20, stk. 2, nr. 2, og den mængde, som bygherren ønsker udlagt. Det vil desuden forudsætte, at bygherren foretager miljøundersøgelser og miljøvurdering, der dokumenterer, at det er miljømæssigt forsvarligt at indvinde denne samlede mængde. Indvinding til anlægsprojekter på havet vedtaget ved lov i et sådant bygherreområde vil være omfattet af vederlagsfritagelse ligesom i andre bygherreområder udlagt til projektet.

Det foreslåede nr. 3 om råstoffer, der indvindes i henhold til en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 eller 3, og som benyttes af en offentlig bygherre til udbygning eller nyanlæg af veje, broer og jernbaner, svarer til den gældende bestemmelse i § 21, stk. 4. Dog foreslås det, at diger udgår af bestemmelsen, da indvinding til brug for diger er dækket af det foreslåede nr. 1. Endvidere foreslås vederlagsfritagelsen udvidet fra kun at gælde råstoffer indvundet i bygherreområder til også at gælde for auktionsområder med de samme begrænsninger, som er anført under nr. 1 og 2. Der ses ikke at være nogen grund til, at den regel skulle være mere begrænset end reglen om anlægsprojekter på havet vedtaget ved lov. Bestemmelsen finder således både anvendelse i tilfælde, hvor den offentlige bygherre til de nævnte typer af projekter har fået en bygherretilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, og i tilfælde, hvor en offentlig bygherre får leveret materialer fra en anden indvinder, der har en tilladelse i et auktionsområde efter § 20, stk. 2, nr. 1.

Bestemmelsen har til formål at fremme anvendelsen af sømaterialer ved store offentlige anlægsprojekter og dermed sikre en forbedret samfundsmæssig råstofforsyning.

Vederlagsfritagelsen efter nr. 1-3 forudsætter, at tilladelsesindehaveren kan dokumentere, at de konkrete laster er leveret til den vederlagsfritagne anvendelse. Normalt vil det således være et krav, at de leveres direkte, usorteret og ubearbejdet til den pågældende vederlagsfritagne anvendelse. Materialer, der skal anvendes til kystbeskyttelse eller i øvrigt som fyldsand til vederlagsfritagne projekter skal således normalt sejles eller køres direkte til det sted, hvor de skal anvendes, uden at der sker bearbejdning eller sortering eller blanding med andre råstoffer, og uden at materialerne indgår sammen med andre råstoffer i den almindelige handel med råstoffer. Forbindelsen mellem den vederlagsfri anvendelse og den konkrete last af råstoffer skal kunne dokumenteres. Hvis der undtagelsesvis er tale om kvalitetsmaterialer, som indvindes

specifikt til brug for f.eks. betonfremstilling til et stort, vederlagsfritaget anlægsprojekt, er det ligeledes et krav, at tilladelsesindehaveren kan dokumentere, at de konkrete laster er anvendt til betonfremstilling til det konkrete projekt. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis betonelementer til projektet fremstilles på en fabrik, der ikke producerer til andet end det pågældende projekt. Der vil således være tilfælde, hvor råstoffer rent faktisk anvendes til vederlagsfritagne formål, men hvor det ikke kan dokumenteres, hvilke konkrete laster der er anvendt til dette formål, og hvor der derfor ikke vil kunne opnås vederlagsfritagelse.

Det er tilladelsesindehaveren, som skal betale vederlag, og det er derfor også denne, som skal søge om vederlagsfritagelse og dokumentere, at kravene er opfyldt. Hvis der i forbindelse med et konkret projekt er behov for at afklare, om der vil kunne opnås vederlagsfritagelse eller ej, vil den pågældende tilladelsesindehaver kunne få generel vejledning i Naturstyrelsen om kravene til dokumentation.

Det foreslåede nr. 4 omhandler oprensings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres, jf. § 20 b, og svarer til den gældende § 22 a, stk. 4. Der skal således fortsat ikke betales vederlag af oprensings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres. Bestemmelsen er bibeholdt for klarhedens skyld, selv om resultatet også følger af, at der i § 22 a, stk. 1-3, kun er fastsat regler om vederlag for tilladelser efter § 20, stk. 2, nr. 1-3, som efter forslaget ikke længere vil være hjemmel for tilladelser til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer.

Til stk. 5

Det foreslås at nyaffatte § 22 a, stk. 5, om sikkerhedsstillelse og herunder fastsætte udtrykkelige regler om bod i de tilfælde, hvor betingelserne for bortfald af sikkerhedsstillelsen ikke opfyldes inden for de fastsatte frister.

Indvindere skal efter de gældende regler stille sikkerhed til Naturstyrelsen for gennemførelse af efterforskningen, når de vinder et auktionsområde (ved udstedelse af efterforskningstilladelse) eller får efterforskningstilladelse til et bygherreområde. Formålet er at forhindre, at nogen får efterforskningstilladelse til et område, som herefter blokeres for andre i den periode, hvor efterforskningstilladelsen gælder, typisk et år, uden at have en reel intention om at efterforske området.

Som noget nyt foreslås det, at der allerede ved anmodning om afholdelse af auktion over et bestemt område efter § 20, stk. 2, nr. 1, skal stilles sikkerhed for gennemførelse af efterforskningen af området. Dette er foreslået af arbejdsgruppen om forbedrede konkurrenceforhold mellem virksomheder, som indvinder på havet, og har til formål at sikre, at den, der har indmeldt et bestemt område til auktion, også byder på auktionen. Dette skal forhindre, at den samme virksomhed melder en række områder ind til den samme auktion, og herved slører, hvilket område man reelt er interesseret i. Hvis dette ikke forhindres, vil man risikere, at der reelt ikke sker nogen ændring i forhold til i dag, hvor alle felter i et helt farvandsområde sættes på auktion samtidig, og hvor der sjældent er flere, der byder på det samme område. Hermed vil man risikere ikke at opnå den tilsigtede styrkelse af konkurrencen.

Hvis den virksomhed, der har meldt området ind, vinder auktionen, fortsætter sikkerhedsstillelsen, nu som sikkerhed for, at den pågældende gennemfører efterforskning af området, sådan som der også i dag er krav om. Hvis auktionen vindes af en anden end den, der har anmodet om afholdelse af auktionen, foreslås det, at auktionsvinderen skal stille tilsvarende sikkerhed før udstedelse af efterforskningstilladelse.

Det foreslås at ændre tidspunktet for, hvornår kravet om sikkerhedsstillelse bortfalder, således at det sker, når miljøministeren har konstateret, at der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport. I dag bortfalder kravet først, når der er givet en indvindingstilladelse, eller – hvis den pågældende ikke ønsker at søge om en indvindingstilladelse på baggrund af efterforskningen – når der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport. Da formålet med sikkerhedsstillelsen er at sikre, at efterforskningen udføres, ses der ikke at være grund til, at denne skal opretholdes efter at myndighederne har konstateret, at der er udført den krævede efterforskning. Hvis der ansøges om indvindingstilladelse, vil Naturstyrelsen kontrollere den indsendte efterforskning i forbindelse med behandling af indvindingsansøgningen. Sikker-

hedsstillelsen vil derfor typisk kunne frigives, når et udkast til afgørelse sendes i høring. Hvis der ikke ansøges om indvindingstilladelse, vil Naturstyrelsen kontrollere det indsendte efterforskningsmateriale, og frigive sikkerhedsstillelsen, når det er konstateret, at det er fyldestgørende.

Det foreslås endvidere, at sikkerhed, der er stillet ved anmodning om afholdelse af auktion over et område, bortfalder, hvis auktionen er blevet vundet af en anden. Det er hensigten med hjemmel i § 22 a, stk. 6, som ændret ved forslaget i § 1, nr. 30, at fastsætte regler om frist for, hvornår en auktionsvinder, som ikke selv har indmeldt feltet, skal stille sikkerhed. Hvis auktionsvinderen ikke stiller sikkerhed, vil vedkommende tabe retten til området, og den, der har afgivet det næsthøjeste bud, vil få retten og vil skulle stille sikkerhed.

Endvidere foreslås det, at sikkerhedsstillelsen bortfalder, hvis den pågældende lovligt opgiver området uden at foretage efterforskning. Dette kan ske, hvis der f.eks. ved høring om en efterforskningsansøgning fremkommer oplysninger om, at der er interesser i området, som kan forventes væsentligt at begrænse mulighederne for at få indvindingstilladelse. Auktionsvinderen kan ikke lovligt undlade at efterforske, fordi dennes egne forhold eller markedsforholdene har ændret sig.

De nærmere krav til den efterforskning, der skal gennemføres, vil blive fastlagt i bekendtgørelsen. Det er foreløbig hensigten, at auktionsvinderen / bygherren ligesom i dag skal have mulighed for at vælge at standse efterforskningen efter den overordnede geologiske kortlægning (omtalt som fase IA i ansøgningsbekendtgørelsens bilag 1) uden at betale bod, hvis resultaterne af efterforskningen viser, at området alligevel ikke er interessant for den pågældende.

Det foreslås, at der som i dag skal stilles tilsvarende sikkerhed før udstedelse af efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, (bygherretilladelser). Kravet om sikkerhedsstillelse bortfalder, når miljøministeren har konstateret, at der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport.

Det foreslås endvidere, at hvis den, der har anmodet om afholdelse af auktion eller har vundet en auktion, eller har fået efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, ikke inden for de fastsatte frister opfylder betingelserne for bortfald af sikkerhedsstillelsen, skal den pågældende betale bod til Naturstyrelsen for den manglende efterforskning af området.

Der er allerede i auktionsbekendtgørelsens § 14 fastsat regler om, at auktionsvinderen skal betale bod for manglende gennemførelse af efterforskning.

Eventuel bod tilfalder Naturstyrelsen. Styrelsen er ikke forpligtet til at gennemføre efterforskningen.

Størrelsen af sikkerhedsstillelsen foreslås at udgå af bestemmelsen, og i stedet fastsættes størrelsen af såvel sikkerhedsstillelse som bod ved bekendtgørelse med hjemmel i § 22 a, stk. 6, som ændret ved forslaget i § 1, nr. 30, da der fremover vil være så stor forskel på auktionerne, at det ikke er hensigtsmæssigt at operere med samme takst for sikkerhedsstillelse i alle tilfælde. Sikkerhedsstillelsens og bodens størrelse vil skulle svare til hinanden.

Til nr. 30

Det foreslås i § 22 a, stk. 6, at indsætte en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler om sikkerhedsstillelse og bod, herunder om størrelsen heraf.

Ved primær auktion samt auktion i en del af et tidligere auktionsområde, hvor der ikke er søgt indvindingstilladelse, og hvor der ikke er lavet fuld geologisk kortlægning, er det ikke umiddelbart hensigten at ændre den nuværende takst for sikkerhedsstillelse og bod på 25.000 kr. pr. km². Da der fremover vil kunne meldes meget små områder ind, vil det dog være nødvendigt at fastsætte et minimumsbeløb, idet der er visse grundomkostninger ved en efterforskning, uanset hvor lille et område der er tale om. Det er som udgangspunkt hensigten at foreslå et minimumsbeløb på 300.000 kr. i sikkerhedsstillelse og bod ved en primær auktion eller sekundær auktion, hvor der ikke tidligere er lavet fuld geologisk kortlægning.

Ved en sekundær auktion i et indvindingsområde, hvor eneretten til indvinding er udløbet, vil efterforsk-

ningen være billigere, idet der som udgangspunkt kun skal laves en miljøvurdering. Her vil det være tilstrækkeligt med en mindre sikkerhedsstillelse og bod. Det kunne f.eks. være 10.000 kr. pr. km² og 100.000 kr. som minimumsbeløb.

Det er hensigten, at minimumsbeløbene vil kunne fraviges, hvis der er tale om atypiske tilfælde, hvor omkostningerne må forventes at blive væsentligt lavere, f.eks. hvis der ikke er behov for at udføre efterforskningen med skib, fordi der undtagelsesvis efterforskes på meget lav vanddybde.

Det er hensigten, at de fastsatte beløb indeksreguleres.

Ved bygherretilladelser efter § 20, stk. 2, nr. 3, vil kravene til efterforskningen normalt svare til områder, hvor der har været afholdt en primær auktion, og sikkerhedsstillelse og bod vil skulle have samme størrelse. Hvis der undtagelsesvis er tale om et område, hvor der tidligere er blevet lavet en fuld geologisk efterforskning, vil der dog kunne blive tale om en mindre sikkerhedsstillelse, svarende til sikkerhedsstillelsen ved sekundær auktion i et indvindingsområde, hvor eneretten til indvinding er udløbet.

Det er endvidere hensigten at fastsætte, at en auktionsvinder, som ikke selv har indmeldt området, skal stille sikkerhed inden en bestemt frist, f.eks. senest 1 måned efter auktionens afholdelse, se også bemærkningerne til det i § 1, nr. 29, foreslåede § 22 a, stk. 5.

Det er endvidere hensigten at ændre reglerne om minimumsvederlag i den gældende vederlagsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 59 af 19. januar 2012 om vederlag for indvinding af råstoffer fra havbunden), der er fastsat med hjemmel i § 22 a, stk. 6. Som anbefalet af arbejdsgruppen om forbedrede konkurrenceforhold mellem virksomheder, som indvinder råstoffer på havet, er det hensigten, at det nuværende minimumsvederlag reduceres fra 50 % til 30 % af den (gennemsnitlige) årlige tilladte indvindingsmængde. Det vil sikre aktøren en større fleksibilitet i forhold til årlige svingninger i afsætningsmuligheder, og dermed gøre det mere attraktivt at byde på auktionerne og derved skabe øget konkurrence. Det vil samtidig sikre en større tilbudsmængde, og dermed en bedre udnyttelse af området, forudsat at de fornødne afsætningsmuligheder er til stede.

Til nr. 31

Det foreslås at justere ordlyden af § 23, stk. 1, som omhandler VVM-pligtig indvinding af råstoffer på havet, så ordlyden af afgrænsningen af de VVM-pligtige projekter kommer til at svare til ordlyden af art. 2 i direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet og § 3, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 764 af 23. juni 2014 om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning. Ændringen medfører ikke nogen indholdsmæssige ændringer.

Til nr. 32

Det foreslås i § 23, stk. 3, at præcisere, at ministeren ud over de formelle forhold vedrørende en VVM-vurdering, også kan fastsætte regler om selve vurderingen. Sådanne regler er i dag fastsat i bekendtgørelse nr. 1422 af 12. december 2011 om miljømæssig vurdering af råstofindvinding på havbunden (VVM). Det påtænkes at skrive disse regler sammen med reglerne i ansøgningsbekendtgørelsen. Som for andre undersøgelser og miljømæssige vurderinger gælder det, at VVM-vurdering foretages af ansøgeren for dennes regning, jf. § 20 a, stk. 4.

Til nr. 33

Det foreslås at ophæve § 24, stk. 1, som omhandler bortfald af tilladelser efter § 20, der ikke er blevet udnyttet i tre på hinanden følgende år.

Indvinding på havet er i mange tilfælde karakteriseret ved, at der kan gå lang tid imellem, at behov for råstofferne opstår i nærheden af et konkret område. Dette gælder både i forhold til kystbeskyttelse og i

forhold til større anlægsprojekter. Der er desuden normalt ikke som ved råstofindvinding på land og andre virksomheder på land, et hensyn at tage til naboer m.v., som indretter sig på, at virksomheden er ophørt, ligesom der heller ikke er de samme krav til efterbehandling, sløjfning af anlæg m.v.

Hvis der i forbindelse med konkrete indvindingsansøgninger konstateres et behov for at sikre, at områder ikke vedbliver at være udlagt, selv om der ikke er et væsentligt behov for det til råstofindvinding, kan der fastsættes vilkår om bortfald i medfør af lovens § 22, stk. 2, nr. 6. I den forbindelse vil det også kunne fastsættes, at der skal indvindes en vis minimumsmængde for at forhindre bortfald af tilladelsen. Sådanne vilkår vil ved auktionstilladelser efter lovens § 20, stk. 2, nr. 1, også kunne stilles, hvis der er tale om en ressource, som andre indvindere må forventes at være interesserede i, og hvor det vurderes, at der kan opstå en situation, hvor tilladelsesindehaveren – uden at have en aktuel interesse i området – fastholder tilladelsen for at holde andre tilladelsesindehavere ude.

For fællesområder har dette hidtil været reguleret i § 22, stk. 2, hvorefter udlægningen af et område som fællesområde efter § 22, stk. 1, skal ophæves, hvis området ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år. Også for fællesområder foreslås det, at der ikke fremover skal gælde en regel om automatisk bortfald af tilladelserne ved manglende udnyttelse, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 26.

Til nr. 34

Det foreslås at nyaffatte den gældende § 24, stk. 3, der bliver stk. 2, som omhandler begrænsning og tilbagekaldelse af tilladelser efter § 20. Ifølge sin ordlyd er den gældende bestemmelse helt ubegrænset. Ifølge bemærkningerne til den har den dog et væsentligt snævrere anvendelsesområde. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt at gøre ordlyden af reglen mere præcis, således at det fastsættes, at miljøministeren til enhver tid kan ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse efter § 20 og den foreslåede § 20 b, hvis det er nødvendigt for at beskytte væsentlige miljø-, natur-, kulturarvs- eller fiskerimæssige interesser, af hensyn til væsentlig risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten eller af hensyn til væsentlige interesser for skibsfarten.

Ændring, begrænsning eller tilbagekaldelse forudsætter således, at den tilladte aktivitet har mere alvorlige virkninger i forhold til de nævnte interesser, end man lagde til grund ved udstedelsen af tilladelsen, og at det derfor er nødvendigt at gribe ind i tilladelsen. Afgørelser i henhold til bestemmelsen træffes i øvrigt under iagttagelse af proportionalitetsprincippet.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med forslaget i § 1, nr. 42, om oplysningspligt. Hvis der således fremkommer oplysninger om, at en indvindingsaktivitet kan have nogle uforudsete virkninger, kan der afhængig af oplysningernes karakter i visse tilfælde gives påbud om at fremskaffe yderligere oplysninger og på den baggrund træffes afgørelse om en eventuel tilbagekaldelse eller begrænsning af tilladelsen. Hvis oplysningerne er tilstrækkelig klare, eller der er tale om en risiko for en alvorlig, akut eller irreversibel skade, kan der som første skridt ske tilbagekaldelse eller begrænsning.

Særlig om indvindingstilladelser i fællesområder bemærkes, at det ofte ikke vil være muligt at pålægge en bestemt indvindingsvirksomhed at foretage generelle undersøgelser i et fællesområde, hvis man ikke kan relatere et formodet problem til denne konkrete indvinder. Hvis der derfor kommer oplysninger, der tyder på, at indvinding i fællesområdet har mere alvorlige virkninger i forhold til de nævnte interesser, end man lagde til grund ved udstedelsen af tilladelsen, vil der kunne ske tilbagekaldelse eller ændring, også selv om der, hvis der var tale om et auktions- eller bygherreområde, i første omgang ville blive givet påbud til tilladelsesindehaveren om at fremskaffe yderligere oplysninger. Hvis en indvinder i et fællesområde ønsker at ansøge om fornyet tilladelse, eller om at de fastsatte begrænsninger skal fjernes, vil denne have mulighed for at foretage undersøgelser, der eventuelt kan dokumentere, at der ikke er et problem i forhold til de nævnte interesser.

Til nr. 35

Det foreslås i § 26, stk. 2, 1. pkt., om klageadgang for afgørelser truffet bl.a. efter § 20 om tilladelse til efterforskning og indvinding af råstoffer på havet at indsætte en henvisning til den foreslåede 20 b om tilladelse til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmateriale, jf. lovforslagets § 1, nr. 18. Disse tilladelser gives i dag efter § 20, stk. 2, nr. 3, og er således omfattet af klageadgangen. Forslaget opretholder således den gældende retstilstand.

Til nr. 36

Det foreslås at ophæve § 26, stk. 2, 2. pkt., som handler om klage over afgørelser truffet efter § 22, stk. 1, om vilkårene for områders udlægning til fælles råstofindvinding. Da det foreslås, at fællesområder ikke længere skal udlægges efter en særlig procedure, og at § 22, stk. 1, ophæves, jf. lovforslagets § 1, nr. 26, vil klage over tilladelser til indvinding i fællesområder fremover følge de almindelige klageregler vedrørende afgørelser om indvindingstilladelse efter § 20. Vedrørende klage over efterfølgende tilladelser i fællesområder, se lovforslagets § 1, nr. 38.

Til nr. 37

Det foreslås i § 26, stk. 3, 1. pkt., som afskærer klage over tilladelse til enkeltstående indvinding af op til 50.000 m³ oprensings- og uddybningsmaterialer til nyttiggørelse, at ændre henvisningen til hjemmelsbestemmelsen fra § 20 til § 20 b, da disse tilladelser foreslås fremover at skulle gives efter denne nye bestemmelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 18.

Til nr. 38

Det foreslås at ændre § 26, stk. 3, 2. pkt., som indeholder afskæring af klage over tilladelser til indvinding i fællesområder. De tilladelser i fællesområder, hvor der fastlægges vilkår for indvinding i området, vil fremover kunne påklages efter den almindelige regel i § 26, stk. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 36, og bemærkningerne hertil. Det foreslås, at indvindingstilladelser i fællesområder, som – bortset fra vederlagsstørrelsen, som ikke kan påklages efter § 26, stk. 2 – indeholder samme vilkår som en anden tilladelse i området, ikke skal kunne påklages. Dette svarer til den nuværende retstilstand.

Til nr. 39

Det foreslås i § 26 a, stk. 1, som omhandler de klageberettigede i forhold til afgørelser om indvinding på havet, at erstatte Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere med Danske Råstoffer, da den førstnævnte forening er ophørt, og området nu dækkes af Danske Råstoffer.

Til nr. 40

Det foreslås at indsætte et 2. pkt. i § 26, stk. 6, om opsættende virkning af klage over afgørelser om råstofindvinding på havet. Det foreslås, at klage over forbud og påbud efter § 20, stk. 6, ikke skal have opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Det foreslås i § 20, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 13, at i de tilfælde, hvor der fastsættes undtagelser fra det generelle krav om tilladelse til efterforskning af råstoffer på havet, kan ministeren meddele forbud og påbud vedrørende efterforskningen. Hvis formålet med forbud eller påbud i denne situation ikke skal forspildes, er det nødvendigt, at disse skal efterleves straks, og at klage over dem ikke har opsættende virkning, og at en påtænkt efterforskning altså ikke må udføres i strid med et meddelt forbud eller påbud.

Til nr. 41

Det foreslås i § 28 om indberetninger at ændre »By- og Landskabsstyrelsen« til »Naturstyrelsen«, da By- og Landskabsstyrelsen er nedlagt, og området nu varetages af Naturstyrelsen.

Til § 32 a

Det foreslås at indsætte en bestemmelse om oplysningspligt for råstofindvindere. I mange miljølove, herunder de love der regulerer erhvervsvirksomhed, findes tilsvarende bestemmelser, se bl.a. miljøbeskyttelseslovens § 72 og husdyrgodkendelseslovens § 53. Råstofloven har imidlertid hidtil manglet en sådan bestemmelse.

Bestemmelsen vil skulle fortolkes på linje med andre tilsvarende oplysningspligtsbestemmelser i miljølovgivningen, herunder miljøbeskyttelseslovens § 72, med de forskelle, der følger af, at lovene regulerer forskellige forhold.

Det foreslås i stk. 1, at den, der er ansvarlig for efterforskning efter eller indvinding af råstoffer eller for nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmaterialer, efter anmodning fra regionsrådet eller miljøministeren skal give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for vurderingen af efterforskningens, indvindingens eller nyttiggørelsens indvirkning på miljøet eller andre af de forhold, der er nævnt i § 3, for eventuelle afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger og for andre forhold, der er reguleret i loven eller regler udstedt i medfør af loven. Oplysninger skal også gives efter anmodning fra andre myndigheder, der har fået tillagt opgaver eller beføjelser efter loven eller regler udstedt i medfør af loven.

Det foreslås, at myndighederne kan påbyde den pågældende for egen regning 1) at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes eller nyttiggøres og af stoffer, der udsendes til omgivelserne, samt af støj og rystelser, 2) at foretage prøveudtagning og analyser af materialer og produkter, der anvendes eller behandles, samt af eventuelle affaldsstoffer, 3) at klarlægge årsagerne til eller virkningerne af en stedfunden indvinding eller forurening og 4) at klarlægge, hvordan følgerne af indvindingen, nyttiggørelsen eller forureningen afhjælpes eller forebygges.

Reglen vil særlig have betydning, hvis der i forbindelse med tilsyn eller på anden måde fremkommer oplysninger, der tyder på, enten at en virksomhed har overtrådt de gældende regler eller tilladelser, eller at den tilladte råstofindvinding har negative virkninger, som der ikke er taget højde for ved meddelelse af tilladelsen.

Afgørelser i henhold til bestemmelsen træffes i øvrigt under iagttagelse af proportionalitetsprincippet.

Et konkret eksempel er, at indvinding i henhold til en tilladelse, hvor der ikke er fastsat støjkrav, alligevel giver anledning klager over støj. Her kan det efter omstændighederne være relevant at pålægge tilladelsesindehaveren at udføre støjmålinger og støjberegninger.

Et andet eksempel kan være, at der, efter at tilladelsen er meddelt, identificeres en væsentlig naturtype i nærheden af et indvindingsområde. Her kan det efter omstændighederne være nødvendigt at få undersøgt og vurderet, om den konkrete indvindingsaktivitet kan forårsage skade, og om tilladelsen derfor bør tilbagekaldes eller begrænses, jf. § 24, stk. 3, der bliver § 24, stk. 2.

Et tredje eksempel kan være, at Naturstyrelsen via den elektroniske registrering af indvindingsfartøjer (AIS), får mistanke om, at der indvindes uden for det tilladte indvindingsområde eller til en anvendelse, som ikke er tilladt. I så fald kan bestemmelsen anvendes til at kræve oplysninger om forholdet fra den pågældende, herunder oplysninger om, hvordan denne vil undgå fremtidige overtrædelser af denne art, eller undersøgelser af, hvilke konsekvenser overtrædelserne har haft. I sådanne tilfælde skal § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter naturligvis overholdes, jf. også de foreslåede bestemmelser i §§ 32 b og 32 c og bemærkningerne hertil. Retssikkerhedslovens § 10 fastsætter bl.a., at hvis der er konkret mistanke om en strafbar lovovertrædelse gælder bestemmelser i lovgivningen m.v. om pligt til at meddele oplysninger til myndigheden ikke i forhold

til den mistænkte, medmindre det kan udelukkes, at de oplysninger, som søges tilvejebragt, kan have betydning for bedømmelsen af den formodede lovovertrædelse.

I stk. 2 foreslås, at tilsynsmyndigheden kan revidere vilkårene i en tilladelse for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn. Bestemmelsen svarer til miljøbeskyttelseslovens § 72, stk. 3. Forslaget indebærer, at vilkår, der har betydning for egenkontrol og myndighedernes tilsyn, kan ændres, uden at de almindelige betingelser for at ændre en tilladelse er opfyldt. Også afgørelser i henhold til denne bestemmelse træffes under iagttagelse af proportionalitetsprincippet.

Til §§ 32 b og 32 c

Det foreslås, at i tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, kan regionsrådet eller miljøministeren udføre nødvendige undersøgelser for den ansvarliges regning til belysning af forhold, som denne ellers er eller kunne være pålagt at afgive oplysninger om.

Det foreslås endvidere, at i tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, eller hvor det af håndhævelsesmæssige eller miljømæssige årsager i øvrigt skønnes nødvendigt, kan regionsrådet eller miljøministeren for en afgrænset periode træffe beslutning om at udføre den kontrol, som en virksomhed ellers skulle udføre som egenkontrol, for virksomhedens regning. I afgørelsen om at overtage egenkontrollen kan myndigheden fastsætte de krav, der er nødvendige for myndighedens gennemførelse af kontrollen.

Hvis der for at udføre undersøgelserne eller kontrollen er behov for adgang til ejendomme, lokaliteter eller skibe eller andet indvindingsmateriel er der adgang hertil uden retskendelse efter de regler, der er fastsat i råstoflovens § 32 og med de begrænsninger, der følger af § 9 i lov om retssikkerhed i forvaltningen.

En række andre miljølove indeholder tilsvarende bestemmelser, bl.a. miljøbeskyttelsesloven.

Til nr. 43

Det foreslås, at § 34, stk. 1, 3. pkt., ophæves. Bestemmelsen giver hjemmel til at fastsætte, at ansøgning skal indgives elektronisk, og at undersøgelsesdata skal indgives i et bestemt format. Bestemmelsen erstattes af de foreslåede §§ 36 a og 36 b, jf. lovforslagets § 1, nr. 44.

Til nr. 44

Der foreslås indsat bemyndigelser til at fastsætte regler om digital kommunikation på råstoflovens område, som svarer til de bemyndigelser, der ved lov nr. 1231 af 18. december 2012 er indført i 68 love på erhvervs- og vækstministerens område og på miljøministeriets område i kemikalieloven ved lov nr. 277 af 19. marts 2013. Dog foreslås der ikke regler vedrørende krav om identifikation i myndighedernes afgørelser og andre dokumenter, når der anvendes digital kommunikation, da sådanne regler nu er fastsat i forvaltningslovens § 32 b, som blev indsat ved lov nr. 1624 af 26. december 2013.

Det fremgår af Den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2011-2015 »Den digitale vej til fremtidens velfærd«, som den nuværende regering har tiltrådt, at virksomhederne skal foretage alle indberetninger digitalt til offentlige myndigheder fra 2012 eller snarest derefter, når den nødvendige lovgivning og de effektive løsninger er på plads.

Forslaget er et led i udmøntningen af regeringens målsætning om, at digital kommunikation mellem virksomheder m.v. og det offentlige skal udbredes, således at al relevant skriftlig kommunikation mellem virksomheder og det offentlige fremover foregår digitalt. Det foreslås derfor, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om tvungen digital kommunikation. Det foreslås i forlængelse heraf, at miljøministeren også bemyndiges til at fastsætte regler om, at krav om fysisk underskrift kan fraviges.

Baggrunden for, at det ikke skal være frivilligt, men obligatorisk at kommunikere digitalt, er blandt

andet et ønske om at sikre hurtigere kommunikation mellem virksomhederne og myndighederne, hurtig og effektiv service fra myndighederne og en optimering af arbejdsgangene hos både virksomhederne og myndighederne. Ved at fjerne manuelle rutiner og papirhåndtering kan der frigives tid og ressourcer hos virksomhederne og myndighederne, og kommunikationen mellem parterne smidiggøres, samtidig med at sagsgangene optimeres både hos virksomhederne og myndighederne. Dette er en forudsætning for at sikre vækst og fremgang for dansk erhvervsliv i en stadig mere global og digital verden. Samtidig er der behov for at sikre størst mulig ressourceudnyttelse i den offentlige sektor. Der er således et stort behov for at tilvejebringe grundlaget for effektiv opgavevaretagelse bredt i det danske samfund via digitalisering.

Forslaget omfatter både virksomheder og fysiske personer, som er omfattet af råstofloven. Der sker kun i meget begrænset omfang kommunikation med fysiske personer (bortset fra enkeltmandsvirksomheder) inden for råstoflovens område. Det følger af Den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi 2011-2015, at det for borgerne frem mod 2015 vil blive obligatorisk at bruge de digitale løsninger i deres skriftlige kommunikation med de offentlige myndigheder.

Desuden skal forslaget ses i sammenhæng med lov nr. 528 af 11. juni 2012 om Offentlig Digital Post, der sikrer automatisk og obligatorisk tilslutning af borgere og virksomheder til den fællesoffentlige postløsning, Offentlig Digital Post. Loven giver tilsluttede offentlige myndigheder mulighed for at sende meddelelser, afgørelser m.v. til borgere og virksomheder via Offentlig Digital Post med samme retsvirkninger som skriftlige meddelelser, der sendes med traditionel papirpost. For virksomheder med CVR-nummer er den obligatoriske tilslutning trådt i kraft. For fysiske personer træder obligatorisk tilslutning i kraft 1. november 2014.

Udrulningen af digitaliseringsstrategien har medført, at en stor del af virksomhedernes kontakt til offentlige myndigheder, bl.a. i forbindelse med indberetning af skat, allerede i dag foregår digitalt. De fleste virksomheder vil derfor i vidt omfang være godt rustet til at kommunikere digitalt med offentlige myndigheder.

Da regeringsgrundlaget nu fastslår, at al relevant skriftlig kommunikation mellem borgere, virksomheder og det offentlige skal foregå digitalt inden udgangen af 2015, er der behov for, at der indføres hjemmel til at fastsætte obligatorisk digital kommunikation om alle relevante forhold, som er omfattet af råstofloven.

Det vil fremgå af de enkelte bekendtgørelser, der udstedes på området, på hvilken måde kommunikationen mellem myndighederne og de pågældende virksomheder eller personer fremover skal foregå digitalt. Det forudsættes, at de digitale selvbetjeningsløsninger er brugervenlige og tilgængelige, så stadig flere borgere og virksomheder kan anvende og blive fortrolige med anvendelsen af de digitale løsninger.

De foreslåede bemyndigelser til at fastsætte regler om digital kommunikation er formuleret således, at miljøministeren »kan« fastsætte regler om obligatorisk digital kommunikation. Heraf følger, at det også vil være muligt at fritage nærmere afgrænsede grupper af virksomheder eller personer og sagområder generelt fra kravet om digital kommunikation.

Fritagelsesmuligheden tænkes f.eks. anvendt, hvor det er påkrævet at anvende en dansk digital signatur, og der er tale om en virksomhed med hjemsted i udlandet, som ikke kan få en dansk digital signatur eller en person uden dansk CPR-nummer, eller hvis en gruppe af virksomheder eller personer med erhvervsaktiviteter ikke vurderes at være it-parate. Den kan derudover også anvendes, hvis materialet er af en sådan beskaffenhed, at det ikke egner sig til digital fremsendelse. Desuden vil der blive fritaget for krav om digital kommunikation, hvor der er behov for at kunne fremlægge originaldokumenter. Det forhold, at en virksomhed eller en person oplever, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, at den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur eller oplever lignende hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde, kan ikke føre til fritagelse for pligten til digital kommunikation.

Endvidere vil udenlandske virksomheder m.v. blive fritaget for krav om digital kommunikation, hvis dette vil være i strid med EU-retten eller andre internationale forpligtelser.

Endvidere vil det være muligt at dispensere fra fastsatte krav om digital kommunikation i særlige tilfælde. Hensigten med dette er at sikre, at de omfattede virksomheder og personer ikke forhindres i at opnå de muligheder og indfri de pligter efter råstofloven og regler udstedt i medfør heraf, som i kraft af lovforslaget kræves gennemført ved anvendelse af digitale medier.

Da der hovedsagelig vil være tale om kommunikation om erhvervsforhold, vil dispensationsmuligheden dog som udgangspunkt kun blive anvendt, når ganske særlige omstændigheder taler for det. Det forhold, at en virksomhed eksempelvis ikke er i besiddelse af computer og internetforbindelse, vil som udgangspunkt ikke berettige virksomheden til at blive fritaget for krav om digital kommunikation. Tilsvarende vil gøre sig gældende for kommunikation mellem myndigheder og personer om erhvervsforhold.

I en række situationer er det påkrævet, at myndigheder reagerer hurtigt med henblik på at varetage særlige hensyn. For eksempel kan det være påkrævet, at der straks gribes ind overfor ulovlig råstofindvinding af hensyn til miljøet. I sådanne situationer kan der opstå behov for at kommunikere til og fra myndigheder på anden måde end digitalt, hvis der samtidig er nedbrud i den pågældende myndigheds eller virksomheds it-system, sammenbrud i den digitale signatur infrastruktur, generelle strømafbrydelser eller generelle problemer hos myndighedens internetudbyder o.l. I disse tilfælde må myndighederne vælge en anden kommunikationsform, som er hensigtsmæssig i den givne situation.

Til § 36 a

Det foreslås at indsætte en ny § 36 a, der som noget nyt skaber en generel hjemmel til, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra miljøministeren, regionsrådet og øvrige myndigheder, som har fået tillagt beføjelser i medfør af § 38 om forhold, som er omfattet af råstofloven eller af regler udstedt i medfør af denne, skal foregå digitalt, og hvordan denne digitale kommunikation skal foregå, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur, jf. stk. 1-2.

Det foreslås også, at en digital meddelelse skal anses for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen, jf. stk. 3. Det vil sige med samme retsvirkninger som fysisk post, der anses for at være kommet frem, når den pågældende meddelelse m.v. er lagt i adressatens fysiske postkasse. En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til myndighederne m.v. på det tidspunkt, hvor meddelelsen er tilgængelig for myndigheden m.v., dvs. f.eks. når myndigheden m.v. kan behandle meddelelsen. En meddelelse vil normalt anses for at være kommet frem til en virksomhed eller person, på det tidspunkt hvor meddelelsen er tilgængelig for den pågældende. En meddelelse vil blive anset for at være tilgængelig, selv om den pågældende ikke kan skaffe sig adgang til meddelelsen, hvis dette skyldes hindringer, som det er op til den pågældende at overvinde. Som eksempler herpå kan nævnes, at den pågældendes egen computer ikke fungerer, eller den pågældende har mistet koden til sin digitale signatur.

Ved udnyttelse af den foreslåede bemyndigelse vil forslaget bl.a. indebære, at skriftlige henvendelser m.v. om forhold, som er omfattet af råstofloven eller af regler, som er udstedt i medfør af denne, ikke anses for behørigt modtaget, hvis de indsendes på anden vis end den foreskrevne digitale måde.

Hvis en ansøgning, anmeldelse eller indberetning er mangelfuld (på grund af manglende anvendelse af den obligatoriske digitale kommunikationsmåde) har myndigheden pligt til at vejlede den pågældende om, hvorledes manglerne kan afhjælpes, jf. forvaltningslovens § 7, stk. 1. Kun hvis den pågældende, for eksempel inden for en fastsat frist, ikke har rettet op på de mangler, den pågældende ved vejledning er gjort opmærksom på, kan ansøgningen m.v. afvises eller oplysningerne anses for ikke at være modtaget.

Det er ikke hensigten med indførelse af krav om digital ansøgning, anmeldelse, indberetning m.v. at ændre på, hvordan den offentlige myndighed håndterer situationer, hvor en eventuel ansøgnings- eller

anden frist overskrides. Der vil således i samme omfang som hidtil kunne tages hensyn til årsagen til, at en frist ikke er overholdt.

Af de bekendtgørelser, der påtænkes at udmønte bemyndigelsen, vil det komme til at fremgå, hvem der omfattes af pligten til at kommunikere digitalt med myndighederne, om hvilke forhold og på hvilken måde. I bekendtgørelserne kan der desuden fastsættes regler om fritagelse for pligten til digital kommunikation. I det omfang der er tale om kommunikation om erhvervsforhold, vil fritagelsesmuligheden blive begrænset, jf. ovenfor.

Det overvejes i løbet af nogle år at indføre et system til løbende digital indberetning af indvundne mængder af råstoffer på havet, hvilket ville kunne effektivisere tilsynet og gøre det lettere for såvel myndigheder som indvinderne at følge med i tilbageværende mængder i områderne. Det vil også på længere sigt blive overvejet, på hvilke andre områder det vil være hensigtsmæssigt at indføre digitale systemer til f.eks. indberetninger, ansøgning og anmeldelse.

Bemyndigelserne omfatter alene formkrav. Hjemlen til at stille krav om indberetning, krav til ansøgning om tilladelse, krav om anmeldelse m.v. findes andre steder i loven.

Til § 36 b

Det foreslås at indsætte en ny § 36 b. Efter dennes stk. 1 foreslås det, at hvor det efter råstofloven eller regler udstedt i medfør af denne er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end de i den foreslåede § 36 a nævnte myndigheder, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog det foreslåede stk. 2. Det foreslås også, at sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift. I § 36 b, stk. 2, foreslås det, at miljøministeren bemyndiges til at fastsætte regler om fravigelse af underskriftskrav, herunder at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.

Bestemmelsen vil alene give hjemmel til at fravige et underskriftskrav og ikke til at fastsætte krav om digital kommunikation mellem private i øvrigt.

Som nævnt ovenfor reguleres identifikationskrav på afgørelser og andre dokumenter fra offentlige myndigheder af forvaltningslovens § 32 b.

Til nr. 45

Det foreslås at ændre § 44, stk. 1, nr. 3, om straf for tilsidesættelse af forbud eller påbud ved at indsætte henvisninger til den foreslåede § 20, stk. 7, samt det gældende § 24, stk. 2, 2. pkt., der bliver stk. 1, 2. pkt.

I § 20, stk. 7, indføres en hjemmel til at meddele forbud eller påbud i de situationer, hvor efterforskning efter råstoffer på havet undtages fra krav om tilladelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 13.

I det gældende § 24, stk. 2, 2. pkt., der bliver stk. 1, 2. pkt., er hjemmel til at meddele påbud eller forbud af hensyn til overholdelse af forpligtelserne i habitatdirektivet. Ved indsættelsen af § 24, stk. 2, blev der imidlertid ikke foretaget den nødvendige konsekvensrettelse af § 44, stk. 1, nr. 3.

Til nr. 46 og 47

Det foreslås at indsætte et nyt nr. 5 i § 44, stk. 1, om mulighed for idømmelse af straf for overtrædelse af råstofloven. Det foreslås, at undladelse af at meddele oplysninger eller afgive prøver efter den foreslåede oplysningspligtsbestemmelse i § 32 a, stk. 1, jf. lovforslaget § 1, nr. 42, kan straffes på linje med overtrædelse af andre tilsvarende oplysningspligtsbestemmelser, f.eks. i miljøbeskyttelsesloven.

Der foreslås en konsekvensrettelse af § 44, stk. 1, nr. 4.

Til nr. 48

Det foreslås at ændre strafferammen i § 44, stk. 2 og 3, fra 1 til 2 års fængsel for at ensrette den med andre tilsvarende love på miljøområdet.

§ 44, stk. 2, og § 44, stk. 3, 2. pkt., omfatter strafbare overtrædelser, hvor der er skærpende omstændigheder, idet overtrædelserne er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvor der ved overtrædelserne er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor eller opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Under Folketingets behandling af forslaget til den nugældende miljøbeskyttelseslov i 1991 blev strafferammen hævet til 2 års fængsel for overtrædelser begået under tilsvarende skærpende omstændigheder. Siden er strafferammen sat til 2 år i en række eksisterende og nye miljølove, herunder stort set alle de erhvervsregulerende love, hvor overtrædelse kan medføre alvorlig skade på natur og miljø. Dette gælder således lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, havmiljøloven, jordforureningsloven, kemikalieloven, lov om miljø og genteknologi og jagt- og vildtforvaltningsloven.

Ulovlig råstofindvinding kan ligesom overtrædelse af de nævnte love medføre store skader på natur og miljø og medføre betydelige økonomiske fordele for den, der overtræder reglerne. Formålet med forslaget er således at sikre en harmonisering af strafferammen med øvrige sammenlignelige miljølove og hermed undgå, at overtrædelser af råstofloven opfattes som mindre alvorlige end overtrædelser af de øvrige nævnte love.

Til § 2

Til nr. 1

Det foreslås, at § 16, stk. 3, ophæves. Ifølge § 16, stk. 3, må arbejder i henhold til § 16, stk. 1, på sandflugtsfredede arealer kun udføres efter tilladelse fra miljøministeren. (Sandflugtsfredede arealer benævnes nu klitfredede arealer i naturbeskyttelsesloven.) Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at ressortansvaret for loven ved kongelig resolution af 3. februar 2014 generelt er overgået fra transportministeren til miljøministeren, hvorfor der ikke er behov en særregel om, at miljøministeren har kompetencen i disse sager. Det er hensigten, at kompetencen til at give tilladelse efter § 16, stk. 1, også fremover skal være delegeret til Kystdirektoratet, og at Naturstyrelsen som hidtil vil blive hørt i sager om tilladelse, hvad enten de vedrører sandflugtsfredede/klitfredede arealer eller ej. Desuden er det som hidtil i visse tilfælde, f.eks. hvis der skal udføres terrænreguleringer eller kystbeskyttelse for enkeltejendomme, nødvendigt at søge Naturstyrelsen om dispensation fra reglerne i naturbeskyttelseslovens §§ 8 eller 15 om henholdsvis klitfredede arealer og strandbeskyttelse.

Til nr. 2

Det foreslås at ophæve § 16 b og i stedet indsætte to bestemmelser, §§ 16 b og 16 c. Indholdet af den gældende § 16 b foreslås videreført i den foreslåede § 16 c.

Til § 16 b

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i § 16 b, som indeholder nye hjemler for miljøministeren til at give tilladelse til visse aktiviteter på søterritoriet samt på strandbredder og andre kyststrækninger, hvor der ikke findes sammenhængende landvegetation. Det forventes, at afgørelseskompetencen vil blive delegeret til Kystdirektoratet efter lovens § 19, stk. 1.

Til stk. 1

I stk. 1, nr. 1, foreslås det, at der kan gives tilladelse til videreførelse ved by-pass nedstrøms på kysten af

sediment, som er ophobet som følge af et fast anlæg, en sejlrende, et havnebassin el. lign., og som derfor forhindres i at indgå i den naturlige sedimentvandring på strækningen.

Den fagtekniske betegnelse for dette er by-pass af sediment. Ved by-pass forstås således, at sedimentet føres videre i sedimenttransportretningen, således at sedimentet flyttes forbi den forhindring, der har bremset den naturlige sedimenttransport. Dermed vil sedimentet fortsat indgå i den naturlige sedimenttransport i den aktive kystzone.

Den aktive kystzone er den del af kystprofilen, hvor bølger og lokal havstrøm flytter sediment på havbunden og stranden. Det skal ved ansøgning om by-pass vurderes, om mængden af sediment har en væsentlig betydning for kystens udvikling, om sedimentet miljømæssigt er egnet til at blive videreført, herunder de forureningsmæssige forhold, jf. nærmere nedenfor under bemærkningerne til det foreslåede stk. 1, nr. 2, samt om det er miljømæssigt acceptabelt at anbringe materialet på det pågældende sted.

Det skal bemærkes, at der ikke med bestemmelsen kan gives tilladelse til f.eks. at anbringe det ophobede sediment et andet sted på kysten end der, hvor anlægget har medført, at der mangler sediment.

Det skal således også bemærkes, at hvis formålet med placeringen af sedimentet er at foretage egentlig kystbeskyttelse af ejendom eller infrastruktur og ikke er at foretage by-pass af materialet i det naturlige system, skal placeringen behandles efter reglerne i lovens § 16, stk. 1, og den foreslåede § 16 b, stk. 1, nr. 2, jf. nedenfor. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvor sedimentet placeres på en anden strækning end den, hvor sedimentet fjernes. Det skal i den forbindelse bemærkes, at formålsbestemmelsen i lovens § 1 alene finder anvendelse ved behandling efter lovens § 16.

Bestemmelsen kan finde anvendelse, uanset om der er behov for at fjerne det ophobede sediment af andre grunde end for at videreføre det. Det er således ikke nødvendigt at tage stilling til, om det ville kunne fjernes som en (præventiv) oprensning af en sejlrende eller et havnebassin eller ej, ligesom det heller ikke er nødvendigt tillige at få tilladelse til fjernelsen efter andre regler, herunder kystbeskyttelseslovens § 16, stk. 1, nr. 2, og § 16 a, stk. 1, nr. 4.

Bestemmelsen medfører ikke i sig selv noget krav om, at der by-passes materiale. Medmindre det følger af vilkår om by-pass i tilladelsen til at etablere anlægget eller sejlrenden, vil det således ikke kunne kræves, at der opgraves materiale, som der ikke er behov for at fjerne, alene for at by-passe det.

Den foreslåede bestemmelse indebærer ikke en fravigelse af naturbeskyttelseslovens regler om strandbeskyttelse. Det kan derfor være nødvendigt også at søge om dispensation fra disse regler, hvis der skal foretages fjernelse af materiale over højvandslinjen eller andre indgreb på stranden.

Det foreslås i stk. 1, nr. 2, at der kan meddeles tilladelse til nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer, jf. råstoflovens § 20 c til anvendelse ved projekter, der kræver tilladelse efter § 16, stk. 1, nr. 1, eller § 16 a, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Der kan efter den foreslåede bestemmelse gives tilladelse til, at sedimentet nyttiggøres i forbindelse med kystbeskyttelse eller etablering af anlæg, som kræver tilladelse efter kystbeskyttelsesloven. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvor sediment fra en uddybning eller oprensning kan anvendes til kystbeskyttelse eller etablering af anlæg efter lovens § 16 eller § 16 a. Bestemmelsen er parallel til råstoflovens regler om nyttiggørelse, jf. lovforslagets § 1, nr. 18, som omfatter nyttiggørelse til andre anvendelser.

Den del af ansøgningen, der drejer sig om at fjerne sediment fra søterritoriet, behandles efter § 16 a, stk. 4, hvis det kræver tilladelse efter denne bestemmelse, mens placeringen skal behandles efter lovens § 16, stk. 1, nr. 1, eller § 16 a, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Bestemmelsen omfatter kun oprensnings- og uddybningsmaterialer som defineret i den foreslåede bestemmelse i råstoflovens § 20 c. Det skal ligesom i forbindelse med behandlingen af sager om nyttiggørelse efter råstofloven bl.a. påses, at der er et reelt behov for at fjerne sedimentet, og at fjernelsen således ikke er omfattet af de almindelige regler om indvinding af råstoffer, herunder kravet om tilladelse

efter råstoflovens § 20, forbuddet mod at tillade indvinding på mindre end 6 m vanddybde og vederlagsreglerne i råstofloven.

Som i forbindelse med nyttiggørelse i henhold til råstofloven er det ikke afgørende, om materialerne konkret skal anses som affald eller ej. Det er kommunalbestyrelsen, der har kompetencen til at afgøre, om materialerne er affald, hvis det i den konkrete sag er relevant at tage stilling hertil, jf. nærmere afsnit 3.4.1 i de almindelige bemærkninger.

De miljømæssige forhold i forbindelse med optagning og anbringelse af materialerne skal vurderes og reguleres i tilladelsen, jf. nærmere nedenfor, men i det omfang der kræves tilladelse efter anden lovgivning, hvor de miljømæssige forhold reguleres, vil der ikke skulle foretages en særskilt vurdering og vilkårsfastsættelse for dette i nyttiggørelsestilladelsen.

Bestemmelsen ændrer således ikke på, at der i givet fald skal meddeles tilladelse i henhold til andre bestemmelser, som regulerer henholdsvis den pågældende optagning på søterritoriet og anvendelsen på søterritoriet eller på land.

Optagningen kan, hvis der er tale om forurenede sedimenter, være omfattet af miljøbeskyttelseslovens § 27, stk. 2. Det er kommunalbestyrelsen, der skal afgøre, om optagningen er omfattet af denne bestemmelse, og i givet fald tage stilling til ansøgning om tilladelse.

Anvendelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer i anlæg m.v. kan være omfattet miljøbeskyttelseslovens § 19 eller § 33. Det er normalt ligeledes kommunalbestyrelsen, der er kompetent myndighed i relation til disse bestemmelser.

Hvis der er tale om nyttiggørelse i anlæg, som er omfattet af miljøbeskyttelseslovens regler om godkendelse af listevirksomhed, jf. miljøbeskyttelseslovens § 33, vil vurderingen af, om anvendelsen er miljømæssigt forsvarlig, ske i forbindelse med godkendelsesbehandlingen efter miljøbeskyttelsesloven, og der skal i så fald ikke tages stilling til det i tilladelsen efter § 16 b, stk. 1, nr. 2.

I tilfælde, hvor nyttiggørelsen forudsætter en tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19, vil der ikke i tilladelsen efter § 20 b skulle tages stilling til beskyttelse af jord og grundvand, idet hensynet hertil vil blive varetaget i forbindelse med tilladelsen efter miljøbeskyttelseslovens § 19.

For at fremme mulighederne for nyttiggørelse er det hensigten at udvide anvendelsesområdet for bekendtgørelse nr. 1662 af 21. december 2010 om anvendelse af restprodukter og jord til bygge- og anlægsarbejder og om anvendelse af sorteret, uforurenat bygge- og anlægsaffald, som er udstedt i medfør af miljøbeskyttelsesloven, så der indføres tilsvarende regler for anvendelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer på land og eventuelt også i anlægsarbejder på søterritoriet. Dette vil ske på baggrund af et fagligt udredningsarbejde. Nyttiggørelsen vil stadig forudsætte tilladelse efter kystbeskyttelsesloven, men denne tilladelse vil ikke skulle tage stilling til de miljøforhold, som bekendtgørelsen tager højde for.

Nyttiggørelsestilladelsen vil normalt først kunne gives, når eventuelle nødvendige tilladelser efter miljøbeskyttelsesloven eller anden lovgivning til optagning og/eller anvendelse er givet.

Tilladelse kan gives samlet i medfør af alle de relevante bestemmelser i kystbeskyttelsesloven.

Nyttiggørelsestilladelse vil ofte blive givet til anvendelse i et konkret anlæg eller kystbeskyttelsesprojekt. I visse tilfælde vil der dog kunne gives nyttiggørelsestilladelse til en mere generel anvendelse, f.eks. til kystfodring, hvorefter materialerne vil kunne anvendes til kystfodring i henhold til en eksisterende særskilt tilladelse hertil, som eventuelt er meddelt til en anden tilladelsesindehaver, eller bliver meddelt i den periode, hvor nyttiggørelsestilladelsen gælder. På den måde kan en havn f.eks. nyttiggøre materialerne til kystfodring ved at indgå aftale om levering til skiftende grundejere, der har eller får en tilladelse til kystbeskyttelse i nærheden, uden at det behøver være specificeret i nyttiggørelsestilladelsen, præcis hvor kystfodringen skal ske.

Alle, såvel fysiske som juridiske personer, kan søge om tilladelse til by-pass og nyttiggørelse efter stk.

1, nr. 1 og 2. I det omfang et projekt direkte berører ejendom på land, der ikke ejes af ansøger, forudsættes det, at ansøger kan fremlægge en samtykkeerklæring fra ejeren af ejendommen.

Det vil i ansøgninger efter såvel stk. 1, nr. 1, som stk. 1, nr. 2, skulle dokumenteres, at by-pass eller kystbeskyttelse kan foretages uden uacceptable virkninger på miljøet, og herunder skal det sikres, at placeringen af sedimentet sker, uden at der sker skade på f.eks. ålegræsbede eller stenrev.

Der vil i forbindelse med behandlingen af sagerne skulle foretages en vurdering af sandsynligheden for, at materialerne er forurenede med miljøfarlige stoffer. Denne vurdering foretages ud fra parametre som afstanden til mulige forureningskilder samt vind- og strømforhold i området. Hvis det vurderes, at der kan være forurening, skal der tages kemiske prøver af materialerne, og herudfra vurderes materialernes miljømæssige egnethed til by-pass eller det nyttiggørelsesformål, som ansøger har beskrevet i sin ansøgning.

Hvis materialerne ønskes anvendt til kystfodringsformål eller andet formål på åben kyst, herunder by-pass, er det hensigten som udgangspunkt at stille de samme krav til materialernes renhed, som det er tilfældet for klappning i et Natura 2000-område.

Hvis der er tale om andre nyttiggørelsesformål, som er mere isolerede fra det omgivende havmiljø, som for eksempel indkapsling i moler eller andre anlæg på søterritoriet, kan der efter omstændighederne gives tilladelser til materialer med et noget større indhold af miljøfarlige stoffer.

Ansøgninger vil skulle sendes i høring, bl.a. i Naturstyrelsen, som vil foretage en vurdering af de miljømæssige forhold.

Til stk. 2

I stk. 2 foreslås det, at miljøministeren kan stille vilkår for tilladelser udstedt i medfør af stk. 1. Det vil f.eks. dreje sig om vilkår om arbejdsmetoder, i hvilke perioder arbejdet må udføres m.v.

Til stk. 3

I stk. 3 foreslås det, at tilladelse efter stk. 1, nr. 2, til nyttiggørelse kan afslås, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres som omhandlet i stk. 1, nr. 1. Ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1, nr. 2, kan i så fald anses som ansøgning om tilladelse til videreførelse i henhold til stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen finder kun anvendelse, hvis det konkret vurderes, at det er nødvendigt, at sedimenterne by-passes for at undgå en negativ virkning nedstrøms på kysten, og dette også miljømæssigt er acceptabelt. Hvis det konkret vurderes, at sedimentet kan tages ud af den naturlige sedimenttransport uden væsentlige erosionsmæssige skadevirkninger nedstrøms på kysten, vil sedimentet kunne tillades nyttiggjort efter stk. 1, nr. 2, til kystbeskyttelse eller anlæg på søterritoriet eller til andre formål efter bestemmelserne i den foreslåede § 20 b i råstofloven, jf. lovforslagets § 1, nr. 18, og bemærkningerne hertil, eller, hvis dette heller ikke kan lade sig gøre, kan sedimentet eventuelt tillades dumpet (klappning), jf. § 26 i havmiljøloven.

Sedimentet vil også kunne benyttes til andre formål i situationer, hvor det på baggrund af en konkret vurdering ud fra miljømæssige hensyn vil være den mest hensigtsmæssige løsning. Der kan endvidere gives tilladelse til, at sedimentet anvendes til andre formål, hvis by-pass har uforholdsmæssige store omkostninger for ansøger set i forhold til den værdi, som sedimentet kan have nedstrøms på kysten ud fra en kystteknisk vurdering.

Til stk. 4

I stk. 4 foreslås det, at ansøgning om tilladelse til dumpning (klappning) i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet eller om nyttiggørelse i henhold til § 20 b i lov om råstoffer kan anses som ansøgning om tilladelse til videreførelse i henhold til stk. 1, nr. 1, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres som omhandlet i stk. 1, nr. 1.

Hvis det således vurderes, at materiale, hvor der er ansøgt om tilladelse til klapning eller nyttiggørelse efter råstofloven, bør by-passes, kan ansøgningen om tilladelse til klapning eller nyttiggørelse anses som ansøgning om tilladelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, nr. 1.

Bestemmelsen finder kun anvendelse, hvis det konkret vurderes, at det er nødvendigt, at sedimenterne by-passes for at undgå en negativ virkning nedstrøms på kysten, og dette også miljømæssigt er acceptabelt.

Tilsvarende foreslås det, at ansøgning om tilladelse til dumpning (klapning) i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet, hvis 1. pkt. ikke finder anvendelse, og materialet er egnet til nyttiggørelse, kan anses som ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1, nr. 2.

Ansøgningen om klapning kan således, i det omfang, det ikke er nødvendigt at by-passe materialet, jf. ovenfor, anses som ansøgning om tilladelse efter til nyttiggørelse efter kystbeskyttelseslovens § 16 b, stk. 1, nr. 2, hvis det er egnet hertil. Dette svarer til den foreslåede regel i råstoflovens § 20 b, stk. 5, jf. lovforslagets § 1, nr. 18.

Hvis ansøgeren i disse situationer ikke ønsker en tilladelse til by-pass eller nyttiggørelse, vil vedkommende have mulighed for at trække sin ansøgning tilbage.

Hvis det kan forudses, at ikke alt materialet vil kunne by-passes eller nyttiggøres kan det være relevant at have en parallel tilladelse til klapning.

Til stk. 5

Det foreslås i stk. 5, at miljøministeren fastsætter nærmere regler om krav til ansøgning om tilladelse efter stk. 1, herunder om hvilke oplysninger ansøgeren skal tilvejebringe, og om at ansøgning skal gives digitalt, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur. Ministeren fastsætter nærmere regler om behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, herunder om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om behandlingen af sagerne i øvrigt.

Reglerne vil skulle koordineres eller sammenskrives med de tilsvarende regler om klapning, der fastsættes i medfør af havmiljøloven, og om nyttiggørelse efter den foreslåede § 20 b i råstofloven.

Til stk. 6

Det foreslås i stk. 6, at miljøministeren kan fastsætte regler om, at den, der foretager videreførelse eller nyttiggørelse, skal give oplysninger herom, blandt andet om beliggenhed, art og mængde af de sedimenter, der videreføres eller nyttiggøres, om anvendelsen heraf, og om at oplysningerne skal gives digitalt, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur. Det er foreløbig hensigten at fastsætte regler om, at den, der foretager nyttiggørelse, jf. stk. 1, nr. 2, skal give oplysninger om den nyttiggjorte mængde, hvor sedimentet optages og placeres og tidspunktet for optagning og placeringen af sedimentet, samt at oplysningerne skal gives elektronisk til Naturstyrelsen. På den måde vil oplysningerne fortsat kunne indgå i den samlede råstofstatistik.

Til § 16 c

Med indsættelse af en ny § 16 c foreslås det at genindsætte bestemmelsen fra den tidligere § 16 b om pligt til at foretage naboorientering og tinglysning. Samtidig foreslås det at konsekvensrette bestemmelsen om naboorientering som følge af indsættelsen af en ny § 16 b om by-pass og nyttiggørelse.

Efter bestemmelsens stk. 1 skal ansøgninger om tilladelser og afgørelser efter § 16, stk. 1, og §§ 16 a og 16 b skriftligt meddeles ejere af naboejendomme. Forslaget sikrer således, at ejere af naboejendomme bliver orienteret om ansøgninger om tilladelser og afgørelser vedrørende kystbeskyttelsesforanstaltninger m.v. Naboorientering kan efter en konkret vurdering undlades, hvis projektet ikke direkte berører ejendomme på land.

Ansøgningerne og afgørelserne skal desuden offentliggøres ved meddelelse på Kystdirektoratets hjemmeside, hvis de er af væsentlig betydning eller har almindelig offentlig interesse. Offentliggørelsen skal ske samtidigt med, at ansøgningen sendes i høring og tilladelsen meddeles ansøgeren. Med bestemmelsen sikres det, at offentligheden bliver orienteret om projekter af væsentlig betydning eller almindelig offentlig interesse. Offentliggørelse vil betyde, at flere berørte parter vil få kendskab til de planlagte foranstaltninger, og at der på den måde gives alle klageberettigede mulighed for at påklage myndighedernes afgørelse.

I stk. 2 fastsættes, at vilkår for tilladelse efter § 16, stk. 1, og § 16 a kan tinglyses på ejendommen for ejerens regning.

I Kystdirektoratets tilladelser er indeholdt vilkår om, at der skal ske tinglysning af vilkårene på ejendommen.

Med bestemmelsen har den myndighed, der meddeler tilladelse, mulighed for at lade vilkårene for en tilladelse lyse på ejendommen for ejerens regning, såfremt ejeren ikke selv foretager tinglysning af vilkårene. Hermed sikres, at en efterfølgende ejer er klar over, at det til ejendommen tilhørende anlæg er lovligt opført samt får overblik over samtlige forpligtelser, som følger i relation til de anlæg, der er placeret på og ved ejendommen.

Bestemmelsen indebærer ikke en pligt til, at der som vilkår i kommunalbestyrelsernes tilladelser skal fastsættes vilkår om tinglysning.

Til nr. 3

Det foreslås at ophæve § 17, stk. 1, 2. pkt., som stiller krav om tilslutning fra miljøministeren ved begrænsning i offentlighedens ret til færdsel efter naturbeskyttelseslovens § 22. Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at ressortansvaret for loven ved kongelig resolution af 3. februar 2014 generelt er overgået fra transportministeren til miljøministeren.

Til nr. 4

Til § 18

Det foreslås at nyaffatte § 18 om klage, således at den alene bestemmer, hvilke afgørelser der kan påklages og til hvilken klagemyndighed.

Det foreslåede stk. 1 erstatter den eksisterende lovs § 18, stk. 1 og 3. Med bestemmelsen indføres klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet for de afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen. Der drejer sig om en række afgørelser efter lovens kapitel 1 a og 2 om kystbeskyttelsesforanstaltninger. Der er med bestemmelsen ikke tilsigtet en ændring af, hvilke afgørelser der kan påklages samt prøvelsens omfang.

Det foreslås endvidere, at kommunalbestyrelsens afgørelser kan påklages til nævnet i dets læge sammensætning. Der henvises herved til afsnit 3.7 i de almindelige bemærkninger.

Med det foreslåede stk. 2 gives klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet for de afgørelser, der træffes af miljøministeren efter lovens §§ 16 og 16 a og den foreslåede § 16 b. Det forventes, at afgørelseskompetencen vil blive delegeret til Kystdirektoratet efter lovens § 19, stk. 1, hvorfor det af bestemmelsen fremgår, at der også efter en sådan delegation er klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet. Det forventes, at det i forbindelse med delegationen, jf. lovens § 19, stk. 1, vil blive fastsat, at der ikke er klageadgang til miljøministeren.

Miljøministeren har i lovens § 19, stk. 2, hjemmel til at bemyndige kommunerne til at udøve ministerens beføjelser efter § 16 a. I disse tilfælde kan der med hjemmel i den foreslåede § 18, stk. 3, fastsættes regler om klageadgang, herunder om klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet. Hjemlen er i dag udnyttet ved bekendtgørelse. nr. 232 af 12. marts 2007 om bade- og badebroer.

Efter det foreslåede stk. 3 kan miljøministeren fastsætte regler om klage over afgørelser, der er truffet i medfør af regler, der er udstedt med hjemmel i loven.

Miljøministeren kan med hjemmel i stk. 3 fastsætte regler om f.eks. klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet, herunder kredsen af klageberettigede, prøvelsens omfang samt regler om klageprocessen. Miljøministeren kan også fastsætte regler om, at afgørelserne ikke kan påklages til anden administrativ myndighed. Der vil kunne fastsættes regler om, at den almindelige ulovbestemte rekursadgang til miljøministeren for Kystdirektoratets afgørelser afskæres i de tilfælde, hvor der er indført klageadgang til Natur- og Miljøklagenævnet. Der kan også fastsættes regler om, at klageadgang helt afskæres over visse afgørelser, der træffes af kommunalbestyrelsen eller Kystdirektoratet, i tilfælde, hvor det vurderes hensigtsmæssigt, at der ikke er klageadgang.

Til § 18 a

Det foreslås at indsætte en ny § 18 a vedrørende afgrænsning af klageberettigede og fremgangsmåden ved klage.

Det foreslåede stk. 1 er en videreførelse af den eksisterende lovs § 18, stk. 1 og 2. Der tilsigtes således ikke med lovforslaget en ændring af den hidtil gældende retstilstand vedrørende kredsen af klageberettigede. Med bestemmelsen gives sagens parter (den afgørelsen er rettet til og enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen) samt en række organisationer klageadgang over kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven. Kredsen af klageberettigede organisationer kan endvidere udvides af ministeren med hjemmel i det foreslåede § 18 a, stk. 11.

Stk. 2 er en videreførelse af de gældende klageregler i § 10 i bekendtgørelse nr. 580 af 29. maj 2013 om Kystdirektoratets opgaver og beføjelser og om klageadgang. Der tilsigtes således ikke med lovforslaget en ændring af den hidtil gældende retstilstand vedrørende kredsen af klageberettigede. Her fastsættes kredsen af klageberettigede til sagens parter (afgørelsens adressat, og enhver der har en væsentlig individuel interesse i sagen), samt landsdækkende foreninger, der opfylder visse i lovbestemmelsen angivne krav til foreningens formål og dens medlemstal.

Det foreslåede stk. 3 er en videreførelse af den eksisterende lovs § 18, stk. 5. For klager over afgørelser truffet af Kystdirektoratet i medfør af lovens §§ 16 og 16 a, er der tale om en videreførelse af § 11, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 580 af 29. maj 2013 om Kystdirektoratets opgaver og beføjelser og om klageadgang. Med bestemmelsen fastsættes det, at klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt den pågældende eller offentliggjort. Af den eksisterende lovs § 18, stk. 5, fremgår det, at Transportministeren kan se bort fra klagefristen, når omstændighederne taler derfor. Dette er ikke videreført, men Natur- og Miljøklagenævnet vil som på de øvrige sagsområder, som nævnet behandler, tage stilling til, om procesforudsætningerne for behandlingen af en klage er opfyldt, herunder også om en klage er blevet indgivet inden klagefristens udløb. Der kan stadig være særlige situationer, hvor der er grundlag for at se bort fra en overskridelse af klagefristen. Det kan f. eks. være tilfældet, hvis der tæt på klagefristen opstår IT-problemer med den Digitale Klageportal. Der henvises herved til bemærkningerne til lov nr. 86 af 28. januar 2014 om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet.

De foreslåede stk. 4-8 er nye. Bestemmelserne vedrører klageprocessen og svarer til de regler, der blev indsat i den øvrige lovgivning på miljøområdet med lov nr. 580 af 18. juni 2012 om reform af klagesystemet samt lov nr. 86 af 28. januar 2014 om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet. Der henvises endvidere til disse lovændrings bemærkninger.

De foreslåede stk. 9 og 10 er begge videreførelser af de eksisterende regler i lovens § 18, stk. 6 og 7, og der er ikke tilsigtet en ændring. Med bestemmelserne fastsættes, at rettidig klage som udgangspunkt har opsættende virkning, men at den myndighed, der har truffet afgørelse, kan bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger kan iværksættes uanset rettidig klage. Det fastsættes endvidere,

at en afgørelse efter lovens § 6 ikke kan indbringes for domstolene, før den pågældende har udnyttet klageadgangen efter den foreslåede § 18, stk. 1.

Det foreslåede stk. 11 er en videreførelse af den eksisterende lovs § 18, stk. 2, 2. pkt. Bestemmelsen bemyndiger miljøministeren til at udvide kredsen af klageberettigede organisationer efter det foreslåede § 18 a, stk. 1. Der henvises endvidere til Trafikudvalgets betænkning af 21. marts 2006 afgivet til lovforslaget til lov nr. 311 af 19. april 2006.

Til nr. 5

Det foreslås i § 20 om mulighed for idømmelse af straf for overtrædelse af kystbeskyttelsesloven, at indsætte et nyt nr. 3, hvorefter overtrædelse af den foreslåede § 16 b, stk. 1, jf. lovforslaget § 2, nr. 2, kan straffes. Herved vil overtrædelse af kravet om tilladelse til by-pass eller nyttiggørelse efter denne bestemmelse kunne straffes på linje med overtrædelse af lovens øvrige regler om tilladelse i § 16, stk. 1, og § 16 a, jf. lovens § 20, nr. 1 og 2.

Til nr. 6

Det foreslås i § 20, stk. 1, nr. 3, der bliver nr. 4, og som omhandler straf for overtrædelse af vilkår i tilladelser efter loven, at indsætte en henvisning til den foreslåedes § 16 b. Forslaget er derfor en konsekvens af indsættelsen af en ny § 16 b, jf. lovforslaget § 2, nr. 2.

Til § 3

Til nr. 1-3

Det foreslås, at det i lovens § 11, stk. 3, i overensstemmelse med havstrategidirektivets artikel 14, stk. 1, præciseres, at anvendelsen af undtagelserne i § 11, stk. 1 og 2, skal beskrives og begrundes i indsatsprogrammet. Undtagelserne i § 11, stk. 1 og 2, giver miljøministeren mulighed for at fravige de målsætninger, der følger af havstrategien.

Det foreslås, at der indsættes et nyt punktum i lovens § 11, stk. 4, hvor det i overensstemmelse med havstrategidirektivets artikel 14, stk. 3, præciseres, at de relevante ad-hoc foranstaltninger, som skal iværksættes, når undtagelserne i § 11, stk. 1, nr. 1-4, finder anvendelse, skal integreres i indsatsprogrammet, i det omfang, det er praktisk muligt.

Der foreslås at indsætte et nyt stk. 5 i lovens § 11, hvor det i overensstemmelse med direktivets artikel 14, stk. 2, udtrykkeligt fremgår, at miljøministeren skal sikre, at ændringerne eller forandringerne, jf. § 11, stk. 4, ikke vedvarende udelukker eller hindrer, at god miljøtilstand opnås.

Til nr. 4

Det foreslås, at der indsættes to nye stykker, stk. 3 og 4, i § 14.

I det foreslåede stk. 3 fastsættes, at miljøministeren har pligt til, i samarbejde med de medlemsstater, der grænser op til den samme havregion, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger, og hvor havets tilstand er så kritisk, at der er behov for øjeblikkelig handling, at udarbejde en fælles plan som en del af havstrategien i henhold til § 4, stk. 1. Planen skal sikre en tidligere iværksættelse af indsatsprogrammerne samt eventuelle strengere beskyttelsesforanstaltninger, forudsat at dette ikke udgør en hindring for at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i en anden havregion eller subregion. Den reviderede plan skal være en del af havstrategien, og skal sikre en tidligere iværksættelse af indsatsprogrammerne eller strengere beskyttelsesforanstaltninger. Bestemmelsen gennemfører havstrategidirektivets artikel 5, stk. 3.

Forslaget berører ikke miljøministerens pligt til at koordinere havstrategien med de lande, som Danmark deler havregioner med, jf. havstrategilovens § 4, stk. 3.

I det foreslåede stk. 4, gennemføres havstrategidirektivets artikel 5, stk. 3, litra a), hvorefter miljøministeren skal underrette EU-Kommissionen om den reviderede tidsplan og herefter følge den reviderede tidsplan.

Til § 4

Det foreslås i stk. 1, at loven træder i kraft den 1. juli 2015. Dette vil give mulighed for at færdiggøre de bekendtgørelser, der skal udstedes som opfølgning på loven, så de kan træde i kraft på samme tidspunkt.

De nye regler om auktion vil finde anvendelse på tilladelser, der meddeles på baggrund af auktioner afholdt efter lovens ikrafttræden, og på alle områder, hvor eneretten allerede er udløbet eller bortfaldet inden lovens ikrafttræden, herunder områder, der er efterforsket, men hvor auktionsvinderen ikke har ønsket at få indvindingstilladelse, samt på alle områder, hvor eneretten udløber eller bortfalder efter lovens ikrafttræden.

Efter det foreslåede stk. 2 er det miljøministeren, der fastsætter ikrafttrædelsesdatoen for lovens § 2, nr. 4. Baggrunden herfor er, at klageprocessen i loven er tilpasset den ændring af klagereglerne på miljøområdet, der blev gennemført ved lov nr. 86 af 28. januar 2014 om obligatorisk digital selvbetjening ved indgivelse af klage til Natur- og Miljøklagenævnet, hvor det ligeledes er miljøministeren, der fastsætter ikrafttrædelsestidspunktet. Ikrafttrædelsestidspunktet kan være både før og efter det i stk. 1 anførte tidspunkt.

Til § 5

Efter det foreslåede stk. 1 finder loven ikke anvendelse på verserende sager om nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmateriale. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse. Også sager om klage over Naturstyrelsens afgørelser i disse sager vil efter forslaget – ligesom klage over afgørelser truffet før lovens ikrafttræden – skulle behandles efter de hidtil gældende regler.

I det foreslåede stk. 2 bestemmes, at regler udstedt i medfør af råstoflovens § 22, stk. 1, dvs. fællesområdebekendtgørelsen, opretholdes, indtil den afløses af regler udstedt i medfør af lovforslagets § 1, nr. 17 (der nyaffatter råstoflovens § 20 a, stk. 5) og tilladelser udstedt i medfør af råstoflovens § 20, stk. 2, nr. 2, som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 10.

Det foreslås endvidere, at de nye fællesområdetilladelser, der udstedes i medfør af § 20, stk. 2, nr. 2, som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 10, og som erstatter tilsvarende tidligere tilladelser, ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

Det er ikke fundet nødvendigt at fastsætte udtrykkeligt, at tilladelser udstedt i medfør af § 20, stk. 2, opretholdes. Såvel tilladelser i auktionsområder, fællesområder og bygherreområder som nyttiggørelsestilladelser udstedt efter § 20, stk. 2, nr. 3, vil således være gældende, indtil de udløber eller afløses af nye tilladelser.

I de nye bekendtgørelser, der udstedes i medfør af råstofloven til opfølgning på lovforslaget, herunder auktionsbekendtgørelsen og fællesområdebekendtgørelsen vil der blive fastsat overgangsregler i forhold til de regler, der er fastsat i bekendtgørelserne. Dette vil ske med hjemmel i de bemyndigelsesbestemmelser, som bekendtgørelserne udstedes i medfør af.

Med bestemmelsen i stk. 3 foreslås, at lovforslagets § 2, nr. 4, vedrørende indgivelse af klager til Natur- og Miljøklagenævnet i sager efter kystbeskyttelsesloven, ikke gælder i sager, hvor den påklagede afgørelse er truffet før lovens ikrafttræden, jf. § 4, stk. 2. I sådanne tilfælde oversendes klagen til færdigbehandling og afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet. Det præciseres tillige med bestemmelsen, at klager over sådanne afgørelser ikke er omfattet af kravet om betaling af gebyr i § 18 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Med overgangsbestemmelsen vil alle sager, hvor myndigheden i 1. instans har truffet afgørelse inden

ikrafttræden af lovforslagets § 2, nr. 4, blive oversendt til Natur- og Miljøklagenævnet med henblik på færdigbehandling og afgørelse. Baggrunden for overgangsbestemmelsen er, at sagerne ønskes færdigbehandlet i Natur- og Miljøklagenævnet, men at den proces for behandling af klagesagerne, der er fastsat i lovforslagets § 2, nr. 4, ikke er mulig for disse sager, der allerede kan være oversendt til klageinstansen.

Lovforslagets § 2, nr.4, finder således anvendelse på klager i sager, hvor myndigheden i 1. instans endnu ikke har truffet afgørelse på tidspunktet for lovens ikrafttræden, jf. § 4, stk. 2.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov om råstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 657 af 27. maj 2013, som ændret ved § 6 i lov nr. 1631 af 26. december 2013, § 5 i lov nr. 80 af 28. januar 2014, § 12 i lov nr. 86 af 28. januar 2014 og § 1 i lov nr. 380 af 23. april 2014, foretages følgende ændringer:

1. *Fodnoten* til loven titel affattes således:

1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (Habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2006/105/EF af 20. november 2006, EU-Tidende 2006, nr. L 363, side 368, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøansvarsdirektivet), EU-Tidende 2004, nr. L 143, side 56, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF af 23. april 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 140, side 114, Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/21/EF af 15. marts 2006 om håndtering af affald fra udvindingsindustrien og om ændring af direktiv 2004/35/EF, EU-Tidende 2006, nr. L 102, side 15 (Mineaffaldsdirektivet), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 596/2009 af 18. juni 2009, EU-Tidende 2009, nr. L 188, side 14, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (Fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1.

»1) Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (Habitatdirektivet), EF-Tidende 1992, nr. L 206, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/35/EF af 21. april 2004 om miljøansvar for så vidt angår forebyggelse og afhjælpning af miljøskader (Miljøansvarsdirektivet), EU-Tidende 2004, nr. L 143, side 56, som ændret senest ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/30/EU af 12. juni 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 178, side 66, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/147/EF af 30. november 2009 om beskyttelse af vilde fugle (Fuglebeskyttelsesdirektivet), EU-Tidende 2010, nr. L 20, side 7, som ændret senest ved Rådets direktiv 2013/17/EU af 13. maj 2013, EU-Tidende 2013, nr. L 158, side 193, og dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/92/EU af 13. december 2011 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet), EU-Tidende 2012, nr. L 26, side 1.«

§ 3. Ved lovens anvendelse skal der på den ene side lægges vægt på råstofressourcernes omfang og kvalitet og en sikring af råstofressourcernes udnyttelse samt tages erhvervsmæssige hensyn. På den anden side skal der lægges vægt på miljøbeskyttelse og vandforsyningsinteresser, beskyttelse af arkæologiske og geologiske interesser, naturbeskyttelse, herunder bevarelsen af landskabelige værdier og videnskabelige interesser, en hensigtsmæssig byudvikling, infrastrukturanlæg, jord- og skovbrugsmæssige interesser, sandflugtsbekæmpelse og kystsikkerhed, fiskerimæssige interesser, ulemper for skibs- og luftfarten samt ændringer i strøm- og bundforhold.

§ 7. Erhvervsmæssig indvinding af råstoffer og etablering af anlæg på indvindingsstedet til brug for indvindingen må kun ske efter tilladelse fra regionsrådet. Tilladelse til indvinding på strandbredder og andre kyststrækninger, hvor der ikke findes sammenhængende landvegetation, kan kun meddeles med tilslutning fra Kystinspektoratet.

Stk. 2. Ikke-erhvervsmæssige indvindinger på mere end 200 m³ årligt og prøvegravninger på mere end 200 m³ skal anmeldes til regionsrådet, inden indvindingen eller prøvegravningen påbegyndes. Anmeldelsen skal indeholde oplysning om indvindingsområdet samt arten, mængden og anvendelsen af råstoffet. Regionsrådet kan inden 4 uger efter, at anmeldelsen er modtaget, stille vilkår for indvindingen eller prøvegravningen. På strandbredder og andre kyststrækninger, hvor der ikke findes sammenhængende landvegetation, kan regionsrådet til enhver tid forbyde yderligere indvinding eller stille særlige vilkår for indvindingen.

Stk. 3. Der skal foretages efterbehandling enten løbende eller efter afslutningen af ikke-erhvervsmæssige indvindinger og prøvegravninger som nævnt i stk. 2.

§ 10.....

...

Stk. 7. En tilladelse efter stk. 1 bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

2. I § 3, 2. pkt., indsættes efter »videnskabelige interesser,«: »rekreative interesser,«, efter »infrastrukturanlæg,« indsættes: »herunder energiproducerende anlæg,«, og »kystsikkerhed« ændres til: »risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten«.

3. I § 7 indsættes som stk. 4:

»Stk. 4. Indvinding af råstoffer, der er blevet givet tilladelse til efter § 16 b, stk. 1, nr. 1, i lov om kystbeskyttelse, er ikke omfattet af stk. 1-3.«

4. I § 10, stk. 7, ændres »stk. 1« til: »§ 7, stk. 1,« og efter »bortfalder,« indsættes: »medmindre andet fremgår af tilladelsens vilkår,«.

§ 16....

...

Stk. 6. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Godkendelse af indvindingsmateriel

§ 20. De af loven omfattede råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen tilhører den danske stat. Efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og kontinentalsoklen må kun ske efter tilladelse meddelt af miljøministeren efter denne lov.

Stk. 2. Miljøministeren kan på nærmere fastsatte vilkår, jf. § 21, meddele tilladelse til efterforskning eller indvinding af et eller flere råstoffer på følgende måder:

1) Tilladelse med eneret til efterforskning eller indvinding kan efter offentlig indkaldelse af ansøgninger på baggrund af nærmere fastsatte kriterier, herunder et minimumsprogram for efterforskning og miljøvurdering, meddeles på grundlag af størrelsen af det vederlag, ansøgerne tilbyder at betale ved udstedelsen af indvindingsstilladelsen. Såfremt flere ansøgere tilbyder at betale samme vederlag, indkaldes supplerende tilbud fra disse ansøgere.

2) Tilladelse til efterforskning eller indvinding i områder omfattet af § 22, stk. 1, kan meddeles efter ansøgning.

3) Tilladelse til efterforskning eller indvinding af sand til større opfyldningsopgaver, til kystbeskyttelse og til nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmateriale kan efter ansøgning meddeles til bygherren.

4) Tilladelse til efterforskning uden efterfølgende indvindingsret kan meddeles efter ansøgning.

Stk. 3. Der kan kun meddeles tilladelse i geografisk afgrænsede og miljøvurderede områder.

Stk. 4. Der kan ikke gives tilladelse til opfiskning af søsten med grab el.lign.

Stk. 5. Ved meddelelse af tilladelse skal der lægges vægt på en vurdering efter § 1 og § 3.

5. I § 16, *stk. 6*, indsættes som 2. *pkt.*:

»Rettidig klage efter § 13, stk. 1, 2. *pkt.*, har dog ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.«

6. Overskriften efter § 18 ophæves.

7. I § 20, *stk. 1, 2. pkt.*, indsættes efter »lov«: », jf. dog stk. 6 og § 20 b, stk. 3«.

8. I § 20, *stk. 2, nr. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »betale«: »pr. kubikmeter«.

9. § 20, *stk. 2, nr. 1, 2. pkt.*, ophæves, og i stedet indsættes:

»Tilbyder flere ansøgere at betale samme vederlag pr. kubikmeter, meddeles tilladelsen på grundlag af størst budte mængde. Tilbyder flere ansøgere at betale samme vederlag pr. kubikmeter for den samme mængde, indkaldes supplerende tilbud fra disse ansøgere.«

10. I § 20, *stk. 2, nr. 2*, ændres »områder omfattet af § 22, stk. 1,« til: »fællesområder til råstofindvinding«.

11. § 20, *stk. 2, nr. 3*, affattes således:

»3) Tilladelse med eneret til efterforskning eller indvinding til større opfyldningsopgaver og andre større anlægsarbejder samt til kystbeskyttelse kan efter ansøgning meddeles til bygherren.«

12. I § 20, *stk. 3*, indsættes efter »tilladelse«: »til indvinding, herunder prøvesugninger og produktionsforsøg«, og som 2. *pkt.* indsættes:

»Tilladelse til efterforskning kan kun meddeles i geografisk afgrænsede områder.«

§ 20 a. Tilladelse efter § 20 meddeles for en tidsbegrænset periode. Tilladelse til henholdsvis efterforskning og indvinding meddeles hver for sig. I en tilladelse til efterforskning efter § 20, stk. 2, nr. 1, kan der gives ansøgeren fortrinsret til indvindingstilladelse. I en efterforskningstilladelse med fortrinsret kan det bestemmes, at efterforsknings- og undersøgelsesdata skal behandles fortroligt i et nærmere fastsat tidsrum, jf. stk. 5.

Stk. 2. Tilladelse efter § 20 kan ikke gives i områder med en vanddybde på mindre end 6 m.

Stk. 3. Miljøministeren kan, for så vidt angår indvinding i områder med en vanddybde på mindre end 6 m, gøre undtagelse fra bestemmelsen i stk. 2, når en værdifuld råstofforekomst kan indvindes, uden at indvindingen er i konflikt med væsentlige kulturarvs- og naturmæssige værdier.

Stk. 4. Det påhviler ansøgeren til en tilladelse efter § 20 at foretage de fornødne undersøgelser og miljømæssige vurderinger.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om meddelelse af tilladelse efter § 20, herunder om betingelser for og afholdelse af auktion og overbud, kriterier i forbindelse med auktion, tidsbegrænsning, eneret og fortrolig behandling af efterforsknings- og undersøgelsesdata, offentlig indkaldelse af ansøgninger efter § 20, stk. 2, nr. 1, herunder om, at indkaldelse kan ske udelukkende ved digital annoncering, og om tilladelsesordningen i øvrigt.

13. I § 20 indsættes som *stk. 6* og *7*:

»*Stk. 6.* Miljøministeren kan fastsætte regler om, at efterforskning ikke er omfattet af kravet i stk. 1 om tilladelse til efterforskning af råstoffer. Ministeren kan i den forbindelse fastsætte, at undersøgelser, der ikke kræver tilladelse, skal anmeldes, og fastsætte regler om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, og om, at resultaterne af undersøgelserne skal indberettes.

Stk. 7. Miljøministeren kan nedlægge forbud og meddele påbud i forhold til efterforskning, der ikke kræver tilladelse, jf. stk. 6.«

14. I § 20 a, *stk. 1, 1. pkt.*, indsættes efter »periode«: », og tilladelse til indvinding meddeles desuden til en begrænset mængde«.

15. I § 20 a, *stk. 1, 3. pkt.*, indsættes efter »nr. 1«: »og 3«.

16. I § 20 a, *stk. 2*, indsættes efter »Tilladelse«: »til indvinding«.

17. § 20 a, *stk. 5*, affattes således:

»*Stk. 5.* Miljøministeren fastsætter nærmere regler om tilladelsesordningen efter § 20, herunder om

1) behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om vilkår efter § 21, stk. 3,

2) krav til anmodning om afholdelse af auktion over bestemte områder, om offentlig indkaldelse af ansøgninger efter § 20, stk. 2, nr. 1, herunder

at indkaldelse kan ske udelukkende ved digital annoncering, om betingelser for og afholdelse af auktion og overbud samt om kriterier i forbindelse med auktion,

3) tidsbegrænsning, eneretsperiode og fortrolig behandling af efterforsknings- og undersøgelsesdata, og

4) tilladelse til efterforskning og indvinding i et fællesområde efter § 20, stk. 2, nr. 2, herunder om, i hvilke områder der kan gives tilladelse til fælles råstofindvinding.«

18. Efter § 20 a indsættes:

»§ 20 b. Miljøministeren kan på nærmere fastsatte vilkår, jf. § 21, stk. 2, meddele tilladelse til nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer, jf. § 20 c.

Stk. 2. Det påhviler ansøger til en tilladelse efter stk. 1 at foretage de fornødne undersøgelser og miljømæssige vurderinger.

Stk. 3. Der kræves ikke tilladelse efter stk. 1 i tilfælde, der er omfattet af en tilladelse til videreførelse eller nyttiggørelse efter § 16 b i lov om kystbeskyttelse.

Stk. 4. Tilladelse efter stk. 1 kan afslås, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres ved by-pass, jf. § 16 b, stk. 1, nr. 1, i lov om kystbeskyttelse.

Stk. 5. Ansøgning om tilladelse til dumpning i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet kan, hvis materialet er egnet til nyttiggørelse, anses som ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1.

Stk. 6. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om vilkår efter § 21, stk. 2. Ministeren kan fastsætte nærmere regler om kravet i stk. 4.

§ 20 c. Ved oprensnings- og uddybningsmaterialer forstås havbundsmateriale, der fremkommer ved oprensning eller uddybning af havne og sejl-

render, eller når der i andre tilfælde er brug for oprensning eller uddybning på søterritoriet.«

§ 21. En tilladelse efter § 20 til efterforskning kan indeholde

...

2) vilkår om gennemførelse og indhold af den råstofgeologiske efterforskning af området, herunder om efterforskningens omfang, plan for efterforskningens faser, tidsplan og fremdrift,

...

7) vilkår om anmeldelse af det efterforskningsmateriel, der anvendes, og vilkår om indretningen heraf, herunder at efterforskningsmaterialet skal være udstyret med og anvende bestemt elektronisk kontroludstyr til registrering af indvindingsfartøjets position og arbejde m.v., og

...

Stk. 2. En tilladelse efter § 20 til indvinding kan indeholde

1) vilkår om gennemførelse af indvindingen, herunder om begrænsning af miljø-, kulturarvs- og naturmæssige virkninger, og om overvågning,

...

Stk. 3. Miljøministeren fastsætter i en tilladelse til efterforskning eller indvinding efter § 20 vilkår om betaling af vederlag til staten, jf. § 22 a. I indvindingstilladelser, hvor råstofferne benyttes til kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse fra miljøministeren, jf. § 16, stk. 1, i lov om kystbeskyttelse, kan der ikke stilles vilkår om betaling af vederlag. Tilsvarende gælder for indvindingstilladelser til anlægsarbejder på søterritoriet og kontinentalsoklen vedtaget ved lov.

Stk. 4. I indvindingstilladelser efter § 20, stk. 2, nr. 3, til offentlige bygherrer til brug for udbygning eller nyanlæg af veje, broer, jernbaner og diger stilles der ikke vilkår om vederlag.

19. I § 21, stk. 1, nr. 2, udgår »den råstofgeologiske«.

20. I § 21, stk. 1, nr. 7, ændres »indvindingsfartøjets« til: »fartøjets«, og efter »m.v.,« indsættes: »og om egenkontrol i øvrigt«.

21. I § 21, stk. 2, indsættes efter »efter § 20 til indvinding«: »eller efter § 20 b til nyttiggørelse«.

22. I § 21, stk. 2, nr. 1, indsættes efter »indvindingen«: »eller nyttiggørelsen« og efter »overvågning« indsættes: »og egenkontrol i øvrigt«.

23. § 21, stk. 3, 2. og 3. pkt., ophæves.

24. § 21, stk. 4, ophæves.

25. Før § 22 indsættes som overskrift:

»Generelle regler«

§ 22. Miljøministeren udlægger ved bekendtgørelse områder til fælles råstofindvinding og fastsætter regler for meddelelse af tilladelse til efterforsk-

26. § 22, stk. 1 og 2, ophæves.

Stk. 3 bliver herefter stk. 1.

ning og indvinding i disse områder, herunder om ændring og tilbagekaldelse og vilkår efter § 21.

Stk. 2. Såfremt et område, der er udlagt efter stk. 1, ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år, ophæves udlægningen.

Stk. 3. Miljøministeren kan ved bekendtgørelse udlægge områder, som forbeholdes råstofforsyning, herunder særlige råstofforsyningsbehov.

27. I § 22, *stk. 3*, der bliver stk. 1, ændres »ved bekendtgørelse udlægge« til: »fastsætte regler, hvorved der udlægges«.

28. Efter § 22, *stk. 3*, der bliver stk. 1, indsættes:

»*Stk. 2.* Miljøministeren kan fastsætte regler, hvorved der udlægges områder, hvor der ikke kan gives tilladelse til råstofindvinding, eller hvor adgang til at give tilladelse til råstofindvinding begrænses.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvordan efterforskning og indvinding af råstoffer skal udføres, herunder om efterforsknings- og indvindingsmetoder, anmeldelse af og krav til efterforsknings- og indvindingsmateriel, overvågning og egenkontrol i øvrigt samt indberetning.«

§ 22 a. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, *stk. 2*, nr. 1, betales et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. kvadratkilometer tilladt indvindingsareal og et produktionsvederlag på mindst 2,50 kr. pr. kubikmeter indvundne råstoffer.

Stk. 2. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, *stk. 2*, nr. 2, betales 8 kr. pr. kubikmeter indvundne råstoffer. Såfremt indvinderen har afholdt udgiften til efterforskning og miljøvurdering i det pågældende område, betales 6 kr. pr. kubikmeter indvundne råstoffer.

Stk. 3. Som vederlag for en tilladelse efter § 20, *stk. 2*, nr. 3, betales et arealvederlag på 25.000 kr. årligt pr. kvadratkilometer og et produktionsvederlag på et beløb pr. kubikmeter indvundne råstoffer svarende til et gennemsnit af opnåede auktionspriser fra sammenlignelige områder. Er det ikke muligt at beregne en gennemsnitspris, udgør produktionsvederlaget 2,50 kr. pr. kubikmeter.

Stk. 4. Der betales ikke vederlag for oprensnings- og uddybningsmateriale, som nyttiggøres.

29. § 22 a, *stk. 4* og 5, affattes således:

»*Stk. 4.* Der betales ikke vederlag for

1) råstoffer, der benyttes til kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse fra miljøministeren,

2) råstoffer, der indvindes i henhold til en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 eller 3, og som benyttes til anlægsarbejder på søterritoriet og kontinentalsoklen vedtaget ved lov,

3) råstoffer, der indvindes i henhold til en tilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 eller 3, og som benyttes af en offentlig bygherre til udbygning eller nyanlæg af veje, broer og jernbaner, og

4) oprensnings- og uddybningsmaterialer, der nyttiggøres, jf. § 20 b.

Stk. 5. Ved udstedelse af efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 1 og 3, stilles sikkerhed for et beløb svarende til et årligt arealvederlag, jf. stk. 1 og 3. Kravet om sikkerhedsstillelse bortfalder, når der efterfølgende udstedes indvindingstilladelse, eller når der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport.

Stk. 5. Ved anmodning om afholdelse af auktion over et område efter § 20, stk. 2, nr. 1, stilles sikkerhed for gennemførelse af efterforskningen af området. Hvis auktionen over et område er blevet vundet af en anden end den, der har anmodet om afholdelse af auktionen, skal auktionsvinderen stille tilsvarende sikkerhed før udstedelse af efterforskningstilladelse. Før udstedelse af efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, stilles tilsvarende sikkerhed. Kravet om sikkerhedsstillelse bortfalder, når miljøministeren har konstateret, at der foreligger en fyldestgørende efterforskningsrapport. Sikkerhed, der er stillet ved anmodning om afholdelse af auktion over et område, bortfalder, hvis auktionen er blevet vundet af en anden. Sikkerhedsstillelse bortfalder endvidere, hvis den pågældende lovligt opgiver området uden at foretage efterforskning. Opfylder den, der har anmodet om afholdelse af auktion, har vundet en auktion, eller er meddelt efterforskningstilladelse efter § 20, stk. 2, nr. 3, ikke inden for de fastsatte frister betingelserne for bortfald af sikkerhedsstillelsen, skal den pågældende betale et beløb svarende til sikkerhedsstillelsen som bod til Naturstyrelsen for den manglende efterforskning af området.«

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om vederlagssatserne, herunder ændre disse eller bestemme, at disse skal indeksreguleres.

Stk. 7. Miljøministeren fastsætter regler om opkrævning af vederlag, herunder om betaling af renter og gebyrer, når indbetaling sker for sent, og om, at opkrævningen og administrationen af vederlaget kan henlægges til en anden statslig myndighed.

30. I § 22 a, stk. 6, indsættes som 2. pkt.:

»Ministeren kan fastsætte nærmere regler om sikkerhedsstillelse og bod, herunder om størrelsen heraf«.

§ 23. Tilladelse i henhold til § 20 til indvindinger, der må antages at påvirke miljøet i væsentlig grad, kan kun meddeles på baggrund af en vurdering af de miljømæssige konsekvenser, hvor offentligheden, myndigheder og organisationer har haft lejlighed til at udtale sig.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, hvilke indvindinger der er omfattet af stk. 1. Anlæg, herunder indvindinger, der reguleres i enkeltheder ved særlig lov, er dog undtaget.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om underretning og høring, herunder om udelukkende digital annoncering, af offentligheden, myndigheder og organisationer.

§ 24. En tilladelse efter § 20 bortfalder, medmindre andet fremgår af tilladelsens vilkår, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Stk. 2. Miljøministeren træffer foranstaltninger for at undgå forringelse af naturtyperne og levestederne for arterne i internationale naturbeskyttelsesområder samt forstyrrelser af de arter, som områderne er udpeget for, hvis disse forstyrrelser har betydelige konsekvenser for målsætningerne i direktivet om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter. Ministeren kan herunder meddele påbud eller forbud, fastsætte nye vilkår og ændre eller tilbagekalde tilladelser og godkendelser.

Stk. 3. Miljøministeren kan til enhver tid begrænse eller tilbagekalde en tilladelse efter § 20.

§ 26. Afgørelser truffet af miljøministeren efter kapitel 7 a kan påklages til Natur- og Miljøklage-

31. I § 23, *stk. 1*, ændres »at påvirke miljøet i væsentlig grad« til: »at kunne få en væsentlig indvirkning på miljøet«.

32. I § 23, *stk. 3*, indsættes efter »regler om«: »vurderingen efter stk. 1 og om«.

33. § 24, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2 og 3 bliver herefter stk. 1 og 2.

34. § 24, *stk. 3*, der bliver stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Miljøministeren kan til enhver tid ændre, begrænse eller tilbagekalde en tilladelse efter §§ 20 og 20 b, hvis det er nødvendigt for at beskytte væsentlige miljø-, natur-, kulturarvs- eller fiskerimæssige interesser, af hensyn til væsentlig risiko for oversvømmelse eller erosion af kysten eller af hensyn til væsentlige interesser for skibsfarten. Ministeren kan endvidere tilbagekalde en tilladelse efter §§ 20 og 20 b i tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkår eller af lovgivningen i øvrigt.«

nævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Afgørelser truffet af miljøministeren efter §§ 20, 23 og 24 eller afgørelser truffet efter regler fastsat i medfør af § 20 a, stk. 5, og § 23, stk. 2, kan, for så vidt angår vilkår til beskyttelse af kulturarv, natur og miljø, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Tilsvarende gælder for afgørelser truffet efter § 22, stk. 1, om vilkårene for områders udlægning til fælles råstofindvinding.

Stk. 3. Afgørelser efter § 20 om enkeltstående indvinding af op til 50.000 m³ oprensings- og uddybningsmaterialer til nyttiggørelse kan dog ikke påklages til anden administrativ myndighed. Tilsvarende gælder for afgørelser efter § 20, stk. 2, nr. 2, der indeholder vilkår, som er fastsat i regler udstedt i medfør af § 22, stk. 1.

§ 26 a. Klageberettiget er

- 1) adressaten for afgørelsen,
- 2) offentlige myndigheder,
- 3) en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker,
- 4) lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- 5) landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø,
- 6) landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser,
- 7) Dansk Industri,
- 8) Danmarks Rederiforening,
- 9) Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere,

35. I § 26, stk. 2, 1. pkt., indsættes efter »§§ 20,«: »20 b,«.

36. § 26, stk. 2, 2. pkt., ophæves.

37. I § 26, stk. 3, 1. pkt., ændres »§ 20« til: »§ 20 b«.

38. I § 26, stk. 3, 2. pkt., ændres »vilkår, som er fastsat i regler udstedt i medfør af § 22, stk. 1« til: »samme vilkår som en allerede meddelt tilladelse, bortset fra vilkår om vederlag.«

39. § 26 a, stk. 1, nr. 9, affattes således:
»9) Danske Råstoffer,«

10) Danmarks Fiskeriforening og

11) enhver med individuel væsentlig interesse i afgørelsen.

Stk. 2....

...

§ 26 b ...

...

Stk. 6. Rettidig klage har opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.

....

§ 28. Den, der udfører en råstofboring eller en prøvegravning i jorden, på søterritoriet eller kontinentalsoklen, skal inden 3 måneder efter udførelsen underrette De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) og By- og Landskabsstyrelsen om boringens beliggenhed, de forefundne jordlag og vandstanden samt indsende prøver af de gennemborede lag. Inden for samme frist skal resultater af geofysiske undersøgelser og andre råstofundersøgelser, herunder om råstoffernes kvalitet, indberettes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) og By- og Landskabsstyrelsen.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om udførelse af boringer efter råstoffer. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om de oplysninger, der skal indsendes til De Nationale Geologiske Undersøgelser for Danmark og Grønland (GEUS) og By- og Landskabsstyrelsen, og om, at oplysninger i særlige tilfælde ikke skal indberettes.

40. I § 26 b, *stk. 6*, indsættes som *2. pkt.*:

»Klage over forbud og påbud efter § 20, *stk. 7*, har dog ikke opsættende virkning for den påklagede afgørelse, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet.«

41. Tre steder i § 28 ændres »By- og Landskabsstyrelsen« til: »Naturstyrelsen«.

42. Efter § 32 indsættes:

»§ 32 a. Den, der er ansvarlig for efterforskning efter eller indvinding af råstoffer eller for nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer skal efter anmodning fra regionsrådet eller miljøministeren give alle oplysninger, herunder om økonomiske og regnskabsmæssige forhold, som har betydning for vurderingen af efterforskningens,

indvindingens eller nyttiggørelsens indvirkning på miljøet eller andre af de forhold, der er nævnt i § 3, for eventuelle afhjælpende eller forebyggende foranstaltninger og for andre forhold, der er reguleret i loven eller regler udstedt i medfør af loven. Oplysninger skal også gives efter anmodning fra andre myndigheder, der har fået tillagt opgaver eller beføjelser efter loven eller regler udstedt i medfør af loven. Myndighederne nævnt i 1. og 2. pkt. kan herunder påbyde den pågældende for egen regning

1) at foretage prøveudtagning, analyser og målinger af råstoffer, der indvindes eller nyttiggøres og af stoffer, der udsendes til omgivelserne, samt af støj og rystelser,

2) at foretage prøveudtagning og analyser af materialer og produkter, der anvendes eller behandles, samt af eventuelle affaldsstoffer,

3) at klarlægge årsagerne til eller virkningerne af en stedfunden indvinding eller forurening og

4) at klarlægge, hvordan følgerne af indvindingen, nyttiggørelsen eller forureningen afhjælpes eller forebygges.

Stk. 2. Tilsynsmyndigheden kan revidere vilkårene i en tilladelse for at forbedre tilladelsesindehaverens egenkontrol eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

§ 32 b. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, kan regionsrådet eller miljøministeren udføre nødvendige undersøgelser for den ansvarliges regning til belysning af forhold, som denne ellers er eller kunne være pålagt at afgive oplysninger om.

§ 32 c. I tilfælde, hvor § 10 i lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter finder anvendelse, eller hvor det af håndhævelsesmæssige eller miljømæssige årsager i øvrigt skønnes nødvendigt, kan regionsrådet eller miljøministeren for en afgrænset periode træffe beslutning om at udføre den kontrol, som en virksomhed ellers skulle udføre som egenkontrol, for virksomhedens regning. I afgørelsen om at overtage egenkontrollen kan myndigheden

fastsætte de krav, der er nødvendige for myndighedens gennemførelse af kontrollen.«

§ 34. Miljøministeren kan fastsætte regler om, hvilke oplysninger en ansøgning om tilladelse til efterforskning og råstofindvinding skal indeholde, herunder at undersøgelsesprogrammer til brug for ansøgningen forud skal godkendes af ministeren. Det kan bestemmes, at en ansøgning skal indgives på et særligt skema. Det kan endvidere bestemmes, at ansøgning skal indgives elektronisk, og at undersøgelsesdata skal indgives i et bestemt format.

43. § 34, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

44. Efter § 36 indsættes før overskriften før § 37:

»Kommunikation

§ 36 a. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at skriftlig kommunikation til og fra miljøministeren, regionsrådet og øvrige myndigheder, som har fået tillagt beføjelser i medfør af § 38, om forhold, som er omfattet af denne lov eller af regler udstedt i medfør af denne lov, skal foregå digitalt.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om digital kommunikation, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur.

Stk. 3. En digital meddelelse anses efter denne lov for at være kommet frem, når den er tilgængelig for adressaten for meddelelsen.

§ 36 b. Hvor det efter denne lov eller regler udstedt i medfør af denne lov er krævet, at et dokument, som er udstedt af andre end de i § 36 a nævnte myndigheder, skal være underskrevet, kan dette krav opfyldes ved anvendelse af en teknik, der sikrer entydig identifikation af den, som har udstedt dokumentet, jf. dog stk. 2. Sådanne dokumenter sidestilles med dokumenter med personlig underskrift.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om fravigelse af underskriftskrav. Det kan herunder bestemmes, at krav om personlig underskrift ikke kan fraviges for visse typer af dokumenter.«

§ 44. Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der

1) overtræder § 7, § 9, stk. 2, § 16, stk. 5, § 20, § 28, stk. 1, og § 33, stk. 1,

2) tilsidesætter vilkår eller begrænsninger, der er fastsat i en tilladelse eller i forbindelse med en anmeldelse efter loven eller efter regler udstedt i medfør af denne,

3) tilsidesætter forbud eller påbud efter § 7, stk. 2, § 9, stk. 2, og § 31, stk. 3, eller undlader at efterkomme forbud eller påbud, der er udstedt efter regler fastsat i medfør af loven,

4) modvirker myndighedernes adgang til ejendomme, lokaliteter, skibe eller indvindingsmateriel i strid med § 32, stk. 1, eller undlader at efterkomme en anmodning efter § 32, stk. 4, eller

5) undlader at give underretning eller træffe foranstaltninger som nævnt i § 33 c.

Stk. 2. Straffen kan stige til fængsel i indtil 1 år, hvis overtrædelsen er begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed, og hvis der ved overtrædelsen er

1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor eller

2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.

Stk. 3. I regler, der udstedes i medfør af loven, kan der fastsættes straf af bøde for overtrædelse af bestemmelserne i reglerne. Det kan endvidere fastsættes, at straffen kan stige til fængsel i indtil 1 år under de i stk. 2 anførte omstændigheder.

....

45. I § 44, stk. 1, nr. 3, indsættes efter »§ 9, stk. 2,«: »§ 20, stk. 7, § 24, stk. 1, 2. pkt.,«.

46. I § 44, stk. 1, nr. 4, ændres »§ 32, stk. 4, eller« til: »§ 32, stk. 4,«.

47. I § 44, stk. 1, indsættes efter nr. 4 som nyt nummer:

»5) undlader at meddele oplysninger eller afgive prøver efter § 32 a, stk. 1, eller«

Nr. 5 bliver herefter nr. 6.

48. I § 44, stk. 2 og 3, ændres »1 år« til: »2 år«.

§ 2

I lov om kystbeskyttelse, jf. lovebekendtgørelse nr. 267 af 11. marts 2009, foretages følgende ændringer:

§ 16....

...

Stk. 3. På sandflugtsfredede arealer må arbejder i henhold til stk. 1 kun udføres efter tilladelse fra miljøministeren.

§ 16 b. Ansøgninger om tilladelser og afgørelser efter § 16, stk. 1, og § 16 a skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme. Ansøgningerne og afgørelserne skal offentliggøres ved meddelelse i stedlige blade eller på Kystdirektoratets hjemmeside, hvis de er af væsentlig betydning eller har almindelig offentlig interesse. Offentliggørelsen skal ske samtidig med, at ansøgningen sendes i høring og tilladelsen meddeles ansøgeren.

Stk. 2. Vilkår for tilladelse efter § 16, stk. 1, og § 16 a kan tinglyses på ejendommen for ejerens regning.

1. § 16, stk. 3, ophæves.

2. § 16 b ophæves og i stedet indsættes:

»**§ 16 b.** På søterritoriet samt på strandbredder og andre kyststrækninger, hvor der ikke findes sammenhængende landvegetation, kan der efter tilladelse fra miljøministeren foretages

1) videreførelse ved by-pass nedstrøms på kysten af sediment, som er ophobet som følge af et fast anlæg, en sejlrende, et havnebassin eller lignende, eller

2) nyttiggørelse af oprensnings- og uddybningsmaterialer, jf. § 20 c, i lov om råstoffer, i form af kystbeskyttelse i henhold til en tilladelse efter § 16, stk. 1, nr. 1, eller etablering af anlæg eller opfyldning i henhold til en tilladelse efter § 16 a, stk. 1, nr. 1 eller 2.

Stk. 2. Miljøministeren kan stille vilkår for tilladelser udstedt i medfør af stk. 1.

Stk. 3. Tilladelse efter stk. 1, nr. 2, til nyttiggørelse kan afslås, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres som omhandlet i stk. 1, nr. 1. Ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1, nr. 2, kan i så fald anses som ansøgning om tilladelse til videreførelse i henhold til stk. 1, nr. 1.

Stk. 4. Ansøgning om tilladelse til dumpning i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet eller om nyttiggørelse i henhold til § 20 b i lov om råstoffer kan, hvis det vurderes, at de pågældende sedimenter bør videreføres som omhandlet i stk. 1, nr. 1, anses som ansøgning herom. Ansøgning om tilladelse til dumpning i henhold til § 26 i lov om beskyttelse af havmiljøet kan, hvis 1. pkt. ikke finder anvendelse, og materialet er egnet til nyttiggørelse, anses som ansøgning om tilladelse til nyttiggørelse i henhold til stk. 1, nr. 2.

Stk. 5. Miljøministeren fastsætter nærmere regler om krav til ansøgning om tilladelse efter stk. 1, herunder om hvilke oplysninger ansøgeren skal tilvejebringe, og om at ansøgning skal gives digitalt, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer,

særlige digitale formater, skemaer og digital signatur. Ministeren fastsætter nærmere regler om behandling af ansøgninger og meddelelse af tilladelse efter stk. 1, herunder om høring af offentligheden, herunder at offentlig høring kan ske udelukkende digitalt, om inddragelse af andre myndigheder og om behandlingen af sagerne i øvrigt.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at den, der foretager videreførelse eller nyttiggørelse, skal give oplysninger herom, blandt andet om beliggenhed, art og mængde af de sedimenter, der videreføres eller nyttiggøres, om anvendelsen heraf, og om at oplysningerne skal gives digitalt, herunder om anvendelse af bestemte it-systemer, særlige digitale formater, skemaer og digital signatur.

§ 16 c. Ansøgninger om tilladelser og afgørelser efter § 16, stk. 1, §§ 16 a og 16 b skal skriftligt meddeles ejere af naboejendomme. Ansøgningerne og afgørelserne skal offentliggøres på Kystdirektoratets hjemmeside, hvis de er af væsentlig betydning eller har almindelig offentlig interesse. Offentliggørelsen skal ske samtidigt med, at ansøgningen sendes i høring og tilladelsen meddeles ansøgeren.

Stk. 2. Vilkår for tilladelse efter § 16, stk. 1, og § 16 a kan tinglyses på ejendommen for ejerens regning.«

§ 17. Miljøministeren kan i kystbeskyttelsesøjemed udfærdige regler om begrænsning i færdsel på og brug af forstranden, strandbredder og kystbeskyttelses anlæg. Bestemmelser, hvorved der sker begrænsning i offentlighedens ret efter naturbeskyttelseslovens § 22 udfærdiges med tilslutning fra miljøministeren.

§ 18. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven eller regler fastsat efter loven kan påklages til miljøministeren af den, afgørelsen er rettet til, og af enhver, der må antages at have en væsentlig individuel interesse i sagen.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven eller regler fastsat efter loven kan påklages af Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Grundejernes Landsorganisation og Fritidshusejer-

3. § 17, stk. 1, 2. pkt., ophæves.

4. § 18 ophæves og i stedet indsættes:

»**§ 18.** Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter § 2, stk. 2, kan dog kun påklages for så vidt angår retlige spørgsmål.

Stk. 2. Afgørelser efter §§ 16, 16 a og 16 b, der er truffet af miljøministeren eller efter bemyndigelse

nes Landsforening. miljøministeren kan fastsætte regler om, at andre lignende interesseorganisationer tillige kan påklage disse afgørelser.

Stk. 3. En kommunalbestyrelses afgørelse efter § 2, stk. 2, kan dog ikke påklages, medmindre klagen vedrører retlige spørgsmål.

Stk. 4. Klage indgives skriftligt til kommunalbestyrelsen, som videresender klagen til miljøministeren med bemærkninger, den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i grundlaget for afgørelsen.

Stk. 5. Klagefristen er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende eller offentliggjort. Miljøministeren kan dog se bort fra fristen, når omstændighederne taler derfor.

Stk. 6. Rettidig klage har opsættende virkning. Dog kan den myndighed, der har truffet afgørelsen, bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal iværksættes uanset rettidig klage.

Stk. 7. En afgørelse i henhold til § 6 kan ikke indbringes for domstolene, før afgørelsen har været prøvet i henhold til stk. 1.

fra miljøministeren, jf. § 19, stk. 1, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet som sammensat efter § 5, stk. 1, nr. 2, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet for så vidt angår retlige forhold.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte regler om klage over afgørelser truffet af kommunalbestyrelsen eller miljøministeren efter regler udstedt i medfør af loven. Miljøministeren kan herunder bestemme, at sådanne afgørelser kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet, eller at sådanne afgørelser ikke kan påklages til anden administrativ myndighed.

§ 18 a. Kommunalbestyrelsens afgørelser efter loven kan påklages af den, afgørelsen er rettet til, og af enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen, samt af Danmarks Naturfredningsforening, Friluftsrådet, Grundejernes Landsorganisation og Fritidshusejernes Landsforening.

Stk. 2. Miljøministerens afgørelser efter lovens §§ 16, 16 a og 16 b kan påklages af afgørelsens adressat og enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagen, samt af landsdækkende foreninger og organisationer, der som hovedformål har beskyttelse af natur og miljø eller varetagelse af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen, på betingelse af,

1) at foreningen eller organisationen har vedtægter eller love, som dokumenterer dens formål, og

2) at foreningen eller organisationen kan dokumentere, at den repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Stk. 3. Fristen for at klage efter stk. 1 og 2 er 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt den pågældende eller offentliggjort.

Stk. 4. Klage til Natur- og Miljøklagenævnet indgives skriftligt til den myndighed, der har truffet afgørelsen, ved anvendelse af digital selvbetjening, jf. dog § 18 b, stk. 2-4, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet. Endvidere skal efterfølgende kommunikation om klagesagen ske ved anvendelse af digital selvbetjening. En klage anses for indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden. Myndigheden skal, hvis den vil fastholde afgørelsen,

snarest og som udgangspunkt ikke senere end 3 uger efter klagefristens udløb videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagen skal ved videresendelsen være ledsaget af den påklagede afgørelse, de dokumenter, der er indgået i sagens bedømmelse, og en udtalelse fra myndigheden med myndighedens bemærkninger til sagen og de anførte klagepunkter.

Stk. 5. Videresender myndigheden klagen til Natur- og Miljøklagenævnet, sender den samtidig en kopi af sin udtalelse til de i klagesagen involverede med en frist for at afgive bemærkninger til Natur- og Miljøklagenævnet på 3 uger fra modtagelsen.

Stk. 6. Myndigheden skal straks underrette Natur- og Miljøklagenævnet, hvis den, efter at klagen er videresendt til nævnet, inddrages i forhandling med adressaten for afgørelsen og klageren om tilpasninger af det ansøgte projekt, der er af betydning for klagen. Natur- og Miljøklagenævnet kan sætte behandlingen af sagen i bero, indtil forhandlingerne er afsluttet. Myndigheden underretter nævnet om resultatet af forhandlingerne, når de er afsluttet.

Stk. 7. Myndighedens videresendelse af klage til og efterfølgende kommunikation om klagesagen med Natur- og Miljøklagenævnet skal ske ved anvendelse af digital selvbetjening. Det samme gælder sager, hvor klage ikke er indgivet ved anvendelse af digital selvbetjening, men hvor Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse om, at klagen ikke afvises.

Stk. 8. Indgives en klage ikke ved anvendelse af digital selvbetjening, skal myndigheden snarest videresende klagen til Natur- og Miljøklagenævnet. I sådanne tilfælde finder stk. 4, 4. og 5. pkt., og stk. 5 ikke anvendelse.

Stk. 9. Rettidig klage har opsættende virkning. Dog kan den myndighed, der har truffet afgørelsen, bestemme, at uopsættelige reparations- og afværgeforanstaltninger skal iværksættes uanset rettidig klage.

Stk. 10. En afgørelse i henhold til § 6 kan ikke indbringes for domstolene, før afgørelsen har været prøvet i henhold til § 18, stk. 1.

Stk. 11. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at andre lignende interesseorganisationer, end de i stk. 1 anførte, tillige kan påklage afgørelser efter stk. 1.«

§ 20. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 16, stk. 1,
- 2) overtræder § 16 a,

3) tilsidesætter vilkår i en tilladelse efter § 16, stk. 1, og § 16 a, eller vilkår fastsat efter § 17, stk. 4, eller

4) undlader at efterkomme påbud efter §§ 19 a-c og 19 e.

...

5. I § 20, *stk. 1*, indsættes efter nr. 2 som nyt nummer:

»3) overtræder § 16 b, stk. 1,«

Nr. 3 og 4 bliver herefter nr. 4 og 5.

6. I § 20, *stk. 1, nr. 3*, der bliver nr. 4, ændres »og § 16 a« til: », § 16 a og § 16 b, stk. 2,«.

§ 3

I lov nr. 522 af 26. maj 2010 om havstrategi, som ændret ved § 24 i lov nr. 580 af 18. juni 2012, § 5 i lov nr. 1631 af 26. december 2013 og § 22 i lov nr. 86 af 28. januar 2014, foretages følgende ændringer:

§ 11. Miljøministeren kan i indsatsprogrammerne fastlægge områder, hvor miljømålene eller god miljøtilstand ikke kan opnås i alle henseender ved foranstaltninger fastlagt i indsatsprogrammerne, når dette er begrundet i

1) handlinger eller undladelser, som danske myndigheder ikke er ansvarlige for,

2) naturlige årsager,

3) force majeure eller

4) ændringer af havområdets fysiske karakteristika på grund af foranstaltninger truffet af hensyn til overordnede samfundsinteresser, der tillægges større vægt end disse miljøpåvirkninger, herunder eventuelle grænseoverskridende påvirkninger.

Stk. 2. Hvor naturlige forhold umuliggør en forbedring af dele af havområdets tilstand inden udgangen af 2020, skal indsatsprogrammerne indeholde en beskrivelse heraf.

Stk. 3. Hvis stk. 1 og 2 finder anvendelse, skal indsatsprogrammet forelægges Europa-Kommissionen, før det vedtages.

Stk. 4. Hvis stk. 1 og 2 finder anvendelse, skal miljøministeren fortsat træffe passende ad hoc-foranstaltninger med henblik på at opfylde miljømålene i størst muligt omfang, forebygge yderligere forringelser i de berørte havområders tilstand og begrænse de skadelige påvirkninger inden for Østersøen og Nordsøen eller i andre EU-medlemslandes havområder.

§ 14. Miljøministeren reviderer basisanalyserne, beskrivelserne af god miljøtilstand, fastsættelsen af miljømål og dertil knyttede indikatorer, overvågningsprogrammerne og indsatsprogrammerne hvert sjette år.

Stk. 2. Der kan til enhver tid foretages ændringer af de enkelte dele af havstrategierne. Reglerne i §§ 12 og 13 finder tilsvarende anvendelse på sådanne ændringer.

1. § 11, stk. 3, affattes således:

»Stk. 3. Finder stk. 1 og 2 anvendelse, skal det begrundes i indsatsprogrammet.«

2. I § 11, stk. 4, indsættes som 2. pkt.: »Ad hoc-foranstaltninger skal, i det omfang det er praktisk muligt, integreres i indsatsprogrammet.«

3. I § 11 indsættes som stk. 5:

»Stk. 5. Hvis stk. 1, nr. 4, finder anvendelse, skal miljøministeren sikre, at ændringerne eller forandringerne ikke vedvarende udelukker eller hindrer, at der opnås en god miljøtilstand i hele det pågældende havområde eller i andre medlemsstaters havområder.«

4. I § 14 indsættes som stk. 3 og 4:

»Stk. 3. Uanset stk. 1 har miljøministeren pligt til, i samarbejde med de medlemsstater, der grænser op til den samme havregion, der er omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger, og hvor havets tilstand er så kritisk, at der er behov for øjeblikkelig handling, at udarbejde en fælles plan som en del af havstrategien i henhold til § 4, stk. 1. Planen skal sikre en tidligere iværksættelse af indsatsprogrammerne samt eventuelle strengere beskyttelsesforanstaltninger, forudsat at dette ikke udgør en hindring for at opnå eller opretholde en god miljøtilstand i en anden havregion eller subregion.

Stk. 4. Finder stk. 3 anvendelse, skal miljøministeren underrette Europa-Kommissionen om den reviderede tidsplan og fortsætte i overensstemmelse med denne.«

§ 4

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2015, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Miljøministeren fastsætter tidspunktet for ikrafttræden af § 2, nr. 4.

§ 5

Stk. 1. Loven finder ikke anvendelse på verserende sager om nyttiggørelse af oprensings- og uddybningsmateriale. For sådanne sager finder de hidtil gældende regler anvendelse.

Stk. 2. Regler udstedt i medfør af § 22, stk. 1, i lov om råstoffer opretholdes, indtil de afløses af regler udstedt i medfør af § 1, nr. 17, og tilladelser udstedt i medfør af § 20, stk. 2, nr. 2, i lov om råstoffer, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 10. Tilladelser, der udstedes i medfør af § 20, stk. 2, nr. 2, som ændret ved denne lovs § 1, nr. 10, og som erstatter tilsvarende tilladelser udstedt i medfør af de hidtil gældende regler, kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Stk. 3. § 2, nr. 4, gælder ikke for sager, hvori der klages over en afgørelse, som er truffet efter kystbeskyttelsesloven før lovens ikrafttræden. I disse sager oversendes en indgivet klage til færdigbehandling og afgørelse i Natur- og Miljøklagenævnet. § 18 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet gælder ikke for sådanne sager.